

الْحَمْدُ لِلَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قوه قضائیه

نگرانی‌های حقوق بشری در پادشاهی انگلستان

طی دو دهه اخیر

از منظر نهادهای بین‌المللی حقوق بشر

ساز حقوق بشر جمهوری اسلامی ایران

خرداد ۱۴۰۳

عنوان و نام پدیدآور	: نگرانی‌های حقوق بشری در پادشاهی انگلستان طی دو دهه اخیر از منظر نهادهای بین‌المللی حقوق بشری / تحقیق و تدوین ستاد حقوق بشر جمهوری اسلامی ایران.
مشخصات نشر	: تهران: قوه قضائیه، مرکز مطبوعات و انتشارات، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری	: ۱۳۸ ص؛ ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۴۸۰-۳۲۰-۵
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۱۳۷ - ۱۳۸.
موضوع	حقوق بشر - انگلستان
	Human rights -- Great Britain
	حقوق بشر -- انگلستان -- سیاست دولت
	Human rights -- Government policy -- Great Britain
	حقوق بین‌الملل و حقوق بشر
	International law and human rights
شناسه افزوده	: ایران. قوه قضائیه. ستاد حقوق بشر
شناسه افزوده	: ایران. قوه قضائیه. مرکز مطبوعات و انتشارات
رده بندی کنگره	: KD۴۰۸۰
رده بندی دیویی	: ۴۱۰۸۵/۳۴۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۹۶۰۳۳۴۸
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیپا

پژوهشگاه حقوقی

وبسایت: www.jri.ac.ir کدپستی: ۱۹۸۳۸۴۶۵۱۴ تلفکس: ۰۲۱-۲۲۰۹۲۰۶۱

نشانی: بزرگراه چمران، بزرگراه یادگار امام، بعد از خروجی اوین درکس، پژوهشگاه قوه قضائیه

مرکز مطبوعات و انتشارات
قوه قضائیه

عنوان: نگرانی‌های حقوق بشری در پادشاهی انگلستان طی دو دهه اخیر از منظر نهادهای بین‌المللی

حقوق بشر

تحقیق و تدوین: ستاد حقوق بشر جمهوری اسلامی ایران

صفحه‌آرایی: مریم کاظمینی

ناشر: مرکز مطبوعات و انتشارات قوه قضائیه

شمارگان: ۲۰۰ نسخه

نوبت چاپ: چاپ اول - خرداد ۱۴۰۳

مرکز بخش، فروشگاه و نمایشگاه دائمی: تهران، خیابان حافظ، نبش خیابان سمیه، ساختمان شماره ۳ قوه قضائیه
شماره‌های تماس: ۰۲۱ ۸۸۱۹۹۹۰۴ - ۰۲۱ ۸۸۱۹۹۹۱۳ وبسایت: www.judpub.ir

فهرست مطالب

مقدمه	۱۳
بخش اول: وضعیت افراد آفریقایی تبار در انگلستان بر اساس گزارش گروه کاری	
افراد آفریقایی تبار	۱۷
گفتار اول: اجرای عدالت	۱۹
گفتار دوم: تبعیض نژادی ساختاری و حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی	۲۱
بند یک: تحصیلات	۲۲
بند دو: بهداشت و سلامت	۲۲
بند سه: مسکن	۲۳
بند چهار: اشتغال، هنر و فرهنگ	۲۳
گفتار سوم: تبعیض چندجانبه	۲۳
گفتار چهارم: مهاجران و پناهجویان	۲۴
گفتار پنجم: توصیه‌ها	۲۵
بخش دوم: نقض تعهدات منع شکنجه در انگلستان از نظر کمیته منع شکنجه	۲۷
گفتار اول: چارچوب حقوقی	۲۹
بند یک: ادغام کنوانسیون منع شکنجه در نظام حقوقی داخلی	۲۹
بند دو: ممنوعیت مطلق شکنجه	۲۹
بند سه: توصیه‌های گزارش پیشین	۲۹
گفتار دوم: شرایط بازداشت	۳۰
بند یک: شرایط کلی بازداشتگاه‌ها	۳۰
بند دو: سوءاستفاده جنسی از کودکان در بازداشت	۳۰
بند سه: مرگ در بازداشت	۳۰
گفتار سوم: کودکان و نوجوانان	۳۰
بند یک: عدالت نوجوانان	۳۰
بند دو: استخدام کودکان توسط گروه‌های شبه نظامی در ایرلند شمالی	۳۰
بند سه: سوءاستفاده از کودکان در مؤسسات مسکونی در ایرلند شمالی	۳۱
بند چهار: قاچاق	۳۱

- گفتار چهارم: آموزش ۳۱
- گفتار پنجم: پاسخگویی در مورد تخلفات در عراق ۳۱
- گفتار ششم: اتهامات شکنجه در خارج از کشور ۳۲
- گفتار هفتم: پاسخگویی و جبران خسارت ۳۲
- بند یک: نقض‌های مربوط به درگیری در ایرلند شمالی ۳۲
- بند دو: جبران خسارت ۳۲
- گفتار هشتم: مهاجران و پناهندگان ۳۳
- بند یک: اخراج و بازگرداندن اجباری ۳۳
- بند دو: بازداشت اجباری، خودسرانه و طولانی مدت ۳۳
- بند سه: خشونت جنسی و جنسیتی ۳۳
- بند چهار: تحقیقات فوری، کامل و بی‌طرفانه ۳۴
- گفتار نهم: جرایم نفرت پراکنانه ۳۴
- گفتار دهم: توصیه‌ها ۳۴

بخش سوم: وضعیت حقوق زنان در انگلستان از نظر کمیته منع تمامی اشکال تبعیض

- علیه زنان ۳۹**
- گفتار اول: چارچوب کلی ۴۱
- گفتار دوم: چارچوب قانونگذاری و سیاستی ۴۱
- گفتار سوم: معاضدت حقوقی و دسترسی به عدالت ۴۲
- گفتار چهارم: ماشین ملی برای پیشرفت زنان ۴۲
- گفتار پنجم: کلیشه‌ها و باورهای فرهنگی ۴۳
- گفتار ششم: خشونت مبتنی بر جنسیت ۴۳
- گفتار هفتم: قاچاق و بهره‌کشی ۴۳
- گفتار هشتم: مشارکت در زندگی اجتماعی و سیاسی ۴۴
- گفتار نهم: تحصیلات، اشتغال و توانمندی اقتصادی ۴۴
- گفتار دهم: بهداشت و سلامت ۴۴
- گفتار یازدهم: مزایای اقتصادی اجتماعی ۴۴
- گفتار دوازدهم: زنان روستایی ۴۵
- گفتار سیزدهم: زنان پناهجو و پناهنده ۴۵
- گفتار چهاردهم: زنان در بازداشت ۴۵
- گفتار پانزدهم: توصیه‌ها ۴۵

بخش چهارم: وضعیت فقر در انگلستان بر اساس گزارش گزارشگر فقر شدید و حقوق بشر.... ۴۹

- گفتار اول: نمای کلی از فقر در انگلستان..... ۵۱
- بند یک: اندازه‌گیری و نظارت بر فقر..... ۵۲
- بند دو: اشتغال..... ۵۲
- گفتار دوم: برچیدن شبکه تأمین اجتماعی..... ۵۲
- بند یک: کاهش مزایای پرداختی به خانوارهای فقیر..... ۵۳
- بند دو: کمک‌های حقوقی..... ۵۳
- بند سه: کاهش بودجه دولت محلی..... ۵۳
- بند چهار: خصوصی‌سازی..... ۵۴
- گفتار سوم: سیستم «اعتبار همگانی»..... ۵۵
- بند یک: حمایت اجتماعی..... ۵۵
- بند دو: مشروط و تنبیهی بودن..... ۵۵
- بند سه: نظام دیجیتال..... ۵۶
- گفتار چهارم: فقر در میان گروه‌های خاص..... ۵۶
- بند یک: زنان..... ۵۶
- بند دو: کودکان..... ۵۷
- بند سه: افراد دارای معلولیت..... ۵۸
- بند چهار: سالمندان..... ۵۸
- بند پنج: گروه‌های اقلیت قومی..... ۵۸
- بند شش: پناهجویان..... ۵۹
- بند هفت: مناطق روستایی..... ۵۹
- گفتار پنجم: مسائل ویژه ایرلند شمالی، اسکاتلند و ولز..... ۵۹
- بند یک: ایرلند شمالی..... ۵۹
- بند دو: اسکاتلند..... ۵۹
- بند سه: ولز..... ۶۰
- گفتار ششم: توصیه‌ها..... ۶۰

بخش پنجم: نقض حقوق اقلیت‌های نژادی بر اساس گزارش گزارشگر ویژه اشکال

- معاصر نژادپرستی، تبعیض نژادی، بیگانه‌هراسی و عدم تساهل..... ۶۱**
- گفتار اول: قانون و سیاست حاکم بر برابری نژادی..... ۶۳
- بند یک: چارچوب قانونی..... ۶۳

- بند دو: چارچوب سیاستی و نهادی ۶۴
- گفتار دوم: برابری نژادی و تجربیات حاضر ۶۴
- بند یک: آثار اقدامات ریاضتی ۶۷
- بند دو: آثار نژادپرستی در عدالت کیفری ۶۷
- بند سه: تأثیر نژادپرستی در قوانین و سیاست‌ها بر مبارزه با تروریسم و افراط گرایی ۶۸
- بند چهار: آثار نژادپرستی بر قوانین و سیاست‌های مهاجرتی ۶۹
- بند پنج: تبعیض نژادی در برگزیت ۷۰
- گفتار سوم: توصیه‌ها ۷۰

بخش ششم: وضعیت حقوق معلولین در انگلستان از نظر کمیته حقوق افراد دارای

- معلولیت ۷۳**
- گفتار اول: چارچوب حقوقی ۷۵
- گفتار دوم: برابری و عدم تبعیض ۷۵
- گفتار سوم: زنان و کودکان ۷۶
- گفتار چهارم: افزایش آگاهی و دسترسی ۷۶
- گفتار پنجم: حق حیات ۷۶
- گفتار ششم: شرایط اضطراری ۷۶
- گفتار هفتم: شناسایی برابر در مقابل قانون ۷۷
- گفتار هشتم: دسترسی به عدالت ۷۷
- گفتار نهم: آزادی و امنیت ۷۷
- گفتار دهم: شکنجه و رفتارها و مجازات‌های بی رحمانه، غیرانسانی و تحقیرآمیز ۷۷
- گفتار یازدهم: بهره‌کشی، خشونت و سوءاستفاده ۷۸
- گفتار دوازدهم: زندگی مستقل و پذیرش در اجتماع ۷۸
- گفتار سیزدهم: آزادی بیان و عقیده و دسترسی به اطلاعات ۷۸
- گفتار چهاردهم: احترام به حریم خصوصی و خانواده ۷۸
- گفتار پانزدهم: تحصیل ۷۹
- گفتار شانزدهم: بهداشت و سلامت ۷۹
- گفتار هفدهم: اشتغال ۷۹
- گفتار هجدهم: استاندارد مناسب زندگی و حمایت اجتماعی ۷۹
- گفتار نوزدهم: مشارکت در زندگی سیاسی و عمومی ۸۰
- گفتار بیستم: توصیه‌ها ۸۰

**بخش هفتم: وضعیت محیط زیست در انگلستان بر اساس گزارش گزارشگر ویژه
پیامدهای حقوق بشری مدیریت سالم زیست محیطی و دفع مواد و پسماندهای**

خطرناک..... ۸۵

- ۸۷ ..... گفتار اول: مدیریت
- ۸۸ ..... گفتار دوم: مسائل خاص مورد نظر گزارشگر ویژه
- ۸۸ ..... بند یک: آلودگی هوا
- ۸۹ ..... بند دو: شکست هیدرولیکی
- ۹۰ ..... بند سه: مکان‌های دفن زباله سمی
- ۹۱ ..... بند چهار: پسماندهای قوی هسته ای
- ۹۲ ..... گفتار سوم: تجارت و حقوق بشر در انگلستان، در داخل و خارج از کشور
- ۹۲ ..... بند یک: مسئولیت‌های کیفری و سایر مسئولیت‌های شرکت‌های تجاری
- ۹۳ ..... بند دو: برنامه‌های اقدام ملی
- ۹۳ ..... بند سه: زنجیره تامین و تاثیرات تجارت‌های انگلستان در خارج از کشور
- ۹۴ ..... گفتار چهارم: دسترسی به عدالت و جبران خسارت
- ۹۴ ..... بند یک: مصادیق داخلی
- ۹۵ ..... بند دو: مصادیق بین المللی
- ۹۵ ..... گفتار پنجم: توصیه‌ها

بخش هشتم: وضعیت حق تجمعات مسالمت آمیز در انگلستان بر اساس گزارش

گزارشگر حق تجمعات مسالمت آمیز و تشکیل انجمن ۹۷

- ۹۹ ..... گفتار اول: حق آزادی تشکیل انجمن
- ۹۹ ..... بند یک: مقابله با افراط گرایی و تروریسم
- ۱۰۱ ..... بند دو: اتحادیه کارگری
- ۱۰۲ ..... گفتار دوم: حق آزادی تجمعات مسالمت آمیز
- ۱۰۲ ..... بند یک: پلیس مخفی
- ۱۰۲ ..... بند دو: محدودیت در سازماندهی اعتراضات
- ۱۰۳ ..... بند سه: اعمال زور و آزار و اذیت
- ۱۰۳ ..... بند چهار: بازداشت دسته جمعی
- ۱۰۴ ..... بند پنج: افراط‌گرایی داخلی و نظارت
- ۱۰۴ ..... بند شش: افسران رابط اعتراضات

بند هفت: احکام خصوصی بر اساس تبانی پلیس و شرکت‌های خصوصی..... ۱۰۵

بند هشت: پاسخگویی در قبال تخلفات پلیس..... ۱۰۵

گفتار سوم: توصیه‌ها..... ۱۰۵

بخش نهم: وضعیت حقوق مدنی و سیاسی در انگلستان از نظر کمیته حقوق بشر..... ۱۰۷

گفتار اول: چارچوب حقوقی..... ۱۰۹

گفتار دوم: تحقیق، پاسخگویی و جبران خسارت..... ۱۰۹

گفتار سوم: پناهندگان و مهاجران..... ۱۱۰

گفتار چهارم: مقابله با تروریسم..... ۱۱۰

گفتار پنجم: عدالت کیفری و آیین دادرسی..... ۱۱۱

گفتار ششم: گروه‌های آسیب‌پذیر..... ۱۱۲

گفتار هفتم: توصیه‌ها..... ۱۱۲

بخش دهم: نقض حقوق کودکان در انگلستان بر اساس ملاحظات نهائی کمیته حقوق

کودک..... ۱۱۵

گفتار اول: چارچوب قانونی و ساختاری..... ۱۱۷

گفتار دوم: اصول کلی..... ۱۱۸

بند یک: عدم تبعیض..... ۱۱۸

بند دو: منافع عالی‌ه کودک..... ۱۱۸

بند سه: حق حیات..... ۱۱۸

بند چهار: احترام به نظرات کودکان..... ۱۱۸

گفتار سوم: حقوق و آزادی‌های مدنی..... ۱۱۸

بند یک: آزادی تجمعات مسالمت‌آمیز..... ۱۱۸

بند دو: حق محرمانگی..... ۱۱۹

بند سه: رفتارها و مجازات‌های بی‌رحمانه، غیرانسانی و تحقیرآمیز..... ۱۱۹

گفتار چهارم: محیط خانواده..... ۱۱۹

بند یک: محیط خانوادگی و مراقبت‌های جایگزین..... ۱۱۹

بند دو: فرزندخواندگی..... ۱۱۹

بند سه: خشونت، سوءاستفاده و بی‌توجهی..... ۱۲۰

گفتار پنجم: رفاه، بهداشت و سلامت..... ۱۲۰

بند یک: کودکان دارای معلولیت..... ۱۲۰

- بند دو: خدمات بهداشت و سلامت ۱۲۰
- بند سه: سلامت نوجوانان ۱۲۰
- بند چهار: استاندارد زندگی ۱۲۰
- گفتار ششم: آموزش، تفریح و فعالیت‌های فرهنگی ۱۲۱
- بند یک: آموزش ۱۲۱
- بند دو: حق بر تفریح و بازی ۱۲۱
- گفتار هفتم: اقدامات حمایتی ویژه ۱۲۱
- بند یک: پناهجویان و مهاجران ۱۲۱
- بند دو: آزار و اذیت و سوءاستفاده جنسی، فروش و قاچاق ۱۲۲
- بند سه: عدالت نوجوانان ۱۲۲
- گفتار هشتم: توصیه‌ها ۱۲۳

بخش یازدهم: نقض حقوق اقلیت‌های نژادی بر اساس ملاحظات نهائی کمیته منع

- تبعیض نژادی در مورد گزارش‌های انگلستان ۱۲۷**
- گفتار اول: چالش‌ها و موارد نگرانی ۱۲۹
- گفتار دوم: توصیه‌ها ۱۳۰

بخش دوازدهم: وضعیت حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی در انگلستان بر اساس

- ملاحظات نهائی کمیته حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ۱۳۱**
- گفتار اول: چالش‌ها و موارد نگرانی ۱۳۳
- گفتار دوم: توصیه‌ها ۱۳۴
- فهرست منابع ۱۳۷**

مقدمه

گزارش حاضر با هدف بررسی وضعیت حقوق بشر در انگلستان طی دو دهه گذشته تهیه و تدوین شده است. بر اساس گزارش‌های واصله از سوی نهادهای حقوق بشری، نگرانی‌ها و چالش‌های متعددی در زمینه ایفای حقوق بشر در این کشور همچنان پابرجاست.

پادشاهی انگلستان در زمینه **حقوق مدنی و سیاسی** همواره پیرامون موضوع تبعیض نژادی و جنسیتی، از جمله خشونت علیه زنان، تبعیض علیه اشخاص در رویه‌های پناهندگی و بومیان، مورد انتقاد قرار گرفته است. در چارچوب مسائل امنیتی و نیروی پلیس، اختیارات گسترده اعطایی به سرویس اطلاعاتی و استفاده بیش از حد از زور و شرایط بازداشت و حبس نگرانی‌های جدی را به وجود می‌آورند. حقوق آزادی بیان و تجمعات مسالمت‌آمیز نیز با محدودیت‌های قابل توجه مواجه هستند.

در زمینه **حقوق اقتصادی و اجتماعی** نیز مردمان بومی در مورد بهره‌مندی از منابعشان توسط شرکت‌ها، رضایت آزاد، قبلی و آگاهانه ندارند. انگلستان در حوزه اشتغال با نابرابری جنسیتی، خشونت علیه زنان در محل کار، ناامنی اقتصادی، تبعیض در میان گروه‌های مختلف به ویژه بومیان و افراد آفریقایی‌تبار، وضعیت بیکاری، شرایط کار غیرمنصفانه و نامناسب، مواجه است. در حوزه مسکن، بی‌خانمانی به ویژه در رابطه با بومیان و اشخاص در رویه‌های پناهندگی و اشخاص دارای معلولیت به‌وفور یافت می‌شود. فقر و تبعیض، عدم امنیت اجتماعی، عدم ایفای کامل حق بر غذا، عدم دسترسی به آب آشامیدنی سالم و غذای کافی، عدم دسترسی به محیط زیست سالم به ویژه ناشی از فعالیت‌های شکست هیدرولیکی، و تبعیض در برخورداری از آموزش، از جمله مشکلات موجود در حقوق مربوط به استاندارد مناسب زندگی است.

به صورت ویژه، در رابطه با ریشه‌کن نمودن تمامی اشکال **تبعیض**، با وجود اقدامات ادعایی پادشاهی انگلستان، این کشور همچنان با معضلات نژادپرستی، نفرت‌پراکنی، بیگانه‌هراسی، فقر و تبعیض در حوزه‌های آموزش، تحصیل، دسترسی به خدمات بهداشتی و درمان، اشتغال، مسکن و ... روبه‌رو است. این معضلات برای افراد دارای معلولیت، زنان، کودکان، پناهجویان و پناهندگان و سایر اقشار آسیب‌پذیر که تحت تأثیر تبعیض چندگانه قرار دارند، شدت می‌یابد. در حوزه **منع شکنجه** مشکلات مربوط به شرایط بازداشت، حضور گسترده اشخاص در سلول‌های انفرادی، سازوکارهای شکایت داخلی زندان، مرگ در بازداشت، عدم تحقیقات سریع، همه جانبه و بی‌طرفانه، عدم پاسخگویی و عدم دسترسی به جبران خسارت در سیستم بازداشت پادشاهی انگلستان، به قوت خود باقیست.

در حوزه حقوق پناهندگان و مهاجران، اخراج و بازگرداندن اجباری برخی از پناهندگان بدون رعایت اصول و رویه‌های پناهندگی، انتقال پناهندگان به کشور خواستگاه ایشان بدون توجه به خطراتی که ممکن است آنها را تهدید نماید، بازداشت‌های مهاجرتی و عدم دسترسی به جبران خسارت مناسب، جداسازی اعضای خانواده و به ویژه کودکان از خانواده خود، از مسائل مورد بحث در انگلستان است. در رابطه با حقوق کودک، در زمینه قانون‌گذاری، سیاست‌ها و راهبرد جامع، هماهنگی‌های قوانین، تخصیص منابع، جمع‌آوری داده‌ها، نظارت مستقل و آموزش مشکلات قابل توجهی وجود دارد. اصول عدم تبعیض، منافع عالی‌ه کودک و احترام به نظرات کودک در تصمیم‌گیری‌های مربوط به او به‌طور کامل ایفا نمی‌شوند. در زمینه حقوق و آزادی‌های بنیادین کودکان، می‌توان به مشکلات پیرامون ثبت تولد، ملیت، تابعیت و هویت، تنبیه بدنی، سوءاستفاده یا بی‌توجهی، بهره‌کشی و سوءاستفاده جنسی اشاره نمود. همچنین، یکپارچگی خانوادگی و حقوق مربوط به فرزندخواندگی، حقوق مربوط به سلامتی جسم و ذهن، آموزش و مراقبت در دوران کودکی در برخی شرایط نادیده گرفته می‌شود. اقدامات حفاظتی ویژه در رابطه با کودکان در رویه‌های پناهندگی، در حوزه کودکان درگیر در منازعات مسلحانه، قربانیان بهره‌کشی اقتصادی، فروش، قاچاق و آدم‌ربایی و نیز در اجرای عدالت کیفری نیز با مشکلات عدیده‌ای مواجه است.

در چارچوب مربوط به حقوق زنان نیز نگرانی‌هایی پیرامون دسترسی زنان به عدالت، اجرای تعهدات بین‌المللی دولت انگلستان در این حوزه، کلیشه‌ها و رویه‌های آسیب‌رسان، خشونت جنسیتی، مسائل مربوط به زنان و دختران کشته یا ناپدید شده، تبعیض علیه زنان بومی، قاچاق، بهره‌کشی و روسپیگری، میزان مشارکت زنان در زندگی سیاسی و عمومی، توانمندی‌سازی اقتصادی زنان، آموزش، اشتغال، و سلامت زنان، و نهایتاً مسائل مربوط به زنان در بازداشت وجود دارد که در این گزارش به تفصیل به آن‌ها پرداخته می‌شود. **افراد دارای معلولیت** نیز در انگلستان با چالش‌های متعددی مواجه هستند. از جمله این چالش‌ها می‌توان به تبعیض، عدم آگاهی از حقوق و دسترسی به آن، نقض حق حیات، خصوصاً در موقعیت‌های خطرناک و اضطراری از جمله بستری کردن اجباری، درمان‌های اجباری و عقیم‌سازی غیرارادی، به رسمیت شناخته نشدن در محضر قانون و عدم دسترسی به عدالت، سوءاستفاده و خشونت علیه آنها، بی‌توجهی به تمامیت فردی آنها و عدم برخورداری این افراد از حقوق مربوط به زندگی مستقل، مشارکت سیاسی و عمومی و آزادی بیان و عقیده، نقض حق حریم خصوصی، عدم دسترسی برابر به آموزش، کار و اشتغال اشاره کرد که در گزارش حاضر مورد بحث و بررسی قرار گرفته‌اند.

در این مجموعه، به صورت کلی وضعیت حقوق بشر در پادشاهی انگلستان در حوزه‌های مختلف حقوق بشری از منظر مهمترین اسناد کمیته‌های مبتنی بر معاهدات حقوق بشری و آخرین گزارشات گزارشگران ویژه حقوق بشر سازمان ملل متحد مورد بررسی قرار گرفته و امید است برای بهره‌برداری پژوهشگران و علاقمندان به حوزه حقوق بشر مؤثر واقع شود. خاطرنشان می‌شود این مجموعه وضعیت کامل حقوق بشر در کشور انگلستان را به تصویر نمی‌کشد، چرا که صرفاً مبتنی بر گزارشات نهادهای معاهده‌ای حقوق بشر می‌باشد و سایر منابع در آن گنجانده نشده است. از سوی دیگر، این گزارش، آخرین وضعیت نگرانی‌های مطرح را پوشش نمی‌دهد، بلکه صرفاً با گزارشات بعدی نهادهای معاهده‌ای می‌توان تصویر دقیق و تطبیقی را از وضعیت کشور انگلستان ایجاد نمود.

دکتر کاظم غریب‌آبادی

دبیر ستاد حقوق بشر جمهوری اسلامی ایران

بهمن‌ماه ۱۴۰۲

بخش اول:

وضعیت افراد آفریقایی تبار در انگلستان
بر اساس گزارش گروه کاری افراد آفریقایی تبار

گروه کاری سازمان ملل متحد در خصوص افراد آفریقایی تبار، از ۱۸ تا ۲۷ ژانویه ۲۰۲۳ (۲۸ دی تا ۷ بهمن ۱۴۰۱) از انگلستان بازدید به عمل آورد. گروه کاری در طول این بازدید، وضعیت حقوق بشر افراد آفریقایی تبار ساکن انگلستان را ارزیابی کرده و اطلاعاتی در مورد نژادپرستی، تبعیض نژادی، بیگانه هراسی و عدم تساهل مرتبط در این زمینه را جمع‌آوری کرد. گروه کاری همچنین به بررسی اقدامات رسمی دولت عضو با هدف جلوگیری از تبعیض نژادی سیستماتیک و حمایت از قربانیان نژادپرستی و پاسخ به اشکال متعدد تبعیض و نیز ارزیابی وضعیت اجرای توصیه‌ها پس از اولین بازدید گروه کاری از انگلستان در سال ۲۰۱۲ پرداخت. نسخه نهایی گزارش بازدید گروه کاری ذیل آیت ۹ پنجاه و چهارمین نشست شورای حقوق بشر مورخ ۱۱ سپتامبر تا ۶ اکتبر ۲۰۲۳، (۲۰ شهریور تا ۱۴ مهر ۱۴۰۲) ارائه شد.^۱

وضعیت حقوق بشر افراد آفریقایی تبار در انگلستان، از با تداوم نابرابری‌های شدید، نژادپرستی سیستماتیک، تعصب، سیاست‌گذاری‌های تبعیض‌آمیز، و نظارت و کنترل بر مردم آفریقایی تبار نگران‌کننده است. افراد آفریقایی تبار و مدافعان حقوق بشر نیز از عدم اقدام، اجرا و پیگیری در نتیجه تحقیقات داخلی و بین‌المللی در مورد وضعیت حقوق بشر افراد آفریقایی تبار ابراز نگرانی نمودند. موارد نقض حقوق بشر در هر شهر و منطقه که در بازدید قبلی گروه کاری از انگلستان در سال ۲۰۱۲ مطرح شده بود، ادامه یافته و یا حتی نسبت به بازدید قبلی وخیم تر شده است. عدم پیشرفت در اجرای یافته‌های تحقیقات و گزارش‌های متعدد در مورد نابرابری نژادی و نژادپرستی نهادینه شده در دولت عضو، منبع ناامیدی و نگرانی شدید است.

گفتار اول: اجرای عدالت

جامعه مدنی، دانشگاهیان و وکلای دادگستری، به یک «وحشت اخلاقی» شایع در میان افراد آفریقایی تبار در انگلستان اشاره می‌کنند. این یعنی ترس گسترده ناشی از برداشت‌های نادرست یا اغراق‌آمیز از این افراد در رابطه با تهدید آفرین بودن آنها برای ارزش‌ها، منافع یا امنیت جامعه. کمیساریای عالی حقوق بشر سازمان ملل متحد، نژادپرستی سیستماتیک در پلیس انگلستان را مورد بررسی قرار داد. در این گزارش، قتل کوین کلارک^۲ توسط پلیس،

۱. گزارش بازدید گروه کاری سازمان ملل متحد در خصوص افراد آفریقایی تبار، از پادشاهی انگلستان؛ اکتبر ۲۰۲۳؛ قابل دسترسی در:

<https://digitallibrary.un.org/record/1310654?ln=en>

۲. کوین کلارک، یک مرد سیاهپوست ۳۵ ساله، در ۹ مارس ۲۰۱۸ توسط افسران پلیس متروپولیتن در جنوب لندن، کشته شد. کلارک، که از بیماری روحی رنج می‌برد، در حین دستگیری توسط مأموران مجری قانون که ۳۳ دقیقه به طول انجامید، به مأموران اعلام می‌کرد: «نمی‌توانم نفس بکشم» و «می‌میرم» اما مورد بی توجهی پلیس قرار گرفت. تحقیقات به عمل آمده در سال ۲۰۲۰ مرگ کوین کلارک را به دلیل دستگیری «نامناسب» پلیس اعلام کرد.

توقف و تفتیش، نابرابری نژادی گسترده، و بازرسی بیش از ۵۰۰۰ کودک بین سال‌های ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۱ مورد بررسی قرار گرفت که ۷۵ درصد آنها سیاه‌پوست، آسیایی یا دارای پیشینه قومی اقلیت بودند. سازوکارهای حقوق بشری سازمان ملل همچنین به این نتیجه رسیده‌اند که عدالت کیفری و شیوه‌های پلیسی نژادی انگلستان به طور سیستماتیک ناقض حقوق بشر است. تحقیقات حکومتی و جامعه مدنی، بیانگر نژادپرستی نهادینه شده در سازمان‌ها و اقدامات نظام قضایی انگلستان است. "گزارش مکفرسون"^۱ در سال ۱۹۹۹، نمونه‌های نژادپرستی نهادی در اقدامات پلیس در سراسر کشور، از جمله در توقف و تفتیش، در برخورد با خانواده‌ها و در فقدان اعتماد عمومی را نشان داد. با این وجود، «اختلاف‌های نژادی پایدار، ریشه‌دار و ناموجه در حوزه‌های کلیدی» از جمله وجود نابرابری‌های نژادی غیر قابل توجیه در توقف و تفتیش در انگلستان ادامه دارد و بر سیاه‌پوستان متمرکز است.

تکیه بر اصل صلاح‌دید مقامات دولتی، به طور معمول کرامت و یکپارچگی جسمی سیاه‌پوستان در انگلستان را تضعیف می‌کند. گروه کاری گزارش‌های موثقی از سوء استفاده از قدرت، تفتیش برهنه‌ها، تبعید نوجوانان توسط پلیس به مکان‌های دورافتاده، هدف‌گیری و آزار و اذیت سیستماتیک، جستجوی خاکستر مادر یک دختر جوان و سایر رفتارهای بی‌رحمانه را دریافت نمود. مادرانی که به دلیل از دست دادن فرزندانشان غمگین هستند، حتی در گزارش اولیه مرگ فرزندشان، رفتار ناپسند و ناخوشایند پلیس را گزارش می‌دهند. همچنین، مردان سیاه‌پوست در بریکستون موارد مکرر توقف، تفتیش و افزایش مکرر بازدیدهای بدنی عریان، و یا بکارگیری غیرقانونی زور علیه خود را گزارش کردند.

استفاده از زور علیه مردم آفریقایی تبار یک نگرانی جدی بوده و مرگ و میر ناشی از رفتارهای پلیس در حال افزایش است. خانواده‌های قربانیان شهادت‌های دست‌اولی درباره موانع ساختاری در برابر عدالت، از جمله تاخیرهای غیرقابل دفاع، رفتار بی‌رحمانه پلیس، اطلاعات نادرست، و هزینه‌های مالی قابل توجه برای وادار کردن به انجام تحقیقات موثر ارائه کردند. در سال ۲۰۱۸، گروه کاری نسبت به الگوهای نابرابری نژادی، زور و مصونیت از مجازات در ۱۵ پرونده جداگانه در دولت عضو ابراز نگرانی کرد.

۱. بیش از چهار سال پس از قتل استیون لارنس توسط گروهی از جوانان سفیدپوست در انگلستان، در ژوئیه ۱۹۹۷ وزیر کشور وقت جک استراوا اعلام کرد که تحقیقاتی در مورد این پرونده قتل آغاز شده است. نتیجه این تحقیقات، یک گزارش ۳۵۰ صفحه‌ای در سال ۱۹۹۹ بود که در آن ناکافی بودن تحقیقات پیشین در مورد قتل، بی‌کفایتی حرفه‌ای و نژادپرستی نهادینه شده در انگلستان مورد اشاره قرار گرفت، افسران مشخصی در پلیس متروپولیتن نام برده شدند و کل نیروی پلیس مورد انتقاد قرار گرفت. گزارش قابل دسترسی در:

https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/277111/4262.pdf

بسیاری از مردم بازرسی‌های بدنی توسط پلیس را گزارش کردند که در آن مورد تجاوزات جنسی و آزار و اذیت قرار می‌گیرند. بازرسی‌های کامل بدنی از جمله بدن عریان افراد، به عنوان یک اقدام تنبیهی توسط پلیس ترانزیت/قطار، در مدارس و در مسکن‌های اجتماعی مورد استفاده است. اینها نمونه‌های دقیقی از رفتار تحقیرآمیز و غیرانسانی است که توسط کنوانسیون منع شکنجه سازمان ملل متحد، ماده ۳ کنوانسیون اروپایی حقوق بشر و قوانین محلی ممنوع شده‌اند. بسیاری از زندانیان آفریقایی تبار در انگلستان با ۲۲ تا ۲۳ ساعت انزوا در یک سلول و سوء استفاده از قدرت توسط پرسنل زندان، از جمله محروم کردن زندانیان از غذا، استحمام و یا حضور در دادگاه مواجه هستند. کودکان آفریقایی تبار بیش از حد در زندان‌ها حضور دارند و به طور نامتناسبی قربانی رفتارهای کارکنان، استفاده از محدودیت‌ها و دوره‌های طولانی حبس انفرادی می‌شوند. افراد آفریقایی تبار و وکلا از توهین‌های نژادی، سخنان نفرت پراکنانه و رفتار نادرست پرسنل زندان رنج می‌برند.

جوانان سیاه‌پوست به دلیل تولید یا گوش دادن به برخی از انواع موسیقی‌ها با دوستان خود، به دلیل جرایم خشونت آمیزی که مرتکب نشده بودند، با پیگرد قانونی و محکومیت‌های طولانی مواجه می‌شوند. همچنین، تهدید و جدایی کودکان از والدینشان توسط مراکز خدمات حمایت از کودکان، به طور تکان دهنده‌ای خودسرانه، غیرقانونی و نژادپرستانه به نظر می‌رسد و والدین و وکلا همواره شاهد سوءاستفاده گسترده از این اختیار و ترس مداوم از حذف شدن هستند. علی‌رغم ادعاهای مطرح شده توسط دولت عضو مبنی بر حمایت از کار مدافعان حقوق بشر، وکلای مهاجرتی که از اصول مصرح در معاهدات بین‌المللی دفاع می‌کنند با اقدامات تلافی‌جویانه، از جمله کمپین‌های بدنامی دولتی، افترا و تهمت مواجه می‌شوند و این امر، نگرانی در سراسر جامعه مدنی از جمله انجمن‌های وکلا، دانشگاهیان، سازمان‌های حقوق بشری و عدالت نژادی را برانگیخته است.

گفتار دوم: تبعیض نژادی ساختاری و حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی

مردم آفریقایی تبار در انگلستان در زمینه بیکاری و فقر بیش از دو برابر و در زمینه بی‌خانمانی، بیش از چهار برابر نسبت به سایر افراد رنج می‌برند. نزدیک به نیمی از سیاه‌پوستان در انگلستان در فقر زندگی می‌کنند. زنان سیاه‌پوست تقریباً چهار برابر بیشتر در معرض خطر مرگ در بارداری یا بلافاصله پس از زایمان هستند. حتی قانونگذاران سیاه‌پوست به میزان قابل توجهی آزار و اذیت و آزار نژادپرستانه را تجربه می‌کنند. «هراس اخلاقی»^۱ نژادپرستانه مشهود در سیاست عدالت کیفری، سوء استفاده، نقض و زیر پا گذاشته شدن حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی افراد آفریقایی تبار را به دنبال داشته است.

1. Moral panic

بند یک: تحصیلات

کودکان سیاه پوست در انگلستان به طور معمول نقض حقوق بشر را تجربه می‌کنند. به گفته والدین، وکلای دادگستری و جامعه مدنی فرآیندهای اداری حاکم بر تعلیق این دانش آموزان از مدرسه، محرومیت دائمی آنها از مدارس، اقداماتی اجباری و بی رحمانه و نژادپرستی نهادی است. بر اساس گزارش‌ها، بین سال‌های ۲۰۰۹ و ۲۰۱۰ کودکان سیاه‌پوست ۱۶۸ برابر بیشتر در معرض محرومیت دائمی از مدارس بودند و این موضوع با حضور پلیس در مدارس تشدید می‌شود. در سیاست‌های موجود در مدرسه، اخراج کودکان سیاه‌پوست و رسیدگی‌های انضباطی آنها، اغلب والدین این کودکان نادیده گرفته می‌شوند. به عنوان مثال، در یک مورد یک کودک پنج ساله در مدرسه به اتهام حمل ماریجوانا، مورد تفتیش بدنی پلیس قرار گرفت، در حالی که والدین او به مدرسه فراخوانده و مطلع نشدند. در سطح دانشگاه نیز، دانشجویان سیاه‌پوست رویه‌های پذیرش ناعادلانه را تجربه می‌کنند. در دانشگاه‌های ایرلند شمالی، دانشجویان، کارکنان و محققان سیاه‌پوست در معرض نژادپرستی سیستماتیک، عدم مشارکت، نابرابری در دریافت بودجه و فرصت برای پیشرفت یا ارتقاء، حذف مشارکت‌های فکری مربوط به افراد آفریقایی تبار در ایرلند شمالی و سایر موارد این چنینی قرار دارند. موارد تبعیض و اقدامات نژادپرستانه علیه افراد آفریقایی تبار در دانشگاه‌ها در انگلستان تا جایی شایع است که دانشجویان دانشگاه کوئینز بلفاست خواستار مقابله با موارد سوءاستفاده و آزار نژادی گسترده، از جمله توهین نژادی، لمس کردن مو یا پوست بدون رضایت فرد، برچسب زدن به آنها به عنوان افراد پرخاشگر و خشن و به طور کلی فرهنگ نادیده گرفتن این افراد، شدند. اما در نهایت، علی‌رغم درخواست‌های اتحادیه دانشجویی و منشور عدالت اجتماعی دانشگاه، دانشگاه ترتیب اثر نداد.

بند دو: بهداشت و سلامت

افراد آفریقایی تبار در سراسر انگلستان از سلامت و رفاه کمتری نسبت به سایر افراد برخوردارند. مردم آفریقایی تبار در دولت عضو، استرس نژادی، مسکن غیرانسانی، موانع دسترسی به مراقبت‌های بهداشتی، فشار خون مزمن و مضر و ناامنی غذایی را تجربه می‌کنند. سرطان سینه که به طور چشمگیری در میان زنان آفریقایی تبار شیوع دارد، روز به روز کشنده تر شده و سن‌های پایین تر را درگیر می‌کند. به گفته زنان سیاه‌پوست در انگلستان، آنها در زمینه سلامت باروری اغلب یا نادیده گرفته می‌شوند یا حرف‌های آنها را باور نمی‌کنند، و در طول بارداری و زایمان نژادپرستی نهادی را تجربه می‌کنند. نوزادان سیاه پوست دو برابر نوزادان سفید پوست مرده به دنیا می‌آیند. زنان سیاه پوست تقریباً چهار برابر بیشتر در معرض مرگ در دوران بارداری یا پس از زایمان و ۱۳ برابر بیشتر در معرض افسردگی پس از زایمان قرار دارند.

بخش اول: وضعیت افراد آفریقایی تبار در انگلستان ... / ۲۳

همچنین، بر اساس «قانون سلامت روان» در دولت عضو، سیاه‌پوستان تقریباً پنج برابر بیشتر بازداشت می‌شوند و یازده برابر بیشتر در معرض حکم درمان اجتماعی قرار می‌گیرند.

بند سه: مسکن

حدود نیمی از خانواده‌های سیاه‌پوست در انگلستان در مسکن اجتماعی زندگی می‌کنند، اما ۲۱ درصد از کل خانواده‌های سیاه‌پوست در خانه‌هایی اسکان دارند که استاندارد مسکن مناسب را برآورده نمی‌کنند. احساس ناامنی در برابر آتش‌سوزی، معوقات اجاره، فقر سوخت و راندمان انرژی پایین تر و نارضایتی، به ویژه در خانواده‌های سیاه‌پوست، در دولت عضو شایع است. گروه کاری در بازدید از یکی از این خانه‌ها شاهد کپک، بوی نم، سقف‌های فروریخته، نشت‌های فعال و خرابی قابل توجه بود. علاوه بر این، قربانیان آتش‌سوزی برج گرنفل، تبعیض، انکار و بی‌اعتنایی متعدد دولت عضو را قبل، حین و پس از آتش‌سوزی تجربه کردند. افرادی که در این آتش‌سوزی مدارک خود را از دست داده‌اند، با چالش‌های قانونی قابل توجه مواجه هستند.

بند چهار: اشتغال، هنر و فرهنگ

متخصصان و افراد خلاق در صنعت موسیقی انگلستان، نژادپرستی نهادی از جمله تفاوت در دستمزد، داشتن همکارانی با صلاحیت کمتر که بیشتر از آنها ارتقا یافته‌اند، و تأثیر آن بر سلامت روان و رفاه این افراد را گزارش داده‌اند. علاوه بر این، گزارش‌های متعددی از نژادپرستی در حوزه ورزش از جمله استفاده مکرر از توهین‌های نژادی و قلدری آنلاین نیز موجود است. فرهنگ انکار و نژادپرستی نهادی در دادگاه‌های انگلستان، بر وکلا و کارکنان دادگاه آفریقایی تبار تأثیر منفی می‌گذارد، تا جایی که ۹۵ درصد از وکلا در این زمینه تجربه شخصی دارند و معتقدند نژادپرستی نهادی در دادگاه‌ها امری دائمی است. وکلای آفریقایی تبار هنگام حضور در دادگاه، در رابطه با هدف آنها از حضور در دادگاه بازجویی می‌شوند، کارمندان غیرقانونی یا مزاحم خوانده می‌شوند و در صورت مطرح کردن مسائل نژادی، حتی در مواردی که موضوع مورد بحث مستقیماً مسئله «نژاد» است، نیز بازجویی می‌شوند.

گفتار سوم: تبعیض چندجانبه

در انگلستان، در مواردی که افراد آفریقایی تبار متعلق به یکی از گروه‌های مختلف سالمندان، افراد دارای معلولیت و مهاجران باشند، خشونت‌ها و آسیب‌پذیری‌های منحصر به فرد و شدیدتری را تجربه می‌کنند. سالمندان راستافاری^۱ گزارش می‌دهند که از زمان شیوع کووید ۱۹، با نگرانی‌های بهداشت روانی رسیدگی نشده در خانه مانده‌اند. افراد مسن سیاه‌پوست

همچنین به افزایش اجاره بها، جابجایی و افزایش دشواری دسترسی به خدمات اجتماعی در یک محیط آنلاین اشاره می‌کنند.

علاوه بر این، افراد آفریقایی تبار دارای معلولیت که در مسکن‌های اجتماعی سکونت دارند، با مشکلاتی نظیر عدم دسترسی به نیازهای خود و عدم رعایت کرامت انسانی، استقلال و کیفیت مناسب زندگی مواجه هستند. به طور مثال، به گفته یک زن ویلچر سوار، خانواده او در دوران کودکی‌اش سه بار از اقامت در طبقه همکف محروم شدند و تا سن ۱۸ سالگی که او می‌توانست برای مسکن مستقل درخواست دهد، والدینش مجبور بودند او را بین طبقات جا به جا نمایند. با این وجود، دولت از اجرای توصیه‌های «تحقیقات برج گرنفل»^۱ مبنی بر بررسی موردی برای تخلیه منازل افراد دارای معلولیت ساکن در ساختمان‌های مسکونی مرتفع امتناع کرده و دیوان عالی نیز علیرغم شناسایی سیاسی بودن موضوع، از بازبینی قضایی خودداری کرد.

گفتار چهارم: مهاجران و پناهجویان

رسوایی ویندراش^۲ در انگلستان، یکی از نژادپرستانه‌ترین سیاست‌های دوران مدرن، همچنان ادامه دارد. از دست دادن شغل، حقوق بازنشستگی، خانه‌ها و احساس امنیت، در میان این نسل گسترده است و آنها هنگام درخواست گذرنامه یا پذیرش دانشگاه متوجه می‌شوند که فاقد تابعیت انگلستان هستند. دارندگان گذرنامه بریتانیایی به صورت نژادپرستانه مورد توهین قرار گرفتند، قادر به تمدید گذرنامه‌های خود نبوده و یا مجبور به درخواست خروج از کشور شدند. برخی از اعضا و فرزندان نسل ویندراش همچنان پنهان مانده و نمی‌توانند از حقوق بازنشستگی خود پس از خدمت مادام‌العمر به انگلستان برخوردار شوند. رسوایی ویندراش نیز مانند دیگر سیاست‌های انگلستان که به‌طور مؤثر افراد آفریقایی تبار را هدف قرار می‌دهند، به نظر تلاشی عمدی و عملی در راستای تعریف سیاه‌پوستان به‌عنوان افراد بیگانه، یکبار مصرف، و ذاتاً غیر بریتانیایی و از نژادی دیگر است.

۱. پروژه «تحقیقات برج گرنفل» کمیته ای بود که برای بررسی شرایط منتهی به آتش سوزی در برج گرنفل در سال ۲۰۱۷ ایجاد شد. آتش‌سوزی برج گرنفل (Grenfell Tower) در یک برج مسکونی بزرگ در غرب لندن در ۱۴ ژوئن ۲۰۱۷ آغاز شد و سرانجام در صبح همان روز مهار شد. براساس آخرین آمار اعلام شده در ۲۳ ژوئن ۲۰۱۷، در این حادثه حداقل ۷۹ نفر کشته یا مفقود و ۷۰ نفر زخمی شدند.

۲. «رسوایی ویندراش» یک واقعه سیاسی در بریتانیا بود که در سال ۲۰۱۸ آغاز شد. طی این رویداد سیاسی مهاجرتی، افرادی به اشتباه بازداشت شدند، از حقوق قانونی خود محروم شده و تهدید به اخراج شدند و در حداقل ۸۳ مورد، به اشتباه توسط وزارت کشور اخراج شدند. افرادی که بین سال‌های ۱۹۴۸ تا ۱۹۷۱ از کشورهای حوزه کارائیب وارد انگلیس شده‌اند، نسل «ویندراش» نامیده می‌شوند. این نام به کشتی «اموی امپایر ویندراش» اشاره دارد که در ۲۲ ژوئن ۱۹۴۸ در «تیلبری» پهلو گرفت و کارگرانی را از جامائیکا، ترینیداد و توباگو و جزایر دیگر برای کمک به پر کردن کمبود نیروی کار پس از جنگ در انگلیس آورد.

هزینه‌های سنگین، مستثنی شدن از برنامه‌های اخذ ویزا، گم شدن مدارک در دفترخانه‌ها، و سایر موانع باعث می‌شود که ویزاهای اولیه برای بسیاری از پناهجویان در انگلستان غیرقابل دسترس باشد. پناهجویان غیرقانونی تازه وارد در معرض کنترل‌های مهاجرتی تنبیهی از جمله بازداشت، محرومیت از مزایا، اخراج، محدودیت‌های کاری، مراقبت‌های بهداشتی ناکافی، مسکن و غذای نامناسب، و سایر موارد این چنینی قرار دارند و بسیاری از آنها نیز در مراکز پرجمعیت و دورافتاده ساکن می‌شوند. در بریستول، پناهجویانی که در یک مرکز در خارج از شهر مستقر بودند، روزانه مجبور بودند به منظور فراهم کردن ملزومات دفتر مهاجرتی و دسترسی به نیازهای اساسی، مسافت قابل توجهی را در هوای بسیار سرد پیاده روی کنند؛ چنین موانع غیرانسانی برای برخورداری از حق پناهندگی، با کنوانسیون پناهندگان مغایر است.

برخی از قوانین مهاجرتی در انگلستان ذاتاً نژادپرستانه طراحی شده‌اند. قانون مرزها در سال ۲۰۰۷ و اجرای عملیات نکسوس^۱ در سال ۲۰۱۲، منبع سنگین عدم اطمینان و نگرانی قابل توجه در میان افراد آفریقایی تبار، از جمله در میان ساکنان دائمی و شهروندان است. قوانینی که اخراج خودکار، اخراج بدون ارتکاب جرم و پروفایل‌های نژادی را مجاز اعلام می‌کنند، ترس و اضطراب را در میان افراد آفریقایی تبار افزایش داده است. قانون ملیت و مرزها در سال ۲۰۲۲، سلب تابعیت بدون اطلاع قبلی، و اخراج (به رواندا) را مجاز اعلام کرده و درخواست پناهندگی را جرم انگاری می‌کند.

گفتار پنجم: توصیه‌ها

گروه کاری پس از پرداختن به موارد نگرانی پیرامون وضعیت افراد آفریقایی تبار در انگلستان در حوزه‌های فوق، توصیه‌های زیر را در راستای مبارزه با نژادپرستی، تبعیض نژادی و بیگانه‌هراسی در انگلستان ارائه داد.

۱. مسئولیت انگلستان در قبال گرامت، فراتر از مرزهای این کشور است و باید دامنه جهانی داشته باشد، زیرا گرامت یک حق بشری شناخته شده بین‌المللی است؛
۲. مقامات نظارتی باید با تأثیر نژاد بر اعمال و رفتار نادرست مقامات دولتی مقابله کنند؛

---

۱. عملیات نکسوس (Operation Nexus) یک اقدام مشترک بین پلیس انگلستان و وزارت کشور، با هدف مدیریت و نظارت بر مجرمان اتباع خارجی با آسیب زیاد (FNOs) طراحی شد. نکسوس در سال ۲۰۱۲ در لندن به صورت آزمایشی اجرا شد و سپس در میدلندز، منچستر، همپشایر، آون و سامرست و ساسکس راه اندازی شد. جزئیات در منطقه متفاوت است، اما شامل استقرار افسران مهاجرت در مجموعه‌های بازداشت پلیس و انجام بررسی‌های مهاجرتی برای همه دستگیرشدگان می‌باشد. بین سال‌های ۲۰۱۲-۲۰۱۵، تعداد FNO ۳۰۰۰ تحت عملیات نکسوس از انگلستان اخراج شدند. سند نکسوس قابل دسترسی در:

https://assets.publishing.service.gov.uk/media/5a759af840f0b67b3d5c7cd4/Operation-Nexus-Report_Dec_2014.pdf

۳. واحدهای یکپارچه سازی محکومیت، با هدف نظارت بر موارد ایست و بازرسی، دستگیری‌ها، بازداشت‌ها، محکومیت‌ها و احکام، از جمله تعقیب قضایی مشترک، ایجاد شوند؛
۴. پلیس از مدارس حذف شود؛
۵. بازرسی‌های کامل بدنی توسط پلیس، فوراً به تعلیق در آیند؛
۶. انگلستان باید به تعهد خود مبنی بر حمایت از حق کودکان برای زندگی خانوادگی با والدینشان بر اساس کنوانسیون حقوق کودک، پایبند باشد؛
۷. دولت انگلستان باید به تضمین غرامت با توجه به اقدامات غیراخلاقی شرکت‌های تجاری بریتانیایی متعهد باشد. تاریخچه اقدامات غیراخلاقی شرکتی، از جمله نقش شرکت بریتانیایی گلاکسو اسمیت کلاین، که در آزمایشات غیرقانونی واکسن در مؤسسات مراقبت از کودکان ایرلندی ایفا کرد، منعکس کننده بهره‌کشی نژادی مورد حمایت دولت برای سودآوری در دوران استعمار و تجارت و قاچاق آفریقایی‌های برده شده است؛
۸. سازمان‌های جامعه محور باید در تصمیم‌گیری شهرداری مورد حمایت، شناسایی و نمایندگی قرار داشته باشند؛
۹. تعهدات معاهده ای بریتانیا مستلزم همکاری بین‌المللی در حمایت از پناهندگان و پناهجویان و رعایت نظارت جهانی کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل از جمله برای ورود غیرقانونی است؛
۱۰. بازداشت پناهجویان یک اقدام بسیار رایج است که نقض جدی حقوق بشر و فاقد ارزش بازدارندگی یا هرگونه منطق است. این سیاست‌ها باید مطابق با دستورالعمل‌های کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل در مورد معیارها و استانداردهای مربوط به بازداشت پناهجویان و روش‌های جایگزین بازداشت مورد بازنگری قرار گیرند. آزادی باید برای کسانی که منتظر مراحل مهاجرت هستند، در دسترس باشد؛
۱۱. قوانین مرزی ۲۰۰۷ و ۲۰۲۲، که محرک‌های اصلی سیاست‌های نژادپرستانه، وحشت اخلاقی، و تبعیض نژادی هستند، لغو شوند؛
۱۲. تضمین بهداشت روانی و امنیت مدرسه نباید باعث حضور پررنگ پلیس در مدارس شود.

بخش دوم:

نقض تعهدات منع شکنجه در انگلستان از نظر کمیته منع شکنجه

کمیته منع شکنجه و سایر رفتارها یا مجازات‌های بی رحمانه، غیر انسانی یا تحقیرآمیز، ششمین گزارش دوره‌ای پادشاهی متحده بریتانیا و ایرلند شمالی را در نشست‌های ۱۷۴۰ و ۱۷۴۳ خود مورخ ۷ و ۸ مه ۲۰۱۹ (۱۷ و ۱۸ اردیبهشت ۱۳۹۸) مورد بررسی قرار داد. ملاحظات نهائی کمیته در رابطه با ششمین گزارش دولت عضو، شامل اهم موارد نگرانی موجود در دولت تحت بررسی در حوزه شکنجه به همراه توصیه‌های مربوطه، در نشست ۱۷۵۴ کمیته در مورخ ۱۶ مه ۲۰۱۹ (۲۶ اردیبهشت ۱۳۹۸) به تصویب رسید.^۱

گفتار اول: چارچوب حقوقی

بند یک: ادغام کنوانسیون منع شکنجه در نظام حقوقی داخلی

با گذشت ۳۰ سال پس از تصویب کنوانسیون، دولت عضو هنوز آن را در نظام حقوقی داخلی خود ادغام نکرده است. دولت عضو در پاسخ‌های خود به کمیته منع شکنجه، ادعا کرده است دادگاه‌های انگلستان می‌توانند در صورت وجود ابهام در قوانین داخلی به کنوانسیون‌های بین‌المللی رجوع کنند، اما متأسفانه هیچ اطلاعاتی در مورد پرونده‌ها و مواردی که بر اساس مفاد کنوانسیون تصمیم‌گیری شده باشد، وجود ندارد.

بند دو: ممنوعیت مطلق شکنجه

در رابطه با تعقیب و پیگیری موارد شکنجه، بخش ۱۳۴ قانون عدالت کیفری ۱۹۸۸ در مواردی که متهم ادعا می‌کند دارای اختیار، توجیه یا عذر قانونی بوده است، اعمال شکنجه را تحت تعقیب قرار نمی‌دهد و این امر با ممنوعیت مطلق شکنجه مصرح در بند دو ماده ۲ کنوانسیون، مغایرت دارد.

بند سه: توصیه‌های گزارش پیشین

کمیته در گزارش ملاحظات نهایی قبلی خود، از دولت عضو درخواست ارائه اطلاعات تکمیلی در مورد اقدامات اتخاذ شده در زمینه‌های اتهامات شکنجه در خارج از کشور (بند ۱۵)، انتقال زندانیان به افغانستان (بند ۱۹)، اخراج به سریلانکا (بند ۲۰)، آزادی و بازگشت سریع شاکر عامر به انگلستان (بند ۲۱) و عدالت انتقالی در ایرلند شمالی (بند ۲۳) کرده بود. بنا بر اعلام کمیته، دولت عضو جز در مورد بند ۲۱، سایر بندها را مورد توجه قرار نداده است.

۱. ملاحظات نهائی کمیته سازمان ملل متحد در خصوص منع شکنجه و سایر رفتارها و مجازات‌های بی‌رحمانه، غیر انسانی و تحقیرآمیز، در رابطه با ششمین گزارش دوره‌ای پادشاهی انگلستان، ژوئن ۲۰۱۹، قابل دسترسی در: <https://digitallibrary.un.org/record/3859788?ln=en>

گفتار دوم: شرایط بازداشت

بند یک: شرایط کلی بازداشتگاه‌ها

بسیاری از زندان‌های مجرمان مرد در انگلیس و ولز با شلوغی بیش از حد و شرایط نامناسب مواجه هستند. همچنین، در انگلستان و ولز، چه در زندان‌های مردان و چه زنان، حضور بیش از حد اقلیت‌های قومی مشاهده می‌شود. وقوع بالای خشونت بین زندانیان در مراکز ندامتگاهی از یک سو و کمبود تعداد کارکنان زندان‌ها از سوی دیگر، از جمله موارد نگران‌کننده در مراکز بازداشت دولت عضو هستند.

بند دو: سوءاستفاده جنسی از کودکان در بازداشت

بر اساس "تحقیق مستقل در مورد آزار جنسی کودکان" بین سال‌های ۲۰۰۹ تا ۲۰۱۷، تعداد ۱۰۷۰ مورد ادعای سوء استفاده جنسی از کودکان در مراکز نگهداری نوجوانان در انگلستان و ولز رخ داده است. علاوه بر این، شکایات مطروحه در رابطه با ادعاهای فوق، به ندرت مورد بررسی قرار گرفته اند؛ دولت عضو اطلاعاتی درباره تعداد تحقیقات اجراء شده به عنوان پرونده‌های کیفری، ارائه نداده است و اقداماتی در راستای تضمین برخورداری قربانیان از جبران خسارت، از جمله توانبخشی وجود ندارد.

بند سه: مرگ در بازداشت

بین مارس ۲۰۱۷ تا مارس ۲۰۱۹ (اسفند ۱۳۹۵ تا اسفند ۱۳۹۷)، تعداد ۸ مورد قتل و ۱۶۰ مورد خودکشی در زندان‌های انگلیس و ولز رخ داده است. در فوریه ۲۰۱۷ (بهمن ۱۳۹۵)، دو کودک در خانه‌های امن کودکان در انگلیس و ولز جان خود را از دست دادند و این در حالیست که در هر دو مورد، به گفته بازرسان زندان‌ها بررسی‌های بهداشت و سلامت ناکافی یا بی‌اثر بوده است.

گفتار سوم: کودکان و نوجوانان

بند یک: عدالت نوجوانان

سن مسئولیت کیفری در انگلیس، ولز و ایرلند شمالی ۱۰ سال و در اسکاتلند اخیراً از ۸ به ۱۲ سال افزایش یافته است که هیچ یک مطابق با استانداردهای بین‌المللی نیستند. علاوه بر این، تفکیک سنی بین مجرمان زندانی وجود نداشته و تمامی زندانیان، شامل کودک، مرد و زن به صورت تفکیک نشده و در یک وسیله نقلیه مشترک به مکان‌های مورد نظر منتقل می‌شوند.

بند دو: استخدام کودکان توسط گروه‌های شبه نظامی در ایرلند شمالی

بین فوریه ۲۰۱۷ و فوریه ۲۰۱۹ هشت کودک زیر ۱۸ سال مورد حمله اعضای گروه‌های شبه

بخش دوم: نقض تعهدات منع شکنجه در انگلستان از نظر کمیته منع شکنجه ... / ۳۱

نظامی قرار گرفتند که طی آن به دو کودک شلیک شد. علاوه بر این، این گروه‌های شبه نظامی به استخدام کودک سرباز ادامه می‌دهند. گروه‌های شبه نظامی همچنان به عنوان مقامات جایگزین در مناطق خاصی از ایرلند شمالی فعال هستند و مجازات‌هایی را که منجر به درد و رنج شدید علیه افرادی می‌شود که به صورت ادعایی مرتکب جرایم کیفری شده‌اند، اعمال می‌کنند.

بند سه: سوء استفاده از کودکان در موسسات مسکونی در ایرلند شمالی

بین سال‌های ۱۹۲۲ و ۱۹۹۵، میزان کودک آزاری جسمی و جنسی در مراکز نگه داری از کودکان و سایر مؤسسات مسکونی که توسط سازمان‌های مذهبی، خیریه و دولتی در ایرلند شمالی اداره می‌شوند، بسیار نگران کننده بود.

بند چهار: قاچاق

افسران مجری قانون در دولت عضو، به اندازه کافی در شناسایی قربانیان قاچاق آموزش ندیده‌اند و مراقبت و حمایت تخصصی از کودکان قاچاق شده که در قانون برده‌داری مدرن ۲۰۱۵ پیش‌بینی شده است، در عمل اجرا نمی‌شود. قربانیان بالقوه قاچاق از حمایت معیشتی کافی برخوردار نبوده و در برابر قربانی شدن مجدد، آسیب‌پذیر هستند. همچنین، قربانیان قاچاق در عمل به راه‌حلی از جمله غرامت دسترسی ندارند.

گفتار چهارم: آموزش

دولت عضو در زمینه ارزیابی تأثیر برنامه‌های آموزش حقوق بشر برای مجریان قانون، نیروهای نظامی، کارمندان زندان و نیروهای حفاظت مرزی، اطلاعاتی را در اختیار کمیته قرار نداده و همچنین آموزش خاصی را در مورد محتوای کنوانسیون تعریف نکرده است. دولت عضو همچنین در ارائه اطلاعات مکفی در زمینه آموزش‌های ارائه شده در مورد شناسایی و مستندسازی آثار جسمی و روانی شکنجه و سایر رفتارها یا مجازات‌های بی‌رحمانه، غیرانسانی یا تحقیرکننده، قصور ورزیده است.

علی‌رغم ارائه آموزش‌های مربوط به استفاده از سلاح‌های الکتریکی به مقامات مجری قانون، استفاده آنها از سلاح‌های تخلیه الکتریکی (تیزر)، از جمله در مورد کودکان و نوجوانان، و استفاده نامتناسب از آنها علیه اعضای گروه‌های اقلیت رو به افزایش است.

گفتار پنجم: پاسخگویی در مورد تخلفات در عراق

علی‌رغم اینکه «تیم ادعاهای تاریخی عراق»^۱ حدود ۳۴۰۰ ادعای قتل غیرقانونی، شکنجه و بدرفتاری انجام شده توسط نیروهای مسلح انگلستان در عراق بین سال‌های ۲۰۰۳ و ۲۰۰۹ را

اعلام کرده است، هیچ پیگرد قانونی به منظور بررسی آن جنایات جنگی یا موارد شکنجه انجام نشده است. بیش از ۳۰ مورد تحقیق شامل ۱۵۱ اتهام هنوز در چارچوب «تحقیقات میراث پلیس خدمات»^۱ در حال انجام است و کمیته نسبت به گزارش‌هایی که نشان می‌دهند پرونده‌هایی که برای تحقیقات تحت این چارچوب منتقل شده‌اند، ممکن است به صورت خودسرانه مختومه اعلام شده باشند، ابراز نگرانی کرده است.

گفتار ششم: اتهامات شکنجه در خارج از کشور

دولت عضو در ایجاد یک تحقیق مستقل و تحت رهبری یک قاضی، در مورد ادعاهای شکنجه علیه دولت عضو در خارج از کشور، از جمله از طریق مشارکت در درگیری‌ها از طریق مداخلات نظامی در افغانستان و عراق، قصور ورزیده است. کمیته همچنین پس از تحقیقات خود در مورد اقدامات آژانس‌های امنیتی و اطلاعاتی انگلستان در رابطه با رسیدگی به بازداشت‌شدگان در خارج از کشور و تحویل آنها، از بدرفتاری با زندانیان و بازگشت کمیته اطلاعات و امنیت مجلس اطلاع داد. یکی دیگر از موارد نگرانی کمیته در رابطه با رسیدگی به موارد شکنجه خارج از کشور توسط دولت عضو، عدم دسترسی به شواهد کلیدی و متعاقباً بسته شدن پرونده‌ها زودتر از موعد است.

گفتار هفتم: پاسخگویی و جبران خسارت

بند یک: نقض‌های مربوط به درگیری در ایرلند شمالی

بسیاری از اتهامات مربوط به شکنجه، بدرفتاری و قتل در ایرلند شمالی هنوز به طور موثر مورد بررسی قرار نگرفته‌اند، تعداد کمی از عاملان چنین اعمالی پاسخگو شده و قربانیان هنوز غرامتی دریافت نکرده‌اند. این در حالیست که از اظهارات مقامات عالی رتبه اینگونه استنتاج می‌شود که آنها در حال بررسی اتخاذ اقداماتی در راستای حمایت از مقامات دولتی سابق در برابر مسئولیت‌پذیری و پاسخگویی هستند. کمیته همچنین درباره دستگیری و عدم پاسخگویی در رابطه با پرونده روزنامه‌نگاران بری مک‌کافری^۲ و ترور برنی^۳ توسط سرویس پلیس ایرلند شمالی در سال ۲۰۱۸، ابراز نگرانی کرده است. این دو روزنامه‌نگار بر روی مستندی کار می‌کردند که اسناد لو رفته در رابطه با تبانی پلیس در یک قتل عام فرقه‌ای در سال ۱۹۹۴ در لوگیسلند را افشاء می‌کرد.

بند دو: جبران خسارت

قربانیان شکنجه و بدرفتاری‌های حاضر در دولت عضو که در خارج از قلمرو دولت عضو و به

---

1. Service Police Legacy Investigations
2. Barry McCaffrey
3. Trevor Birney

بخش دوم: نقض تعهدات منع شکنجه در انگلستان از نظر کمیته منع شکنجه ... / ۳۳

دست دولت‌های خارجی و مقامات آنها آسیب دیده اند، نمی‌توانند در دادگاه‌های انگلستان اقامه دعوا کنند. در این راستا، کمیته از عدم تمایل دولت عضو به تصویب لایحه شکنجه (خسارات)^۱ که صلاحیت مدنی جهانی را در مورد برخی از دعاوی مدنی فراهم می‌کند، ابراز تأسف نمود.

گفتار هشتم: مهاجران و پناهندگان

بند یک: اخراج و بازگرداندن اجباری

آمار از افرادی که دولت عضو اقدام به اخراج و بازگرداندن آنها به کشوری کرده است که احتمال مواجهه با شکنجه و بدرفتاری علیه آن افراد وجود دارد، موجود نیست. بخش بزرگی از موارد رد درخواست پناهندگی در دادگاه تجدیدنظر نیز مردود اعلام می‌شوند، چرا که کارمندان دفتر مهاجرتی اغلب استانداردهای مناسبی را که در مورد درخواست‌های پناهندگی قابل اعمال است به کار نگرفته و خودسرانه شواهد پزشکی معتبر مربوط به شکنجه‌های گذشته علیه متقاضیان را رد می‌کنند. این امر منجر به رد خودسرانه درخواست‌های پناهندگی قربانیان شکنجه‌های گذشته می‌شود. تنها در سال ۲۰۱۸، تعداد ۴۳ نفر به سریلانکا و ۵۰ نفر دیگر به افغانستان بازگردانده شدند.

بند دو: بازداشت اجباری، خودسرانه و طولانی مدت

قربانیان شکنجه به‌طور معمول در دولت عضو به دلیل مقاصد مهاجرتی بازداشت می‌شوند. «قوانین بازداشتگاه - سال ۲۰۰۱» عمدتاً در شناسایی قربانیان شکنجه موثر نبوده و در اغلب موارد، آزادی افرادی که در معرض خطر آسیب جدی در نتیجه بازداشت هستند را به دنبال نخواهد داشت. بعلاوه، محدودیت زمانی برای مدت زمان بازداشت مهاجرتی هنوز توسط قانون داخلی تعریف نشده است و دولت عضو هیچ برنامه‌ای برای تغییر این سیاست ندارد. علاوه بر این، افرادی که در وضعیت بی‌تابیتی هستند همچنان در معرض دوره‌های طولانی بازداشت خودسرانه در دولت عضو قرار دارند. همچنین، به دلیل غیر حرفه‌ای بودن کارمندان اداره مهاجرتی و عدم ارائه آموزش‌های لازم به آنان در رابطه با رویه‌های بی‌تابیتی، تعداد قابل توجهی از فرم‌های درخواست تابعیت مردود اعلام شده و تنها تعداد محدودی از درخواست‌ها با موفقیت به پایان می‌رسند.

بند سه: خشونت جنسی و جنسیتی

نرخ وقوع جرایم جنسی، عمدتاً علیه زنان در مقایسه با نرخ تعقیب و محکومیت این پرونده‌ها و مرتکبین آنها، بسیار بالاست. به گزارش پلیس انگلستان، بسیاری از زنان مهاجر که در وضعیت ناامن مهاجرت قرار دارند، از گزارش دادن و درخواست حمایت در برابر آزار خانگی و

---

1. Torture (Damages) Bill

سایر خشونت‌های مبتنی بر جنسیت خودداری می‌کنند.

بند چهارم: تحقیقات فوری، کامل و بی‌طرفانه

ادعاهای متعددی مبنی بر بدرفتاری در مکان‌های بازداشت، از جمله مراکز مهاجرتی، زندان‌ها و مراکز نگهداری نوجوانان ثبت شده است. متأسفانه، اطلاعات جامعی از طرف دولت عضو در مورد تعداد شکایات مربوط به شکنجه یا بدرفتاری، اینکه آیا تحقیقات و بررسی‌های لازم در رابطه با این شکایات صورت گرفته است یا خیر و اینکه آیا پیگرد قانونی و یا اقدامات انضباطی علیه مرتکبین اتخاذ شده است یا خیر، ارائه نشده است. همچنین، اطلاعات جامعی در مورد تحقیقات کیفری و تعقیب مقامات دولتی در طول دوره گزارش، احکام صادر شده برای مجرمان یا اینکه آیا عاملان ادعایی آن اعمال از خدمات دولتی حذف شده‌اند (بر اساس مواد ۱۲، ۱۳ و ۱۶ کنوانسیون منع شکنجه)، دریافت نشده است.

گفتار نهم: جرایم نفرت پراکنانه

جرایم نژادپرستانه، بیگانه‌هراسی، یهودی‌ستیزی، اسلام‌ستیزی و اقدامات ضد معلولان در سال‌های اخیر به صورت قابل توجهی در دولت عضو افزایش یافته‌اند، این در حالیست که تنها ۲ درصد از تمامی جرایم ناشی از تنفرپراکنی ختم به محکومیت موفقیت‌آمیز و تعیین مجازات می‌شوند.

گفتار دهم: توصیه‌ها

۱. گنجاندن تمامی مقررات کنوانسیون در قوانین ملی؛
۲. تضمین انعکاس ماده ۲ (۲) کنوانسیون مبنی بر ممنوعیت مطلق شکنجه در قوانین؛
۳. گردآوری و انتشار اطلاعات آماری تفکیک‌شده جامع مربوط به تمامی شکایات و گزارش‌های دریافتی از موارد شکنجه یا بدرفتاری؛ اطلاعاتی از جمله در مورد اینکه چنین شکایت‌هایی منجر به تحقیقات شده‌اند یا خیر، پیگیری توسط کدام مرجع انجام شده است، آیا تحقیقات منجر به اعمال تدابیر انضباطی و یا تعقیب قضایی شده‌اند یا خیر و اینکه آیا قربانیان غرامت دریافت کرده‌اند؛
۴. تضمین بررسی تمامی موارد خشونت، به ویژه تجاوز جنسی علیه کودکان در بازداشت، از جمله موارد مستند شده از طریق تحقیق مستقل، به موقع، بی‌طرفانه و مؤثر در مورد آزار جنسی کودکان، به منظور پیگرد قانونی و مجازات مرتکبین با مجازات‌های مناسب و پرداخت جبران خسارت کافی به قربانیان؛
۵. ایجاد سازوکارهای بازرسی و شکایات مؤثر که در دسترس کودکان در بازداشت باشد و ایجاد نظارت مؤثر؛

بخش دوم: نقض تعهدات منع شکنجه در انگلستان از نظر کمیته منع شکنجه ... / ۳۵

۶. تضمین آموزش تخصصی به قضات، دادستان‌ها و اعضای پلیس در زمینه پیشگیری از سوء استفاده از کودکان در بازداشتگاه و رسیدگی به ادعاهای مربوط به این گونه موارد آزار و اذیت؛
۷. بهبود شرایط بازداشت و کاهش ازدحام بیش از حد مؤسسات ندامتگاهی و سایر بازداشتگاه‌ها، از جمله از طریق اعمال مجازات‌های غیرحبس؛
۸. استخدام و آموزش تعداد کافی پرسنل زندان برای بهبود امنیت، کاهش خشونت و اطمینان از برخورد مناسب با زندانیان؛
۹. تداوم اجرای راهبردهای پیشگیرانه مربوط به خشونت علیه زندانیان، از جمله اقداماتی برای نظارت و ثبت وقایع خشونت؛
۱۰. بررسی تمامی موارد خشونت آمیز در مراکز بازداشت و تضمین پاسخگویی مقامات زندان در مواردی که اقدامات مقتضی برای پیشگیری و واکنش به چنین خشونتی انجام نمی دهند؛
۱۱. افزایش حداقل سن مسئولیت کیفری و تضمین اجرای کامل استانداردهای عدالت نوجوانان؛
۱۲. ممنوعیت بکارگیری سلول انفرادی برای نوجوانان؛
۱۳. ممنوعیت حمل و نقل زندانیان به هر طریقی که آنها را در معرض خطر فیزیکی غیرضروری و آزار و اذیت خلاف کنوانسیون قرار دهد؛
۱۴. ارائه اطلاعات دقیق به کمیته در خصوص موارد مرگ در بازداشتگاه و علل این مرگ‌ها؛
۱۵. تضمین بررسی تمامی موارد مرگ در بازداشت به صورت فوری و بی طرفانه و توسط یک نهاد مستقل؛
۱۶. گردآوری داده‌های دقیق در مورد خودکشی در میان افراد محروم از آزادی و ارزیابی اثربخشی راهبردها و برنامه‌های پیشگیری و شناسایی خطر؛
۱۷. توسعه برنامه‌های آموزشی اجباری به منظور آشنایی مقامات دولتی با مفاد کنوانسیون؛
۱۸. ارائه آموزش‌های تخصصی به تمامی کارکنان مربوطه، از جمله پرسنل پزشکی در رابطه با نحوه شناسایی موارد شکنجه و بدرفتاری، مطابق با پروتکل استانبول؛
۱۹. تضمین مطابقت کامل استفاده از سلاح‌های تخلیه الکتریکی با اصول ضرورت، تناسب، هشدار قبلی و احتیاط؛ ارائه پیش فرض‌های روشن علیه استفاده از تیزر علیه گروه‌های آسیب پذیر مانند کودکان و جوانان؛ بررسی علل استفاده نامتناسب از آنها علیه اعضای اقلیت‌ها. سلاح‌های تخلیه الکتریکی نباید بخشی از تجهیزات کارکنان زندان در زندان‌ها یا محیط‌های بهداشت روان باشد؛
۲۰. تضمین ایجاد مسئولیت و اطمینان از پاسخگویی در قبال هرگونه شکنجه و بدرفتاری انجام شده توسط نیروهای انگلیسی در عراق از سال ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۹ به ویژه با ایجاد

- یک تحقیق عمومی، مستقل و واحد برای بررسی اتهامات مربوط به چنین رفتارهایی و نیز تضمین جبران خسارت تمامی قربانیان چنین شکنجه‌ها و بدرفتاری‌هایی؛
۲۱. خودداری از وضع قوانینی که در مورد شکنجه عفو اعطا می‌کند؛
۲۲. انجام تحقیق فوری در مورد اعمال ادعایی شکنجه و سایر بدرفتاری‌ها با زندانیان در خارج از کشور که توسط مقامات بریتانیایی یا با تحریک یا رضایت آنها رخ داده است. چنین تحقیقی باید کاملاً با تعهدات دولت عضو طبق کنوانسیون مطابقت داشته باشد. دولت عضو باید همچنین اطمینان حاصل کند که همه مرتکبین شکنجه و بدرفتاری در چارچوب تحقیقات به نحو مقتضی تحت تعقیب و مجازات مناسب قرار گرفته و قربانیان جبران خسارت دریافت می‌کنند؛
۲۳. بهبود آموزش‌های ارائه شده به مقامات مسئول در تعیین بی‌تابیتی و انجام بازبینی منظم عملکرد آنها؛
۲۴. تقویت سازوکارهای شناسایی و ارجاع برای افراد بدون تابعیت؛
۲۵. تسهیل دسترسی به معاضدت‌های حقوقی برای متقاضین دریافت تابعیت و تضمین امکان اعتراض آنها به آراء منفی علیه آنها؛
۲۶. بررسی فوری و مؤثر موارد خشونت شبه‌نظامی در ایرلند شمالی، از جمله علیه کودکان و تضمین تعقیب قانونی مجرمان، مجازات متناسب مرتکبان در صورت محکومیت آنها و دسترسی مؤثر قربانیان به حمایت کافی و جبران خسارت؛
۲۷. جلوگیری از استخدام کودکان توسط گروه‌های شبه نظامی در ایرلند شمالی؛
۲۸. گردآوری داده‌های آماری دقیق در مورد تعداد درخواست‌های پناهندگی ناشی از شکنجه و نتیجه آن، به تفکیک کشور مبدا و/یا بازگشت متقاضیان و ارائه این اطلاعات به کمیته؛
۲۹. خودداری از بازداشت طولانی مدت مهاجران و پناهجویان غیرقانونی و نیز استفاده از بازداشت به عنوان آخرین راه حل و برای کوتاه‌ترین مدت ممکن؛
۳۰. تعیین محدودیت زمانی معقول برای مدت بازداشت‌های مهاجرتی؛
۳۱. اتخاذ اقدامات مؤثر به منظور رسیدگی به میزان پایین تعقیب و محکومیت‌های مربوط به آزار و اذیت‌های خانگی و خشونت جنسی؛
۳۲. تضمین بررسی کامل موارد خشونت مبتنی بر جنسیت، به ویژه مواردی که شامل اعمال یا قصور مقامات دولتی یا سایر نهادهایی است که مسئولیت بین‌المللی را بر عهده دارند، تضمین تعقیب مجرمان و مرتکبان ادعایی، تعیین مجازات متناسب در صورت محکومیت آنها و نهایتاً دسترسی قربانیان یا خانواده‌های آنان به جبران خسارت، از جمله غرامت کافی؛

بخش دوم: نقض تعهدات منع شکنجه در انگلستان از نظر کمیته منع شکنجه ... / ۳۷

۳۳. بازنگری در شیوه‌های پلیسی که زنان مهاجر را از درخواست حمایت از مقامات در مواردی که در معرض خشونت مبتنی بر جنسیت یا در معرض خطر خشونت جنسی قرار گرفته‌اند، باز می‌دارد؛

۳۴. ارائه آموزش اجباری در مورد تعقیب خشونت مبتنی بر جنسیت به تمامی مقامات قضایی و نیروهای مجری قانون و ادامه کارزارهای آگاهی بخشی در مورد تمامی اشکال خشونت علیه زنان؛

۳۵. گردآوری و ارائه داده‌های آماری تفکیک شده بر اساس سن و قومیت یا ملیت قربانی در مورد تعداد شکایات، تحقیقات، موارد تعقیب، محکومیت‌ها و احکام ثبت شده در موارد خشونت مبتنی بر جنسیت، و همچنین در مورد تدابیر اتخاذ شده برای اطمینان از دسترسی قربانیان به جبران خسارت مؤثر؛

۳۶. انجام تحقیق در مورد ادعاهای قاچاق انسان و تعقیب مجرمان و اطمینان از دریافت غرامت برای قربانیان قاچاق، از جمله با در نظر گرفتن ایجاد یک راه حل مدنی برای قربانیان قاچاق؛

۳۷. آموزش افسران مجری قانون، کارکنان زندان و سایر عوامل اولیه با گنجاندن آموزش‌های قانونی در مورد شناسایی قربانیان بالقوه قاچاق انسان و برده داری مدرن؛

۳۸. تحقیق در مورد جرایم ناشی از نفرت و محاکمه مرتکبین، از جمله با بهبود آموزش جرایم ناشی از نفرت به پلیس و بهبود رسیدگی اولیه به گزارش‌های مربوط به موارد جنایات ناشی از نفرت.

بخش سوم:

وضعیت حقوق زنان در انگلستان

از نظر کمیته منع تمامی اشکال تبعیض علیه زنان

کمیته منع تمامی اشکال تبعیض علیه زنان سازمان ملل متحد، هشتمین گزارش دوره‌ای پادشاهی متحده بریتانیا و ایرلند شمالی را در جلسات ۱۶۷۱ و ۱۶۷۲ خود که در ۲۶ فوریه ۲۰۱۹ (۷ اسفند ۱۳۹۷) برگزار شد، مورد بررسی قرار داد. کمیته پس از بررسی گزارش دولت عضو، گزارش خود شامل اهم موارد نگرانی در حوزه حقوق زنان در انگلستان و توصیه‌های مربوطه در راستای برطرف نمودن چالش‌ها و موارد نگرانی را تهیه و در قالب ملاحظات نهائی در تاریخ ۱۴ مارس ۲۰۱۹ (۲۳ اسفند ۱۳۹۷) منتشر نمود.^۱

گفتار اول: چارچوب کلی

با عنایت به ساختار حاکمیتی تفکیک شده دولت عضو در ایرلند شمالی، اسکاتلند و ولز، کمیته تأکید کرد که واگذاری اختیارات دولتی مسئولیت مستقیم دولت عضو در رابطه با انجام تعهدات خود در قبال تمام زنان و دختران در حوزه قضایی خود، بر اساس توصیه کلی شماره ۲۸ کمیته (۲۰۱۰) در مورد تعهدات اصلی کشورهای عضو طبق ماده ۲ کنوانسیون منع تمامی اشکال تبعیض علیه زنان را مرتفع نمی‌کند. همچنین، بر اساس ماده ۲۷ کنوانسیون وین در مورد حقوق معاهدات، استناد به مفاد قوانین داخلی دولت عضو نمی‌تواند توجیهی برای عدم اجرای یک معاهده باشد. کمیته با به رسمیت شناختن عدم وجود یک دولت کارآمد در ایرلند شمالی از ژانویه ۲۰۱۷، بر تعهد دولت عضو برای اتخاذ تمام اقدامات لازم برای اطمینان از اجرای مؤثر کنوانسیون به منظور تضمین حقوق تمامی زنان در دولت عضو و همچنین در تمامی قلمروهای آن در خارج از کشور، تأکید کرد. به علاوه، انگلستان همچنان حق شرط‌های خود در مورد کنوانسیون را بر نداشته است.

گفتار دوم: چارچوب قانونگذاری و سیاستی

مفاد کنوانسیون همچنان به صورت کامل در قوانین ملی دولت عضو گنجانده نشده‌اند و این امر منجر به یک چارچوب قانونی پراکنده و ناهموار در مورد حقوق زنان و دختران شده است. فقدان یک دولت کارآمد در ایرلند شمالی از ژانویه ۲۰۱۷ منجر به بروز شکاف‌هایی در قوانین و سیاست برای تضمین حمایت موثر از زنان در ایرلند شمالی شده است. دولت عضو، با استناد به اصل تفویض اختیار، با وجود فقدان یک دولت کارآمد در ایرلند شمالی، اقدامی برای اطمینان از اینکه زنان در ایرلند شمالی حداقل از همان حمایت‌هایی که هم‌تایان خود در سایر

۱. ملاحظات نهائی کمیته سازمان ملل متحد در خصوص منع تمامی اشکال تبعیض علیه زنان، در رابطه با هشتمین گزارش

دوره ای پادشاهی انگلستان؛ مارس ۲۰۱۹؛ قابل دسترسی در:

<https://digitallibrary.un.org/record/3801131?ln=en>

دولت‌های دولت عضو دارند، در رابطه با برابری برخوردار هستند، انجام نداده است. اقدامات ریاضتی در دولت عضو، زنان را به صورت ویژه تحت تأثیر قرار می‌دهد. زنانی که به عنوان والدین مجرد هستند احتمال بیشتری دارد که در اشکال غیررسمی، موقت یا نامطمئن اشتغال قرار داشته باشند. همچنین، اقدامات ریاضتی منجر به کاهش بودجه سازمان‌هایی که خدمات اجتماعی به زنان ارائه می‌دهند و همچنین کاهش بودجه در بخش دولتی که در آن زنان بیشتر از مردان شاغل هستند، شده است. کاهش خدمات مراقبت اجتماعی، باری را بر دوش مراقبان اولیه کودکان که اکثراً زن هستند، اضافه می‌کند. علاوه بر این، مسئله برگزیت، به دلیل فقدان تدابیر جامع برای توانمندسازی زنان و قوانین ملی که دربرگیرنده مفاد کنوانسیون باشد، منجر به عقب‌گرد دولت عضو در زمینه حمایت از حقوق زنان در دولت عضو می‌شود. متعاقباً، زنان به طور نامتناسبی تحت تأثیر آثار منفی اقتصادی برگزیت و از دست دادن بودجه اتحادیه اروپا برای برنامه‌ها و خدمات تخصصی برای زنان و دختران قرار می‌گیرند و با توجه به شرایط متمایز در ایرلند شمالی، زنانی که در آنجا زندگی می‌کنند به طور خاص متأثر خواهند شد. رژیم‌های مالیاتی آن سوی مرزها^۱، در سرزمین‌های وابسته به پادشاهی انگلستان که در خارج از کشور هستند، همچنان امکان فرار مالیاتی را به شرکت‌های چندملیتی و افراد ثروتمند و سازمان‌های خاطی می‌دهد و این امر منجر به ضررهای قابل توجه در درآمدهایی می‌شود که می‌توانند برای ارائه خدمات عمومی به زنان استفاده شوند.

گفتار سوم: معاضدت حقوقی و دسترسی به عدالت

کاهش معاضدت‌های حقوقی و معیارهای سختگیرانه برای دسترسی به آن بر اساس "قانون معاضدت‌های حقوقی، محکومیت و مجازات مجرمان ۲۰۱۲"، بر دسترسی زنان به عدالت و نیز درمان‌های موثر در زمینه‌هایی مانند حقوق خانواده، مسکن، مهاجرت و مزایای رفاهی تأثیر منفی داشته است.

گفتار چهارم: ماشین ملی برای پیشرفت زنان

«دفتر برابری دولت» ساختاری گسترده است و به طور خاص با هدف پیشبرد حقوق زنان ایجاد نشده است. علیرغم ابراز نگرانی مکرر کمیته در گزارشات سال‌های ۱۹۹۹، ۲۰۰۸ و ۲۰۱۳ خود، دولت عضو همچنان فاقد یک راهبرد ملی یکپارچه و جامع یا یک سازوکار مؤثر هماهنگ کننده و نظارتی در راستای اجرای صحیح کنوانسیون است. علاوه بر این، دولت عضو فاقد نظام جمع آوری منظم داده‌ها بر اساس جنسیت، قومیت، معلولیت و سن و با توجه ویژه به اشکال تبعیض چندجانبه است.

---

1. Offshore tax regimes

گفتار پنجم: کلیشه‌ها و باورهای فرهنگی

تداوم کلیشه‌های جنسیتی در دولت عضو، بر تصمیمات و انتخاب‌های زنان و دختران در زمینه تحصیل و اشتغال، تأثیر منفی گذاشته است. همچنین، تصاویر غیرواقعی که در رسانه‌ها از جمله رسانه‌های اجتماعی در رابطه با زنان و دختران ایجاد می‌شود، بر سلامت روان آنها تأثیر منفی دارد.

گفتار ششم: خشونت مبتنی بر جنسیت

عدم حمایت یکسان از زنان و دختران در برابر انواع خشونت‌های مبتنی بر جنسیت در سراسر حوزه قضایی دولت عضو، همچنان ادامه دارد و قوانین و سیاست‌ها برای حمایت از زنان به ویژه در ایرلند شمالی ناکافی است. زنان و دختران در سراسر حوزه قضایی دولت عضو، در برابر انواع خشونت جنسیتی به صورت یکسان تحت حمایت دولت عضو قرار ندارند. همچنین، زنان پناهجو، مهاجران و زنان دارای وضعیت مهاجرت ناامن که خشونت مبتنی بر جنسیت، از جمله خشونت خانگی و تجاوز جنسی را تجربه می‌کنند، از ترس گزارش وضعیت مهاجرت خود به مقامات، از دریافت خدمات حمایتی خودداری می‌کنند. زنان دارای معلولیت نیز در دسترسی به عدالت و دریافت حمایت در برابر خشونت مبتنی بر جنسیت، به ویژه هنگامی که خشونت توسط مراقبین آنها اتفاق افتاده است، با چالش روبرو هستند. علاوه بر این، سیستم خدمات راه اندازی به جای ارائه خدمات به سازمان‌هایی که خدمات تخصصی را به قربانیان خشونت مبتنی بر جنسیت ارائه می‌دهند، اقدام به تامین مالی ارائه دهندگان خدمات عمومی می‌کنند و این امر منجر به حمایت ناکافی یا نامناسب از قربانیان خشونت مبتنی بر جنسیت می‌شود.

گفتار هفتم: قاچاق و بهره‌کشی

بسیاری از قربانیان قاچاق و اشکال معاصر برده داری همچنان ناشناس هستند، حمایت‌های ارائه شده به قربانیان ناکافی بوده و این امر قربانیان را در معرض خطر بی خانمانی، فقر و بهره‌کشی بیشتر قرار می‌دهد.

تعداد زنانی که به دلیل فقر به فحشاء روی می‌آورند و نیز رویه اجاره ملک به زنان در ازای بهره‌کشی از آنها، افزایش یافته است. همچنین، خدمات حمایتی دولت عضو که به زنان قربانی روسپیگری ارائه می‌شود، به جای کمک به آنها برای خروج از روسپیگری، تنها بر کاهش آسیب به آنها متمرکز شده است و این امر، طولانی شدن بهره‌کشی از زنان را به دنبال خواهد داشت. جرم بهره‌کشی جنسی از کودکان تنها زمانی قابل پیگرد و تعقیب است که احراز شود فرد متهم، از زیر ۱۸ سال بودن کودک قربانی آگاه بوده است. فرد مجرم نیز به صورت خودکار محکوم نمی‌شود؛ این امر، منجر به مصونیت از مجازات در زمینه بهره‌کشی جنسی از کودکان می‌شود.

گفتار هشتم: مشارکت در زندگی اجتماعی و سیاسی

زنان در زندگی سیاسی و عمومی، به ویژه در ایرلند شمالی حضور چندانی ندارند. شرایط برای زنان رنگین پوست و دارای شرایط ویژه حتی سخت تر است؛ زنان دارای معلولیت «سیاه پوست، آسیایی و متعلق به اقوام و اقلیت‌ها» در زندگی سیاسی حضور ناچیزی دارند. اقدامات اتخاذ شده توسط دولت عضو در راستای تسریع نمایندگی زنان در تمام زمینه‌های زندگی سیاسی و عمومی در سراسر قلمرو دولت عضو همچنان ناکافی باقی مانده است.

دولت عضو همچنین در اجرای قطعنامه ۱۳۲۵ (۲۰۰۰) در ایرلند شمالی که در آن زنان همچنان با ارباب توسط گروه‌های شبه نظامی مواجه بوده و در فرآیندهای بازسازی و ایجاد صلح پس از منازعات حضور کم‌رنگی دارند، قصور ورزیده است.

گفتار نهم: تحصیلات، اشتغال و توانمندی اقتصادی

در دولت عضو، آزار و اذیت جنسی و خشونت جنسی علیه دختران در مدارس شیوع پیدا کرده است. حضور زنان در آموزش عالی و مشاغل در آن زمینه‌ها همچنان کم‌رنگ است. حضور زنان در آموزش عالی و مشاغل در زمینه‌های فناوری، مهندسی، ریاضی و ... ناچیز است. زنان همچنان در هیئت مدیره شرکت‌ها و پست‌های اجرایی کمتر حضور دارند و در بخش‌های شغلی کم درآمد مانند بهداشت، آموزش و خرده فروشی متمرکز هستند. احتمال استخدام در اشکال غیررسمی، موقت یا نامطمئن برای زنان بسیار بیشتر از مردان بوده و آزار جنسی علیه زنان در محل کار همچنان در دولت عضو شایع است. زنان متعلق به گروه‌های به حاشیه رانده شده همچنان با موانعی برای دستیابی به شغل مواجه بوده و در بخش‌های شغلی کم‌درآمد متمرکز هستند. همچنین، هزینه‌های بالای مراقبت از کودک به ویژه در ایرلند شمالی، مانعی برای زنان در ورود و پیشرفت در محل کار است.

گفتار دهم: بهداشت و سلامت

زنان متعلق به گروه‌های به حاشیه رانده شده، مانند زنان پناهجو و پناهنده، زنان مهاجر، زنان روما و مسافر و نیز قربانیان قاچاق، از جمله به دلیل ناتوانی در ارائه مدارک هویتی، آدرس یا وضعیت مهاجرت، در دسترسی به خدمات مراقبت‌های بهداشتی و سلامتی با موانع و چالش‌های متعدد رو به رو هستند.

گفتار یازدهم: مزایای اقتصادی اجتماعی

پرداخت «اعتبار جهانی» به یک حساب بانکی در هر خانواده (به ویژه به مردان)، زانی که در روابط خشونت آمیز زندگی می‌کنند را در خطر محرم ماندن از این مزایا قرار می‌دهد که متعاقباً گرفتار شرایط فقر و خشونت می‌شوند. همچنین، افزایش سن بازنشستگی دولتی برای زنان از ۶۰

بخش سوم: وضعیت حقوق زنان در انگلستان از نظر کمیته ... / ۴۵

به ۶۶ سال در نتیجه ی چندین تغییر قانونی، بر حقوق بازنشستگی زنان متولد شده در دهه ۱۹۵۰ تأثیر گذاشته و به فقر، بی خانمانی و مشکلات مالی در بین زنان آسیب دیده دامن می‌زند.

گفتار دوازدهم: زنان روستایی

در مناطق روستایی انگلستان، به دلیل محدودیت منابع و دسترسی به امکانات حمل و نقل و اینترنت، زنان و دختران در دسترسی به آموزش، اشتغال و مراقبت‌های بهداشتی و خدمات حمایتی با چالش مواجه هستند. علاوه بر این، زنان در مناطق روستایی به صورت نامتناسبی تحت تأثیر اثرات مضر شکست هیدرولیکی (فرکینگ^۱) در فرآیند استخراج سوخت‌های فسیلی قرار دارند؛ آثاری از جمله قرار گرفتن در معرض مواد شیمیایی سمی و پرخطر، آلودگی محیطی و آثار تغییرات اقلیمی.

گفتار سیزدهم: زنان پناهجو و پناهنده

بازداشت زنان پناهجو، از جمله زنان باردار و مادران شیرده و نیز عدم وجود محدودیت زمانی کلی برای بازداشت مهاجرتی، در دولت عضو امری متداول است. همچنین، زنان پناهنده و پناهجو به دلیل سطح بسیار پایین حمایت مالی و عدم دسترسی به شغل و مسکن، در فقر به سر می‌برند که خود این موضوع، آنها را در معرض خطر بهره‌کشی، سوء استفاده و قاچاق قرار می‌دهد.

گفتار چهاردهم: زنان در بازداشت

در برخی مناطق دولت عضو از جمله اسکاتلند، به دلیل افزایش استفاده از مجازات‌های حبس، میزان زندانی شدن زنان همچنان بالا و نگران کننده است. به علاوه، خدمات بهداشتی و روانی در زندان‌های دولت عضو به صورت مقتضی ارائه نشده و آمار خودزنی و خودکشی در میان زنان در زندان بسیار بالاست.

گفتار پانزدهم: توصیه‌ها

۱. گنجاندن تمام مفاد کنوانسیون منع تمامی اشکال تبعیض علیه زنان در قوانین داخلی، بدون تأخیر و به منظور تضمین سیستماتیک و برابر تمامی حقوق زنان در تمام سرزمین‌های تحت صلاحیت دولت عضو، از جمله ایرلند شمالی؛
۲. تضمین اجرای کنوانسیون در تمام سرزمین‌های فرامرزی و وابسته دولت عضو؛
۳. بازنگری قوانین در ایرلند شمالی به منظور تضمین برخورداری زنان ایرلند شمالی از حقوق برابر با سایر زنان در سایر بخش‌های دولت عضو؛
۴. رسیدگی به وضعیت‌های تبعیض چندجانبه مانند تبعیض‌هایی که زنان «سیاه‌پوست،

---

1. Fracking

- آسیابی و اقلیت‌های قومی»، زنان مسن، زنان دارای معلولیت، زنان پناهجو و پناهنده با آن مواجه هستند؛
۵. انجام ارزیابی جامع در مورد تأثیر اقدامات ریاضتی بر حقوق زنان و اتخاذ اقدامات مقتضی در راستای کاهش و اصلاح پیامدهای منفی آن؛
۶. بازنگری قوانین، سیاست‌ها و رویه‌های شرکتی، مالی و مالیاتی دولت عضو، با هدف تحقق کامل برخورداری زنان از حقوق خود در داخل و خارج از کشور، مطابق کنوانسیون؛
۷. ارزیابی تأثیرات کامل خروج از اتحادیه اروپا بر حقوق زنان، از جمله زنان در ایرلند شمالی، و اتخاذ تدابیر مؤثر برای کاهش آثار منفی؛
۸. تضمین گنجاندن مفاد کنوانسیون منع تبعیض علیه زنان، کنوانسیون اروپایی حقوق بشر و نهاد حقوقی اتحادیه اروپا^۱ در قوانین ملی دولت عضو و توجه به حقوق بشر و توانمندسازی زنان برای مقابله با چالش‌های فعلی؛
۹. تضمین اینکه هرگونه تغییر آتی در مقررات قانونی در حمایت از حقوق زنان پس رونده نباشد؛
۱۰. حصول اطمینان از اینکه هرگونه قرارداد تجاری و سرمایه‌گذاری آتی که توسط دولت عضو مذاکره می‌شود، اولویت تعهدات خود را بر اساس کنوانسیون منع تبعیض علیه زنان به رسمیت شناخته و به صراحت تأثیر آنها را بر حقوق زنان در نظر گیرد؛
۱۱. تضمین برخورداری زنان، به ویژه زنان در موقعیت‌های آسیب‌پذیر، مانند زنان دارای معلولیت، زنان «سیاه پوست، آسیابی و قومیتی اقلیت»، زنان پناهجو و پناهنده و قربانیان خشونت مبتنی بر جنسیت و قاچاق، از دسترسی موثر به عدالت و جبران خسارت با حمایت و نمایندگی قانونی کافی؛
۱۲. اتخاذ اقدامات مؤثر برای اطمینان از دسترسی زنان به کمک‌های حقوقی در زمینه‌هایی مانند قانون خانواده، مسکن، مهاجرت و مزایای رفاهی که بیشتر آنها را تحت تأثیر قرار می‌دهد؛
۱۳. ایجاد یک راهبرد ملی یکپارچه، جامع و فراگیر برای اجرای کنوانسیون در سراسر قلمرو دولت عضو؛
۱۴. تعامل با رسانه‌ها برای حذف تصویرسازی کلیشه‌ای منفی علیه زنان؛
۱۵. تصویب کنوانسیون شورای اروپا در مورد پیشگیری و مبارزه با خشونت علیه زنان و خشونت خانگی؛
۱۶. اتخاذ تدابیر سیاستی قانون‌گذاری و جامع برای محافظت از زنان در برابر همه اشکال خشونت مبتنی بر جنسیت در سراسر حوزه قضایی دولت عضو، از جمله ایرلند شمالی؛

۱۷. تضمین اینکه زنان پناهجو و مهاجر و زنان دارای وضعیت ناامن مهاجرت می‌توانند بدون ترس از گزارش وضعیت مهاجرت خود به مقامات، به دنبال خدمات حمایتی و حمایتی مؤثر باشند؛
۱۸. تضمین حمایت مؤثر قوانین و سیاست‌های دولت عضو از زنان دارای معلولیت در برابر همه اشکال خشونت مبتنی بر جنسیت، به ویژه خشونتی که توسط مراقبین آنها انجام می‌شود؛
۱۹. اتخاذ یک راهبرد ملی جامع برای مبارزه با قاچاق زنان و دختران؛
۲۰. اتخاذ اقدامات مؤثر در راستای تضمین دسترسی مؤثر زنان در موقعیت‌های آسیب‌پذیر به فرصت‌های شغلی، مسکن و تأمین اجتماعی، به منظور جلوگیری از روی آوردن آنها به روسپیگری؛
۲۱. ایجاد فرصت‌های تحصیلی و شغلی برای زنانی که مایل به ترک روسپیگری هستند؛
۲۲. اتخاذ اقدامات ویژه برای بهبود نمایندگی زنان، از جمله زنان دارای معلولیت «سیاه پوست، آسیایی و قومیتی اقلیت» در پارلمان، قوه قضائیه و موقعیت‌های تصمیم‌گیر در پارلمان؛
۲۳. اتخاذ اقدامات هماهنگ برای تشویق دختران به گذراندن دوره‌های علوم، فناوری، مهندسی و ریاضیات؛
۲۴. اتخاذ تدابیر خاص به منظور تسهیل دسترسی زنان متعلق به گروه‌های حاشیه‌نشین، مانند زنان دارای معلولیت «سیاه‌پوست، آسیایی و اقلیت‌ها» به بازار کار، به منظور افزایش نرخ اشتغال در میان آن گروه‌ها؛
۲۵. تضمین دسترسی به امکانات و/یا ترتیبات مهدکودک مقرون به صرفه و قابل دسترس در سراسر کشور عضو، به ویژه در ایرلند شمالی؛
۲۶. اجرای برنامه‌ها و سیاست‌های مشخص، با هدف فراهم کردن دسترسی مؤثر به مراقبت‌های بهداشتی برای زنان متعلق به گروه‌های حاشیه‌ای، به‌ویژه زنان پناهجو و پناهنده، زنان مهاجر، زنان روما و مسافر و قربانیان قاچاق؛
۲۷. اتخاذ اقدامات مؤثر به منظور تضمین اینکه افزایش سن بازنشستگی دولتی از ۶۰ به ۶۶ سال، تأثیر تبعیض آمیزی بر زنان متولد شده در دهه ۱۹۵۰ نداشته باشد؛
۲۸. بازنگاری سیاست دولت عضو در مورد شکست هیدرولیکی و تأثیر آن بر حقوق زنان و دختران و ایجاد ممنوعیتی جامع و کامل در مورد شکست هیدرولیکی؛
۲۹. اتخاذ اقدامات فوری برای پایان دادن به بازداشت زنان باردار و مادران شیرده؛
۳۰. تضمین دسترسی زنان پناهجو و پناهنده به شغل و مسکن مناسب؛
۳۱. بهبود ارائه خدمات مراقبت از سلامت روان در همه زندان‌ها با در نظر گرفتن نیازهای خاص زنان؛
۳۲. تقویت تلاش‌ها برای مبارزه با ازدواج‌های اجباری.

بخش چہارم:
وضعیت فقر در انگلستان بر اساس گزارش
گزارشگر فقر شدید و حقوق بشر

فیلیپ آلستون، گزارشگر ویژه در خصوص فقر شدید و حقوق بشر، از ۵ تا ۱۶ نوامبر ۲۰۱۸ (۱۴ تا ۲۵ آبان ۱۳۹۷) از پادشاهی انگلستان بازدید به عمل آورد. هدف از این بازدید، بررسی و ارائه گزارش به شورای حقوق بشر در مورد میزان انطباق سیاست‌ها و برنامه‌های دولت در حوزه مقابله با فقر با تعهدات حقوق بشری آن بود. گزارش بازدید به نشست چهل و یک شورای حقوق بشر مورخ ۲۴ ژوئن الی ۱۲ ژوئیه ۲۰۱۹ (۳ تا ۲۱ تیر ۱۳۹۸) ارائه شد.^۱

گزارشگر ویژه نسبت به اینکه یک پنجم جمعیت این کشور (۱۴ میلیون نفر) در فقر زندگی می‌کنند ابراز نگرانی کرد؛ این در حالیست که انگلستان دارای پنجمین اقتصاد بزرگ جهان است. گزارشگر ویژه اظهار داشت علی‌رغم پیامدهای منفی اجتماعی سیاست‌های ریاضت اقتصادی که در سال ۲۰۱۰ معرفی شد، آنها همچنان ادامه دارند و پیش بینی می‌شود تا سال ۲۰۲۱ نزدیک به ۴۰ درصد از کودکان در فقر زندگی کنند. بی‌خانمانی و بدخواهی به شدت افزایش یافته است؛ ده‌ها هزار خانواده فقیر باید در محل اقامتی دور از محل کار یا تحصیل خود زندگی کنند، امید به زندگی برای گروه‌های خاص در حال کاهش است و سیستم کمک‌های حقوقی از بین رفته است و به طور کلی بین تصویری که توسط دولت ارائه شده است و آنچه مردم در سراسر کشور به گزارشگر ویژه گفتند، تفاوت قابل توجهی وجود دارد.

گفتار اول: نمای کلی از فقر در انگلستان

به گفته شهروندان بریتانیایی، مردم در این کشور باید انتخاب کنند یا غذا بخورند یا خانه‌هایشان را گرم کنند. بچه‌ها با شکم خالی در مدرسه حاضر می‌شوند و مدارس غذا جمع می‌کنند و به خانه می‌فرستند، زیرا معلمان می‌دانند که دانش آموزانشان در غیر این صورت گرسنه خواهند بود. ۲.۵ میلیون نفر در انگلستان با درآمدی ۱۰ درصد بالاتر از خط فقر زندگی می‌کنند و این یعنی آنها تنها یک قدم تا بحران سقوط به فقر فاصله دارند.

این مسائل، داستان و روایت نیستند و با آمار و ارقام به وضوح قابل مشاهده می‌باشند. بین سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۸ در انگلستان، بی‌خانمانی ۶۰ درصد و خواب ناآرام ۱۶۵ درصد افزایش داشته است. همچنین، در حال حاضر ۳۲۰۰۰۰ نفر در انگلستان بی‌خانمان و ۲۴۰۰۰ نفر کارتن خواب یا اتوبوس خواب هستند. تنها در سال ۲۰۱۷ حدود ۶۰۰ بی‌خانمان در انگلیس و ولز جان خود را از دست دادند که نسبت به پنج سال گذشته، ۲۴ درصد افزایش

۱. گزارش گزارشگر ویژه سازمان ملل متحد در خصوص فقر شدید و حقوق بشر، در رابطه با بازدید از پادشاهی انگلستان؛ آوریل ۲۰۱۹؛ قابل دسترسی در:

داشته است. در سال ۲۰۱۷ نیز ۱.۲ میلیون نفر در فهرست انتظار مسکن اجتماعی بودند، اما در آن سال کمتر از ۶۰۰۰ خانه ساخته شد.

زندگی در فقر، آسیب جدی به سلامت جسمی و روانی وارد می‌کند. بیش از یک چهارم افراد در سن کار، افسردگی یا اضطراب را تجربه و به خودکشی فکر می‌کنند یا حتی اقدام به خودکشی کرده‌اند. نرخ امید به زندگی به شدت کاهش پیدا کرده و شکاف در امید به زندگی بین محروم‌ترین و مرفه‌ترین اقشار جامعه از سال ۲۰۰۱ تا ۲۰۱۶ به طور پیوسته افزایش یافته است.

بند یک: اندازه‌گیری و نظارت بر فقر

برای مقابله مؤثر با فقر، شناخت میزان و ویژگی آن ضروری است. با این حال، انگلستان معیاری رسمی برای سنجش فقر ندارد. اگرچه دولت عضو سعی در اعلام کاهش میزان فقر در کشور دارد، اما به صورت کلی، اقدامات نشان دهنده عدم پیشرفت انگلستان در کاهش فقر داخلی و شروع سیر صعودی فقر هستند.

بند دو: اشتغال

بنابر اظهار دولت عضو، اشتغال راه مقابله با فقر است و به ثبت نرخ اشتغال به عنوان مدرکی اشاره می‌کند که کشور در مسیر درست برای ریشه کن کردن فقر پیش می‌رود. اما این واقعیت که یک پنجم جمعیت انگلستان با وجود اشتغال در فقر زندگی می‌کنند، مبین این امر است که اشتغال به تنهایی مردم را از فقر نمی‌رهاند. در حال حاضر، چهار میلیون کارگر در فقر زندگی می‌کنند که در پنج سال گذشته بیش از نیم میلیون افزایش یافته است. فقر در محل کار سریعتر از اشتغال در حال افزایش است و بیشتر از هر زمان دیگری در ۲۰ سال گذشته است. نیمی از افراد در سن کار در فقر کار می‌کنند.

تقریباً ۶۰ درصد در خانواده‌هایی که یک نفر در آن کار می‌کند و ۲.۸ میلیون نفر در خانواده‌هایی که همه افراد تمام وقت در آن کار می‌کنند، در فقر هستند. بر اساس گزارش کمیسیون برابری و حقوق بشر، ۱۰ درصد از کارگران بالای ۱۶ سال در مشاغل ناامن هستند.

گفتار دوم: برچیدن شبکه تامین اجتماعی

شبکه تأمین اجتماعی انگلستان، به‌ویژه از سال ۲۰۱۰ به‌طور سیستماتیک و شدید فرسایش یافته و توانایی آن برای کمک به مردم برای فرار از فقر به‌طور قابل‌توجهی کاهش پیدا کرده است. گزارشگر ویژه مکرراً در مورد برنامه‌های مهم اجرا نشده، از بین رفتن مؤسساتی که قبلاً از افراد آسیب‌پذیر نگهداری می‌کردند و تضعیف خدمات مراقبت اجتماعی، گزارشاتی دریافت کرد. کاهش خدمات پیشگیری از فقر، به این معنی است که نیازهای اساسی افراد برآورده نمی‌شوند و افراد در بحران به سمت خدماتی مانند اورژانس و مسکن موقت گران قیمت سوق

بخش چهارم: وضعیت فقر در انگلستان بر اساس گزارش گزارشگر فقر ... / ۵۳

داده می‌شوند که از یک سو نمی‌توانند فقر آنها را از بین ببرند و از دیگر سو، هزینه بسیار بیشتری برای آنها دارد. اگرچه بخش خدمات داوطلبانه اقدام به ارائه خدمات اساسی به افراد می‌کند، اما جایگزین مناسبی برای اجرای تعهدات دولت نیست.

بند یک: کاهش مزایای پرداختی به خانوارهای فقیر

خانوارهای فقیر معمولاً بخش اعظم درآمد خود را صرف کالاهای اساسی مصرفی و مایحتاج از جمله پرداخت قبض‌ها و سپس تهیه غذا می‌کنند. با این وجود، در سال ۲۰۱۶ دولت کمک‌های مالی را بدون تغییر و در همان میزان قبل نگه داشت و در نتیجه تورم موجود، ارزش مزایا را به طور سیستماتیک کاهش داد. بنابراین، با افزایش قیمت کالاها و کاهش ارزش درآمد تأمین اجتماعی خانواده‌های فقیر، آنها مجبور شده‌اند بیشتر کار کنند تا شاید درآمد بیشتری به دست آورند. علیرغم وجود بحران مسکن، مزایای مسکن از بین رفته است. هزینه‌های مسکن برای افراد کم درآمد به طور نامتناسبی در حال افزایش است و مستاجران به ویژه مستمری بگیران در تأمین هزینه مسکن با چالش جدی رو به رو هستند. حمایت هدفمند از افراد کم درآمد، محدود است. دولت با وجود دریافت بازخورد مداوم مبنی بر اینکه "کاهش مزایا" می‌تواند برای خانواده‌ها و افراد کم‌درآمدی که ممکن است نتوانند به راحتی نقل مکان کنند، سختی‌های زیادی ایجاد کند، از اجرای برنامه "کاهش مزایا" برای مستاجران کم درآمد در مسکن‌های اجتماعی صرف نظر نمی‌کند. علاوه بر موضوع "کاهش مزایا"، محدودیت‌های دیگر مانند محدود کردن مزایا به دو فرزند در هر خانواده، امرار معاش را برای مردم سخت‌تر کرده و مانع از جلوگیری از پیشرفت فقر شده است.

بند دو: کمک‌های حقوقی

کمک‌های حقوقی از سال ۲۰۱۲ در انگلستان و ولز به طور چشمگیری کاهش یافته است. قانون LASPO (قانون کمک‌های حقوقی، محکومیت و مجازات مجرمان) اکثر پرونده‌های مسکن، خانواده و مزایا را واجد شرایط دریافت کمک شناسایی نمی‌کند، معیارهای واجد شرایط بودن را افزایش داده است و بسیاری از خدمات مشاوره حضوری را با خطوط تلفن جایگزین کرده است. در نتیجه، تعداد پرونده‌های مدنی معاضدت‌های حقوقی بین سال‌های ۲۰۱۰-۲۰۱۱ و ۲۰۱۷-۲۰۱۸ به میزان خیره‌کننده ۸۲ درصد کاهش یافته است. بر این اساس، بسیاری از افراد فقیر قادر به مطالبه حقوق خود نیستند و حتی برخی افراد حضانت فرزندان خود را از دست داده‌اند.

بند سه: کاهش بودجه دولت محلی

در سال ۲۰۱۰، دولت متعهد شد تا با قطع بودجه مقامات محلی در انگلستان، ارائه خدمات عمومی را به طور اساسی تغییر دهد. در نتیجه، بنا بر تخمین اداره حسابرسی ملی، دولت‌های محلی در انگلستان شاهد کاهش ۴۹ درصدی در تخصیص بودجه دولتی از ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۸

بوده‌اند و این دقیقاً همزمان با افزایش تقاضا برای خدمات اجتماعی بود. متعاقباً، دولت‌های محلی خدمات را کاهش داده و بسیاری از امکانات عمومی را تعطیل کرده‌اند. بیش از ۵۰۰ مرکز کودک بین سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۸ و بیش از ۳۴۰ کتابخانه بین سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۶ بسته شدند و ۸۰۰۰ شغل نیز در کتابخانه‌ها از بین رفت. این در حالیست که این خدمات برای کسانی که به دلایل مختلف در فقر زندگی می‌کنند از جمله برای دسترسی آنها به رایانه یا فضای امن اجتماعی، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

از سال ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۷، مقامات محلی هزینه‌های مربوط به خدمات را ۱۹ درصد کاهش داده و باقیمانده هزینه‌ها را بر روی خدمات مراقبت اجتماعی و حمایت از کودکان متمرکز کردند. قطع خدمات پیشگیرانه، دولت‌های محلی را با اقدامات پرهزینه‌تر برای حل بحران‌های جدی مواجه کرده است. به طور مثال، بین سال‌های ۲۰۱۱-۲۰۱۲ و ۲۰۱۶-۲۰۱۷ مقامات محلی به دلیل کمبود نقدینگی، هزینه‌های خدمات مسکن پیشگیرانه را ۵۹۰ میلیون پوند یا ۴۶ درصد کاهش و در عوض، هزینه‌های بحران در مسکن را ۳۶۰ میلیون پوند یا ۵۸ درصد افزایش دادند.

صندوق‌های رفاهی اضطراری محلی که منبعی حیاتی برای افراد در آستانه بحران هستند، یکی دیگر از قربانیان این کاهش بودجه محلی بوده است. دولت انگلستان در سال ۲۰۱۳ صندوق اجتماعی متمرکز خود را لغو کرد و پیرو آن، بسیاری از دولت‌های محلی در انگلیس مجبور شدند طرح‌های کمک‌های رفاهی محلی خود را قطع کنند و در نتیجه، افراد آسیب‌پذیر و آن‌هایی که با شرایط اضطراری مواجه می‌شوند، جایی برای مراجعه ندارند. حداقل ۲۸ مرجع در انگلستان، صندوق‌های رفاه محلی خود را تعطیل کرده و شوراها کاهش ۷۲.۵ درصدی هزینه‌های مربوطه را بین سال‌های ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۸ گزارش داده‌اند. نکته مهم آنکه فروپاشی این منبع حیاتی، ظاهراً نگرانی چندانی برای دولت ایجاد نکرده است، زیرا مسئولیت این بودجه را برعهده نگرفته و هیچ اطلاعاتی در مورد عواقب آن در دسترس نیست.

بند چهارم: خصوصی سازی

انگلستان پیشگام صنعت خصوصی سازی خدمات عمومی در طیف وسیعی از بخش‌هاست. مطالعات نتایج خصوصی سازی در بخش‌هایی مانند آب، انرژی و حمل و نقل عمومی نشان می‌دهد که قیمت‌ها به شدت افزایش یافته و در مقابل، دسترسی برای خانوارهای کم درآمد محدود شده است. همچنین، شکایات بسیاری از طرف مردم مناطق روستایی مبنی بر اینکه خصوصی سازی حمل و نقل عمومی در خارج از لندن منجر به افزایش هزینه‌های حمل و نقل و قطع بسیاری از خطوط اتوبوس شده است، وجود دارد. این افزایش قیمت، دسترسی مردم این مناطق به مشاغل، محل تحصیل، مراکز درمانی و مشارکت اجتماعی را دشوار کرده است. مقامات محلی اغلب با واگذاری خدمات کلیدی به بخش خصوصی و عدم اتخاذ هرگونه اقدامات

بخش چهارم: وضعیت فقر در انگلستان بر اساس گزارش گزارشگر فقر ... / ۵۵

نظارتی بر تضمین ارائه خدمات اساسی، مسئولیت را از دوش خود برداشته‌اند؛ این در حالیست که سپردن مردم به بازار خصوصی برای دریافت خدمات و نیازهای اولیه و اساسی خود، بدون تضمین دسترسی آنها به حداقل استانداردها، خلاف الزامات حقوق بشری است.

گفتار سوم: سیستم «اعتبار همگانی»

حمایت اجتماعی باید راهی برای خروج از فقر باشد و «اعتبار همگانی»^۱ باید بخش کلیدی این فرآیند باشد. اعتبار همگانی، نوعی پرداخت به افراد بالای ۱۸ سال اما زیر سن بازنشستگی است که دارای درآمد کم یا بیکار هستند. این حمایت در برگیرنده هزینه مسکن، مراقبت از کودکان، و حمایت مالی از افراد دارای معلولیت و نیز افرادی است که به دلیل بیماری شدید، قادر به کار کردن نیستند. سال‌ها است که دولت به انتقادات در زمینه اعتبار همگانی پاسخ می‌دهد، اما این رویکرد افراد آسیب‌پذیر را نادیده گرفته و در زندگی مردم واقعی آثار منفی برجای می‌گذارد.

بند یک: حمایت اجتماعی

در سیستم اعتبار همگانی، بین زمان ارائه درخواست توسط فرد نیازمند و دریافت مزایا توسط وی، تأخیر پنج هفته‌ای وجود دارد. این "دوره انتظار" که در عمل ممکن است تا ۱۲ هفته طول بکشد، بسیاری از افراد را که در زمان درخواست در بحران هستند، به بدهی، اجاره عقب افتاده و مشکلات جدی سوق می‌دهد.

از آنجایی که واجد شرایط بودن و مقدار «اعتبار همگانی» پس از یک دوره ارزیابی ماهانه سفت و سخت محاسبه می‌شود، مدعیان ماه به ماه نوسانات زیادی را متحمل می‌شوند. همچنین، در رابطه با کمک هزینه‌های مراقبت از کودکان، خانواده‌ها باید ابتدا هزینه مراقبت از کودک را خود پرداخت کنند و سپس به دنبال دریافت آن از «اعتبار همگانی» باشند و این بدان معناست که والدین برای اینکه بتوانند سر کار بروند، ابتدا باید برای نگهداری از فرزندان خود زیر قرض بروند.

بند دو: مشروط و تنبیهی بودن

یکی از ویژگی‌های کلیدی «اعتبار همگانی»، تحمیل شرایط سختگیرانه و اعمال مجازات‌های شدید حتی برای تخلفات جزئی است. گزارشگر ویژه طی بررسی‌های خود در این حوزه، ماهیت خشن و خودسرانه برخی مجازات‌ها و همچنین اثرات مخرب آنها از جمله از دست دادن دسترسی به مزایا برای هفته‌ها یا ماه‌ها را مشاهده کرد.

بررسی‌ها و مطالعات متعدد دقیق در این زمینه، پیامدهای وحشتناکی را برای متقاضیان آسیب‌پذیر که مجازات می‌شوند، نشان می‌دهد و این مجازات‌ها را بی رحمانه، غیرانسانی و

تحقیرکننده توصیف می‌کنند. همچنین، کمیته حقوق افراد دارای معلولیت، شواهدی را مبنی بر نقض شدید و سیستماتیک حقوق افراد دارای معلولیت یافت.

بند سه: نظام دیجیتال

با دیجیتالی شدن سیستم «اعتبار همگانی»، مقامات در پشت یک صفحه وب و یک الگوریتم پنهان می‌شوند و این اتفاق، پیامدهای قابل توجهی برای کسانی که در فقر زندگی می‌کنند، دارد. از سوی دیگر، اگرچه ممکن است گسترش کلی اینترنت باند پهن در انگلستان زیاد باشد، اما بسیاری از خانوارهای فقیر و آسیب‌پذیرتر عملاً آفلاین بوده و از اینترنت برخوردار نیستند. در سال ۲۰۱۸، تنها ۵۴ درصد از همه متقاضیان توانستند به طور مستقل و بدون نیاز به کمک، درخواست آنلاین خود را ارائه کنند. علاوه بر این، یک سوم درخواست‌های جدید، در فرآیند درخواست متوقف شده و هرگز به مرحله پرداخت نمی‌رسند و تعداد افرادی که به دلیل محرومیت دیجیتالی اقدام به ارائه درخواست نمی‌کنند، مشخص نیست. همچنین، صف‌های مجازی و زمان‌های طولانی انتظار برای تماس گیرندگان یا کاربران مجازی از یک سو و عدم آموزش لازم به کارکنان مرکز تماس، از دیگر چالش‌های نظام دیجیتال در حوزه «اعتبار همگانی» است.

گفتار چهارم: فقر در میان گروه‌های خاص

زنان، اقلیت‌های نژادی و قومی، کودکان، والدین مجرد، افراد دارای معلولیت و اعضای دیگر گروه‌های به حاشیه رانده شده به طور نامتناسبی در دولت عضو با خطرات ناشی از فقر مواجه هستند. تغییرات مالیات‌ها و مزایا از سال ۲۰۱۰ تاکنون بسیار قهقرایی بوده و بیشترین آسیب‌ها متوجه اقشار آسیب‌پذیر بوده است. تصویری که دولت از ریاضت ارائه می‌دهد این است که زندگی برای تمامی افراد سخت‌تر می‌شود؛ اما به گفته کمیسیون برابری و حقوق بشر (در زمان بازدید گزارشگر)، در حالی که تا سال‌های ۲۰۲۱ تا ۲۰۲۲ در نتیجه این تغییرات، افراد دارای ۲۰ درصد پایین‌ترین درآمدها به طور متوسط ۱۰ درصد از درآمد خود را از دست خواهند داد، افراد دارای درآمدهای برتر و بالاتر، حتی پیشرفت هم خواهند کرد. این امر در کنار کاهش کمک‌های دولتی از جمله در زمینه مسکن و آموزش، بیشترین ضربه را به خانواده‌های کم‌درآمد وارد کرده و در انگلستان به کاهش ۱۶ درصدی برای هر نفر می‌رسد. تأثیر مجموع این تغییرات بر گروه‌های خاص و امتناع سرسختانه دولت از توجه به توصیه‌ها مبنی بر تولید و انتشار گزارشات ارزیابی، مصداق بارز عدم تطابق سیاست‌های دولت عضو با اصل عدم تبعیض مندرج در حقوق بین‌الملل است.

بند یک: زنان

زنان در انگلستان درآمد کمتری نسبت به مردان دارند، حجم بیشتری از کار بدون دستمزد

بخش چهارم: وضعیت فقر در انگلستان بر اساس گزارش گزارشگر فقر ... / ۵۷

را تجربه می‌کنند و به صورت کلی بیشتر از مردان در معرض فقر هستند. در سال ۲۰۱۸، زنان به طور متوسط ۱۷.۹ درصد کمتر از مردان در ساعت دستمزد دریافت می‌کردند و ۶۰ درصد از کارگرانی را تشکیل می‌دادند که دستمزد پایین دریافت می‌کردند. تغییرات سیاستی از سال ۲۰۱۰ تاکنون بر زنان اثرگذاری بیشتری داشته است، از جمله اینکه تغییرات در سیاست‌های مالیاتی و مزایایی که از ماه مه ۲۰۱۰ انجام شده است، حمایت از زنان را بسیار بیشتر از مردان کاهش داده است.

والدین مجرد، که ۹۰ درصد آنها زن هستند، بیش از دو برابر بیشتر از هر گروه دیگری در معرض فقر مداوم هستند و ۵۰ درصد از فرزندان خانواده‌های تک والدی در فقر به سر می‌برند. تغییرات مزایا، از جمله سقف مزایا، محدودیت دو فرزند و شرایط اشتغال به کار برای والدین مجرد کودکان زیر ۳ سال، تأثیر شدیدی بر والدین مجرد، به ویژه زنان، داشته است. کاهش خدمات مراقبت اجتماعی منجر به افزایش بار بر دوش مراقبان که به طور نامتناسبی زنان هستند، می‌شود. از اوت ۲۰۱۸، دو سوم از دریافت کنندگان «اعتبار همگانی» که مزایای آنها محدود شده بود، والدین مجرد بودند. گزارشگر در زمان بازدید بر اساس اطلاعات دریافتی اعلام کرد تا سال ۲۰۲۱-۲۰۲۲، والدین مجردی که متعلق به گروه ۲۰ درصد پایین‌ترین درآمدها بودند، ۲۵ درصد از درآمد خود را در نتیجه تغییرات در سیاست‌های مالیاتی و مزایا از دست خواهند داد و نرخ فقر برای کودکان در خانواده‌های تک والدی به ۶۲ درصد خواهد رسید.

بند دو: کودکان

بسیاری از تغییرات اخیر در حمایت اجتماعی در انگلستان، تأثیرات متفاوتی بر کودکان داشته است. بنابر اعلام کمیسیون سنجش اجتماعی در سال ۲۰۱۸، تقریباً یک سوم کودکان در انگلستان در فقر هستند. فقر کودکان از سال ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۲ تقریباً به طور کامل در خانواده‌های کارگر رو به افزایش بوده است. کمیسیون برابری و حقوق بشر در زمان بازدید گزارشگر ویژه پیش بینی کرد که بین سال‌های ۲۰۱۰ و ۲۰۲۲، میزان ۱.۵ میلیون کودک دیگر در فقر فرو خواهند رفت و نرخ فقر کودکان به ۴۱ درصد خواهد رسید.

از هر ۱۰ دختر در انگلستان، یک دختر قادر به خرید محصولات قاعدگی نبوده است و بسیاری از آنها به همین دلیل، تحصیل در مدرسه را از دست داده‌اند. تغییر در مزایا، پیامدهای ناخواسته‌ای بر فرزندان دارد و باعث افزایش فقر در کودکان می‌شود. مشاغل کم دستمزد و عدم افزایش حقوق‌ها، تأثیر مستقیمی بر وضعیت زندگی کودکان دارد، به طوری که درآمد در خانواده‌هایی که دو بزرگسال شاغل بوده و حقوق دریافت می‌کنند، همچنان ۱۱ درصد از درآمد کافی برای تربیت فرزند کمتر است.

بند سه: افراد دارای معلولیت

نزدیک به نیمی از افراد فقیر - ۶.۹ میلیون نفر - از خانواده‌هایی هستند که یکی از اعضای آنها دارای معلولیت است. افراد دارای معلولیت بیشتر از سایر افراد در معرض فقر هستند و احتمال بیکاری، اشتغال نا امن یا عدم فعالیت اقتصادی در آنها به مراتب بیشتر است. آنها همچنین یکی از قربانیان اقدامات ریاضتی از سال ۲۰۱۰ تاکنون بوده‌اند. افراد دارای معلولیت در برابر کاهش خدمات دولتی محلی، به ویژه در بخش مراقبت‌های اجتماعی، بسیار آسیب‌پذیر هستند. این اتفاق باعث تحمیل هزینه‌های مراقبتی سنگین بر آنها شده، بار مالی سنگینی را بر دوش آنها گذاشته و بسیاری از خانواده‌های دارای معلولیت را به فقر رسانده است.

بند چهار: سالمندان

فقر مستمری بگیران در انگلستان شروع به افزایش کرده و در سال‌های ۲۰۱۶-۲۰۱۷ به ۱۶ درصد رسید، به گونه‌ای که ۳۳۰۰۰۰ مستمری بگیر دیگر زیر خط فقر قرار گرفتند. کمک هزینه مسکن در دولت عضو با اجاره‌های واقعی در جامعه مطابقت نداشته و همین موضوع باعث افزایش فقر در میان مستمری بگیرانی شده است که اجاره نشین هستند. علاوه بر این، تغییر ناگهانی در سن بازنشستگی دولتی برای زنان از ۶۰ به ۶۶ سال، کسانی که در آستانه بازنشستگی بودند را به شدت و غیرعادلانه متأثر کرده است. همچنین، بر اساس تغییری که بی سر و صدا در ژانویه ۲۰۱۹ اعلام شد، بازنشستگان با همسر زیر سن بازنشستگی، باید به جای حقوق بازنشستگی برای «اعتبار همگانی» درخواست دهند و این به معنای ضرر ۷۰۰۰ پوند در سال برای این افراد است.

دیده‌بان حقوق بشر در سال ۲۰۱۹، ضمن اشاره به فشار بر مقامات محلی برای کاهش هزینه‌های مراقبت‌های اجتماعی و افزایش ۱۴۰ درصدی در شکایات مراقبت‌های اجتماعی از سال ۲۰۱۰، اعلام کرد افراد سالخورده در انگلستان در معرض خطر عدم دسترسی به کمک‌های مورد نیاز برای زندگی مستقل و آبرومندانه به دلیل ارزیابی نابرابر خدمات اجتماعی قرار دارند.

بند پنج: گروه‌های اقلیت قومی

اقلیت‌های قومی نسبت به بقیه افراد در معرض خطر بالاتری برای بی‌خانمان شدن هستند، دسترسی ضعیف‌تری به مراقبت‌های بهداشتی دارند و نرخ بالاتری از مرگ و میر نوزادان را تجربه می‌کنند. احتمال فقر و محرومیت در میان سیاه‌پوستان و مردم آسیای جنوبی بالاتر است. در نتیجه تغییرات مالیات‌ها، مزایا و کمک هزینه‌های دولتی از سال ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۰، خانوارهای سیاه پوست و آسیایی که در یک پنجم پایینی سطح درآمد قرار دارند بیشترین کاهش استانداردهای زندگی را تجربه می‌کنند. همچنین، کولی‌ها، روماها و مسافران نیز به

بخش چهارم: وضعیت فقر در انگلستان بر اساس گزارش گزارشگر فقر ... / ۵۹

دلیل بزرگ‌تر بودن خانواده، وجود تبعیض و موانع آموزشی، نسبت به سایر افراد آسیب بیشتری از "کاهش مزایا" می‌بینند.

بند شش: پناهجویان

امکان اشتغال به کار در میان پناهجویان بسیار کم و ضعیف است. اگرچه دولت از "کار" به عنوان راه حل رهایی از فقر یاد می‌کند، اما اجازه نمی‌دهد این گروه خاص کار کنند. در حالی که پناهجویان از برخی حمایت‌های اساسی مانند مسکن برخوردار می‌شوند، اما آنها مجبورند به درآمد ناکافی و در سطح فقر حدود ۵ پوند در روز بسنده کنند. پناهجویان همچنین با موانع و محدودیت‌های دسترسی به خدمات بهداشتی و درمانی نیز مواجه هستند.

بند هفت: مناطق روستایی

فقر در مناطق روستایی دولت عضو همچنان ادامه داشته و می‌تواند خشونت آمیز هم باشد. روستائینان به صورت ویژه تحت تأثیر کاهش خدمات حمل‌ونقل و کمک هزینه‌های دولتی و نیز خطر دور افتادگی قرار دارند. بدون دسترسی کافی به وسایل حمل و نقل، افراد نمی‌توانند به مکان‌های شغلی برسند و در نتیجه قادر به اشتغال نخواهند بود. همچنین در عصر دیجیتال، فقدان اینترنت با پهنای باند مناسب، یا عدم دسترسی به کتابخانه‌ها برای این افراد مشکل ساز است. وجود تمامی این مسائل در حالیست که مقامات دولتی ادعا می‌کنند هر کسی می‌تواند از محل خود خارج شده و از حمایت و مزایای برابر برخوردار شود.

گفتار پنجم: مسائل ویژه ایرلند شمالی، اسکاتلند و ولز

بند یک: ایرلند شمالی

در بلفاست، جوامع از هم جدا بوده و نابرابری‌های مذهبی قابل مشاهده است، اگرچه این موضوع توسط دولت انکار می‌شود. ۶۹ درصد از بیکاران متعلق به جامعه کاتولیک هستند، در حالی که این آمار برای پروتستان‌ها ۳۱ درصد است. بر اساس یافته‌های کمیسیون برابری، کاتولیک‌ها طولانی‌ترین زمان انتظار برای مسکن اجتماعی را در میان همه گروه‌های مذهبی تجربه می‌کنند.

بند دو: اسکاتلند

اسکاتلند کمترین نرخ امید به زندگی را در دولت عضو داشته و مردم آن از فقر عمیق رنج می‌برند. گزارشگر ویژه پس از ملاقات با کودکان در محله شمال شرقی گلاسکو که ۴۸ درصد مردم آن بیکار هستند، دریافت امید به زندگی در این منطقه شش سال کمتر از میانگین ملی است، حدود نیمی از خانواده‌ها، خانواده‌های تک‌والدی هستند و حدود یک سوم خانواده‌ها به اینترنت دسترسی ندارند.

بند سه: ولز

ولز با بالاترین نرخ فقر نسبی در دولت عضو مواجه است. تقریباً از هر چهار نفر در ولز، یک نفر در فقر درآمد نسبی زندگی می‌کند و در ۲۵ درصد مشاغل نیز کمتر از حداقل دستمزد به کارگران پرداخت می‌شود. تغییرات مزایای یکی از دلایل ساختاری افزایش فقر، نداشتن جای خواب و بی خانمانی در ولز است.

گفتار ششم: توصیه‌ها

گزارشگر پس از پرداختن به جوانب مختلف فقر در انگلستان و بررسی چالش‌ها و موانع، توصیه‌های زیر را در این حوزه به دولت انگلستان ارائه کرد:

۱. اندازه‌گیری سیستماتیک امنیت غذایی؛
۲. ارزیابی تأثیر اجتماعی تصمیمات مالیاتی و هزینه‌ای از سال ۲۰۱۰، به ویژه بر گروه‌های آسیب‌پذیر؛
۳. برداشتن اقدامات پس رونده خاص در زمینه ارائه خدمات اجتماعی، از جمله ثابت نگه داشتن مزایا (عدم افزایش دوره‌ای)، محدودیت دو فرزند، تعیین سقف مزایا و کاهش مزایای مسکن، از جمله برای مسکن‌های اجاره‌ای اجتماعی؛
۴. بازگرداندن بودجه دولت‌های محلی مورد نیاز برای تأمین حمایت اجتماعی حیاتی و مقابله با فقر در سطح جامعه؛
۵. آموزش کارکنان برای به کارگیری رویکردهای سازنده‌تر و کمتر تنبیهی؛
۶. حذف تاخیر پنج هفته‌ای در پرداخت مزایای اولیه «اعتبار همگانی» به متقاضیان؛
۷. بررسی و رفع آسیب‌های سیستماتیک ناشی از سیاست‌های فعلی بر زنان، کودکان، افراد دارای معلولیت، افراد مسن و اقلیت‌های قومی؛
۸. ارزیابی مجدد سیاست‌های خصوصی‌سازی به منظور حصول اطمینان از اینکه رویکرد اتخاذ شده بهترین نتایج را برای شهروندان دارد و نه برای شرکت‌ها؛
۹. در نظر گرفتن حمل و نقل، به ویژه در مناطق روستایی، به عنوان یکی از خدمات ضروری و تضمین اینکه خدمت رسانی به تمامی مناطق به اندازه کافی و مقرون به صرفه صورت می‌گیرد.

بخش پنجم:

نقض حقوق اقلیت های نژادی بر اساس گزارش گزار شکر ویژه اسکاال

معاصر نژادپرستی، تبعیض نژادی، بیگانه هراسی و عدم تساهل

گزارشگر ویژه در خصوص اشکال معاصر نژادپرستی، تبعیض نژادی، بیگانه‌هراسی و عدم تساهل از ۳۰ آوریل تا ۱۱ مه ۲۰۱۸ (۱۰ تا ۲۱ اردیبهشت ۱۳۹۷) از پادشاهی انگلستان بازدید کرد. گزارشگر ویژه در طول این بازدید به لندن، بریستول، بیرمنگام، کاردیف، ادینبورگ، گلاسکو و بلغاست سفر و با نمایندگان دولت بریتانیا و همچنین نمایندگان پارلمان و مقامات ایرلند شمالی، اسکاتلند و ولز ملاقات نمود. وی همچنین از دو بازداشتگاه Harmondsworth و Feltham بازدید به عمل آورد اما از آنجا که شرایط این بازدید اجازه بازرسی آزاد و مستقل را نمی‌داد، او قادر به ارائه گزارش در مورد بازدید از Harmondsworth نبود. گزارشگر ویژه همچنین قادر به ملاقات مستقیم با پلیس بریتانیا یا نظام قضائی انگلیس و ولز نشد، علیرغم اینکه قبل از سفر به دولت عضو درخواست ملاقات با نمایندگان این نهادها را ارائه داده بود. گزارش بازدید گزارشگر ویژه از انگلستان در تاریخ ۲۷ مه ۲۰۱۹ (۶ خرداد ۱۳۹۸) منتشر شد و گزارشگر ویژه، گزارش خود در رابطه با این بازدید را در چهل و یکمین نشست شورای حقوق بشر مورخ ۲۴ ژوئن الی ۱۲ ژوئیه ۲۰۱۹ (۳ تا ۲۱ تیر ۱۳۹۸) به شورا ارائه کرد.^۱

گفتار اول: قانون و سیاست حاکم بر برابری نژادی

بند یک: چارچوب قانونی

انگلستان یکی از کشورهای عضو کنوانسیون بین‌المللی رفع تمامی اشکال تبعیض نژادی است که اصول برابری و عدم تبعیض را تضمین می‌کند. با تصویب این اسناد، انگلستان تعهدات الزام آور قانونی را برای احترام و تضمین برابری نژادی و حمایت از حق همه افراد برای رهایی از تبعیض نژادی پذیرفته است. قانون برابری در مورد ایرلند شمالی اعمال نمی‌شود. کمیسیون برابری، کاستی‌ها و شکاف‌های قابل توجهی را در چارچوب قانونی حاکم بر برابری نژادی در ایرلند شمالی شناسایی کرده است که نیاز به اصلاحات فوری دارد تا با قوانین لازم الاجرا در سایر بخش‌های دولت عضو و استانداردهای بین‌المللی حقوق بشر مطابقت پیدا کند. جامعه مدنی در انگلستان و ولز در مورد چارچوب قانونی حاکم، به ویژه در مورد تفاوت در استانداردهای قانونی قابل اعمال در زمینه جنایات نفرت پراکنانه با انگیزه نژادی و نیز مذهبی ابراز نگرانی کرده است. برخلاف جنایات نفرت پراکنانه با انگیزه نژادی، در موارد جنایات ناشی

۱. گزارش گزارشگر ویژه سازمان ملل متحد در خصوص اشکال معاصر نژادپرستی، تبعیض نژادی، بیگانه‌هراسی و عدم تساهل، در رابطه با بازدید از پادشاهی انگلستان؛ مه ۲۰۱۹؛ قابل دسترسی در: <https://www.ohchr.org/en/documents/country-reports/ahrc4154add2-visit-united-kingdom-great-britain-and-northern-ireland>

از نفرت با انگیزه مذهبی باید قصد و نیت محرز شود. استانداردهای مختلف عملاً بدان معناست که گروه‌های خاصی از افراد در انگلستان، از سطوح پایین‌تری از حمایت برخوردار هستند و تامین مسئولیت در مورد جنایات ناشی از نفرت علیه گروه‌های مذهبی بسیار دشوارتر است. این امر، یک مشکل حاد برای مسلمانان است که مکرراً هدف جنایات ناشی از نفرت در انگلستان قرار می‌گیرند. در جایی که افراد به دلیل مسلمان «به نظر رسیدن» هدف قرار می‌گیرند و همچنین مرتکبین مذهب را با نژاد خلط می‌کنند، که اغلب در انگلستان به همین صورت است، تفاوت در استانداردهای حقوقی مواعی را برای قربانیان در راستای مطالبه حقوق خود و بهره‌مندی کامل از حمایت‌های قانونی موجود ایجاد می‌کند.

بند دو: چارچوب سیاستی و نهادی

انگلستان همچنان فاقد یک راهبرد یا برنامه اقدام در سطح کشور است که تبعیض نژادی و نابرابری را به شکلی جامع مورد توجه قرار دهد. کمیسیون برابری و حقوق بشر، نقایص چنین رویکردی را برجسته کرده است و تأکید می‌کند که راه‌حل‌های پایدار تنها از طریق یک راهبرد هماهنگ بین بخشی که ارتباط متقابل تبعیض نژادی در حوزه‌های مختلف زندگی را به رسمیت می‌شناسد، یافت می‌شود؛ به عنوان مثال، پیشرفت در کاهش شکاف اشتغال برای اقلیت‌های قومی، مستلزم اتخاذ اقدامات مشخص برای رسیدگی به شکاف‌های پیشرفت تحصیلی است.

اقدامات ریاضتی در دولت عضو، به‌طور نامتناسبی بر جوامع قومی سیاه‌پوست و اقلیت‌ها، به‌ویژه زنان تأثیر می‌گذارد. گزارشگر ویژه و جامعه مدنی نسبت به عدم اجباری بودن ارزیابی‌های برابری ابراز نگرانی کرده‌اند، چرا که ماهیت غیر اجباری این ارزیابی‌ها در انگلستان، پیگیری برابری نژادی را در بسیاری از بخش‌های زندگی در انگلستان تضعیف می‌کند.

«حسابرسی نابرابری نژادی» که به دستور ترزا می نخست وزیر وقت در اوت ۲۰۱۶ و با هدف انتشار داده‌هایی در مورد نابرابری‌ها در رفتار و نتایج در خدمات عمومی برای همه نژادها و قومیت‌ها در انگلستان ایجاد شد، دارای نقایصی است. از جمله اینکه یک راهبرد جامع در دولت برای از بین بردن نابرابری‌های شناسایی شده از طریق این «حسابرسی» وجود ندارد، در حالی که چنین راهبردی سریعاً مورد نیاز است. «حسابرسی» تاکنون در کشف تفاوت‌های نژادی که ریشه در قوانین و سیاست‌های مربوط به مهاجرت، مبارزه با افراط‌گرایی و مبارزه با تروریسم دارند، موفق نبوده است.

گفتار دوم: برابری نژادی و تجربیات حاضر

طرد ساختاری اجتماعی-اقتصادی جوامع اقلیت نژادی و قومی در انگلستان قابل توجه است. در اوت ۲۰۱۶، کمیسیون برابری و حقوق بشر بزرگترین بررسی تاریخ را در مورد نابرابری

نژادی در انگلستان، ولز و اسکاتلند منتشر کرد. در این گزارش، کمیسیون یافته‌های نگران‌کننده‌ای را در مورد چگونگی تأثیر نژاد و قومیت در جوانب مختلف زندگی مردم از جمله آموزش، اشتغال، مسکن، دستمزد و استانداردهای زندگی، سلامت، عدالت کیفری و مشارکت بیان کرد. واقعیت تلخ این است که نژاد، قومیت، مذهب، جنسیت، معلولیت و مسائل مرتبط، همگی موارد تعیین‌کننده شانس زندگی و رفاه مردم در انگلستان هستند.

در سراسر انگلستان خانوارهای اقلیت سیاه‌پوست و آسیایی دو برابر بیشتر از خانواده‌های سفیدپوست در فقر پایدار قرار دارند. در کودکان آسیایی و سیاه‌پوست، از هر ۴ کودک یک نفر در فقر دائمی زندگی می‌کند و این در حالیست که درخصوص کودکان سفیدپوست بریتانیایی، این آمار ۱ نفر در هر ۱۰ نفر است. در سال ۲۰۱۷ نرخ بیکاری سیاه‌پوستان در انگلستان، اسکاتلند و ولز بیش از دو برابر میانگین ملی ۴ درصدی بود. پاکستانی‌ها و بنگلادشی‌ها نرخ بیکاری ۱۰ درصدی را تجربه کردند، در حالی که این رقم برای سفیدپوستان کمتر از ۴ درصد بود.

در سال ۲۰۱۱-۲۰۱۳، میزان ۲۸.۶ درصد از کودکان خانواده‌های پاکستانی یا بنگلادشی و ۲۴.۲ درصد از خانواده‌های سیاه‌پوست در مسکن‌های غیر استاندارد زندگی می‌کردند، در حالی که این آمار برای خانواده‌های سفیدپوست ۱۸.۶ درصد بود. بر اساس یافته‌های «حسابرسی نابرابری نژادی»، در انگلستان در سال‌های ۲۰۱۵-۲۰۱۷ خانواده‌های سیاه‌پوست آفریقایی و سیاه‌پوست کارائیب به ترتیب با ۴۷ درصد و ۴۵ درصد، بیشترین گروه‌های قومیتی بودند که اقدام به اجاره مسکن اجتماعی کرده بودند. کولی‌ها و مسافران در انگلستان در شرایط وحشتناک زندگی می‌کنند، از جمله اینکه کودکان خردسال خود را در بلوک‌های بسیار سرد با هزینه‌های گرمایشی گزاف استحمام می‌کنند. بنابر یافته‌های گزارشگر ویژه در این بازدید، دسترسی به راه‌حل‌های مسکن مناسب همچنان یک چالش بزرگ در سراسر انگلستان و به ویژه در ولز است.

در انگلستان، "دانش آموزان با پیشینه کولی یا روما و آنهایی که دارای پیشینه مهاجرتی یا میراث ایرلندی هستند، کمترین پیشرفت را در بین تمام گروه‌های قومی در طول سال‌های تحصیلی خود دارند. به گفته مردم، تعداد بسیار کمی از معلمان کولی و روما در مدارس سراسر انگلستان وجود دارد و کودکان کولی و روما نیز تحت تأثیر کلیشه‌های درون و بیرون کلاس از جمله این باور نژادپرستانه که کودکان کولی و روما قادر به پیشرفت تحصیلی نیستند و بنابراین ارزش سرمایه‌گذاری برابر با سایر دانش آموزان در منابع آموزشی را ندارند، قرار می‌گیرند. به عنوان مثال، گزارشگر در مصاحبه با یک جوان ۱۵ ساله باهوش که آرزوی انکولوژیست شدن را دارد، اظهار داشت علیرغم عملکرد تحصیلی قوی‌اش، به دلیل قومیتش همواره با زورگویی فراگیر و فاحش مواجه می‌شود. همچنین، برنامه درسی مدرسه هیچ بروز و نمودی از فرهنگ گروه‌های قومیتی ندارد و این امر احساس بیگانگی دانش آموزان متعلق به اقلیت‌های قومی را

تشدید می‌کند. مجموعه این عوامل، این کودکان را به سمت ترک تحصیل سوق می‌دهد. کودکان آفریقایی کارائیب در حوزه آموزش و برخورداری از مدرسه مناسب تقریباً سه برابر بیشتر از دانش‌آموزان بریتانیایی سفیدپوست در معرض محرومیت دائمی قرار دارند. در برخی موارد، کودکان متعلق به اقلیت‌های نژادی و قومی از مدرسه اخراج می‌شوند و مدارس از عمل به رأی تجدیدنظر مبنی بر پذیرش مجدد آن دانش‌آموزان خودداری می‌کنند.

به گفته والدین کودکان متعلق به اقلیت‌های نژادی و قومی، کودکان آنها در مدرسه قلدری با انگیزه نژادی را تجربه می‌کنند و معلمان در محکوم کردن آشکار چنین اعمالی غالباً ناموفق هستند. آنها همچنین عدم حضور معلمان متعلق به اقلیت‌های نژادی و قومی در مدارس و کم‌رنگ بودن تاریخچه این جوامع و نقشی که در شکوفایی انگلستان در طول نسل‌های مختلف داشته‌اند را محکوم کرده‌اند. در نظرسنجی انجام شده از دانش‌آموزان اسکاتلندی نیز تجربیات روزانه دانش‌آموزان اقلیت‌های قومی مبنی بر آزار و اذیت و قلدری، نژادپرستی مستقیم و غیرمستقیم و انگشت نما شدن ثبت شده است.

در زمینه آموزش عالی، نمایندگان دانشجویان متعلق به اقلیت‌های نژادی و قومی نسبت به نرخ پایین پذیرش دانشجویان اقلیت‌های نژادی و قومی، علیرغم سطح برابر معدل آنها با سایر دانش‌آموزان، و نیز نسبت به عدم حضور آنها در میان دانشکده‌های مختلف دانشگاه ابراز نگرانی و ناامیدی کردند.

نابرابری‌های نژادی در زمینه مراقبت‌های بهداشتی نیز رایج است. گزارشگر ویژه نسبت به فقدان متخصصان مراقبت‌های بهداشتی مطابق با تنوع زبانی، فرهنگی و مذهبی گروه‌های اقلیت که مانع دسترسی کافی جوامع اقلیت‌های نژادی و قومی به سلامت می‌شود، ابراز نگرانی کرد. بر اساس یک تحقیق در سال ۲۰۱۵، در انگلستان نوزادان سیاه‌پوست یا سیاه‌پوست بریتانیایی - آسیایی بیش از ۵۰ درصد بیشتر از سایر نوزادان در معرض خطر مرگ و میر پیش از زایمان قرار دارند. همچنین اقدامات ریاضتی و کاهش مزایای اجتماعی، زنان متعلق به اقلیت‌ها را با پیامدهای منفی سلامتی مواجه می‌کند.

روماها، کولی‌ها و مسافران بیشتر از سایر افراد در معرض بیماری قرار دارند، امید به زندگی در آنها پایین‌ترین است، نرخ مرگ و میر هم در نوزادان و هم در مادران بالاتر است، ایمن‌سازی کودکان سطح پایینی دارد و شیوع اضطراب و افسردگی و نیز بیماری‌های مزمن در این افراد بیشتر است. برخی از زنان مهاجر، از جمله پناهندگان، از ترس هدف قرار گرفتن توسط سازمان‌های اجرایی مهاجرت، از زایمان در بیمارستان خودداری کرده و زایمان در منزل را با همه خطرهای احتمالی ترجیح می‌دهند. این امر حتی در رابطه با زنان دارای وضعیت قانونی نیز صدق می‌کند. این امر در برخی موارد حتی در مورد زنان دارای موقعیت قانونی نیز صدق می‌کند.

بند یک: آثار اقدامات ریاضتی

از سال ۲۰۱۰، بریتانیا اقدامات ریاضتی گسترده ای از جمله تغییر در سیاست مالیاتی را اتخاذ کرده است که پیامدهای منفی بر دسترسی به رفاه برای جوامع اقلیت نژادی و قومی داشته و به طور چشمگیری بودجه بخش عمومی و خدمات و مزایای عمومی را کاهش داده است. بر اساس گزارشات موثق، اقدامات ریاضتی انگلستان از سال ۲۰۱۰ به طور نامتناسبی بر اعضای اقلیت های نژادی و قومی اثرگذار بوده و آنها بیشترین آسیب را از بیکاری می بینند. پر واضح است که اتخاذ اقدامات ریاضتی، برای اقشار آسیب پذیر پیامدهای چندجانبه داشته است. گزارش های موثق نشان می دهند که بدترین آسیب پذیری از سیاست ریاضتی، متعلق به زنان اقلیت های نژادی و قومی است؛ آنها شدیدترین آسیب را از کاهش مزایا و تغییرات سیاست مالیاتی می بینند و کمتر از زنان سفیدپوست شغل پیدا می کنند.

اقدامات ریاضتی همچنین به شدت مؤسسات خیریه کوچک و متوسط که نقش حیاتی در ترویج و حمایت از برابری نژادی دارند را تضعیف کرده است. تقریباً در تمام ملاقات های گزارشگر ویژه طی بازدید وی، نمایندگان جامعه مدنی و افراد جامعه تأثیر مخرب ریاضت و کاهش بودجه را به عنوان تضعیف ظرفیت آنها برای دفاع از برابری نژادی و مبارزه با تبعیض ذکر کردند.

بند دو: آثار نژادپرستی در عدالت کیفری

در زمینه عدالت کیفری تفاوت قابل توجهی بین جوامع اقلیت های نژادی و قومی با سایر افراد مشاهده می شود. برای مثال، در سال ۲۰۱۶/۲۰۱۵ در دولت عضو میزان ۱۲ درصد از جمعیت زندانیان بزرگسال و بیش از ۲۰ درصد از جمعیت کودکان بازداشتی را سیاه پوستان تشکیل می دادند و این در حالیست که سیاه پوستان تنها ۳ درصد از کل جمعیت انگلستان را تشکیل می دهند. این امر در خصوص سایر گروه های اقلیت نژادی و قومی نیز صادق است. یک موسسه تحقیقاتی دولتی در گزارش خود بر حضور بیش از حد کودکان کولی، روما و مسافر در مراکز آموزشی و افزایش چشمگیر زندانیان مسلمان در اقوام مختلف از حدود ۸۹۰۰ به ۱۳۲۰۰ در دهه گذشته اشاره می کند. در حالی که مسلمانان تنها حدود ۵ درصد از جمعیت انگلستان را تشکیل می دهند، حدود ۱۵ درصد از جمعیت زندانیان از مسلمانان هستند. این افزایش چشمگیر با جرایم تروریسم مرتبط نیست.

در رابطه با نوجوانان، بین سال های ۲۰۰۶ تا ۲۰۱۶ نسبت زندانیان متعلق به اقلیت های نژادی و قومی از ۲۵ درصد به ۴۱ درصد افزایش یافته است. اقلیت های نژادی و قومی به طور کلی سه برابر بیشتر از سفیدپوستان در معرض توقف و بازرسی قرار می گیرند و احتمال بازداشت و بازرسی برای سیاه پوستان، شش برابر بیشتر از سفیدپوستان است.

هم در زندان بزرگسالان (۲۵ درصد) و هم نوجوانان (۴۰ درصد) حضور مجرمان اقلیت‌های نژادی و قومی بیش از حد مشاهده می‌شود. از مارس ۲۰۱۷، ۴۵ درصد از نوجوانان زندانی متعلق به اقلیت‌های نژادی و قومی هستند و این در حالیست که تنها ۱۸ درصد از کل جمعیت نوجوانان متعلق به کودکان اقلیت‌های نژادی و قومی است. آمار وزارت کشور نشان می‌دهد که در سال ۲۰۱۷-۲۰۱۸ سیاهپوستان بیش از سه برابر بیشتر از سفیدپوستان در انگلیس و ولز بازداشت شدند و در لندن ۵۳ درصد از افراد بازداشت شده آسیایی، سیاهپوست یا از سایر گروه‌های قومی بودند. گزارشی در سال ۲۰۱۱ توسط اداره مستقل نظارت بر رفتار پلیس در مورد مرگ و میر در بازداشت نشان داد که در سراسر انگلستان و ولز اقلیت‌های نژادی و قومی به طور قابل توجهی بیشتر از سفیدپوستان زندانی می‌شوند.

بند سه: تأثیر نژادپرستی در قوانین و سیاست‌ها بر مبارزه با تروریسم و افراط‌گرایی

گزارشگر ویژه، اطلاعاتی را مبنی بر بدنام سازی مستمر و فراگیر علیه اسلام و مسلمانان در رسانه‌های انگلستان و حتی در میان رهبری سیاسی و ریشه ای شدن اسلام هراسی در انگلستان دریافت کرده است. شیوع اسلام هراسی در انگلستان توسط یکی از گزارشگران ویژه قبلی در سال ۱۹۹۶ نیز مورد توجه قرار گرفته بود.

در سال‌های اخیر، مجموعه‌ای از حملات تروریستی توسط افرادی با نام اسلام صورت گرفته است که به عنوان محرک‌های ایجاد وحشت ملی علیه امنیت انگلستان بوده است. این هراس با نمایش‌های عمیقاً توهین‌آمیز در رسانه‌ها و حتی توسط برخی از سیاستمداران برجسته که مسلمانان را ذاتاً خطرناک، مانع رونق کشور و بیگانه می‌دانند، تشدید شده است. جریان اصلی واکنش‌های سیاسی در این زمینه، نقش مهمی را در تقویت و مشروعیت بخشیدن به اسلام هراسی از طریق سیاست‌هایی که ریشه در چارچوب ملی برای مقابله با افراط‌گرایی غیرخسونت‌آمیز دارد، بازی کرده است.

کمیته منع تبعیض نژادی ابراز نگرانی جدی کرده است که "وظیفه پیشگیری" ذیل راهبرد پیشگیری در انگلستان، فضای بدگمانی را نسبت به اعضای جوامع مسلمان ایجاد کرده و ضمن افزایش پروفایل قومی و نژادی یا مذهبی، بر حقوق آزادی بیان، آموزش و آزادی مذهب افراد تأثیر منفی می‌گذارد. در واقع، عدم قطعیت و وجود ابهام در تعاریفی نظیر «افراط‌گرایی» و «تروریسم»، عواقب جدی برای برابری نژادی دارد، زیرا دامنه وسیعی برای تفسیر اختیاری ایجاد می‌کند و این اختیار گسترده در زمینه مقابله با مهاجران و بیگانه هراسی، زمینه را برای اجرای بیش از حد، نامتناسب و تبعیض آمیز "وظیفه پیشگیری" توسط معلمان، اساتید، پرستاران و

پزشکان که دولت آنها را به عنوان عوامل خط مقدم در مبارزه قرار داده است، فراهم می‌کند. سازمان‌های دانشجویی نیز ماهیت نژادپرستانه و اسلام‌هراسانه راهبرد پیشگیری را برجسته کرده و اعلام کرده اند که دانشجویان مسلمان، اهداف نامتناسب این راهبرد هستند. علاوه بر این، خود دانشجویان مسلمان هم از نظارت دولت بر جوامع اجتماعی و فرهنگی آنها در دانشگاه‌های سراسر انگلستان و اعمال محدودیت‌های تبعیض‌آمیز بر آزادی بیان، آزادی تجمعات و تشکیل انجمن ابراز نارضایتی می‌کنند. گزارشگر ویژه بر اساس ملاقات‌های صورت گرفته و یافته‌های جمع‌آوری شده در طول بازدید خود، همراه با ارزیابی کمیته منع تبعیض نژادی و گزارشگر ویژه حقوق آزادی اجتماعات مسالمت‌آمیز و تشکیل انجمن، به این نتیجه رسیدند که راهبرد پیشگیری ذاتاً ناقص است و دولت عضو نیز گامی در راستای رسیدگی به نگرانی‌های مطرح شده توسط گزارشگر ویژه حقوق آزادی اجتماعات مسالمت‌آمیز و تشکیل انجمن برنداشته است.

بند چهارم: آثار نژادپرستی بر قوانین و سیاست‌های مهاجرتی

در سال ۲۰۱۲ ترزا می، وزیر کشور وقت، سیاستی را اتخاذ کرد که صراحتاً به دنبال ایجاد «محیط خصمانه» در انگلستان برای مهاجران غیرقانونی بود. هدف اصلی این سیاست محدود کردن دسترسی به مسکن، اشتغال، مراقبت‌های بهداشتی، بانکداری و سایر خدمات این چینی برای مهاجران غیرقانونی بوده و شامل ایجاد کمپین‌های اجرایی بود که در آن‌ها با شعار «به خانه برو یا دستگیر شو» و همچنین قوانینی که دسترسی به خدمات اولیه را برای طیف وسیعی از اتباع خارجی محدود کرده و رفتارهای تنبیهی با کسانی که وضعیت مهاجرت عادی ندارند را تسهیل می‌کرد، وجود داشت. سیاست «محیط خصمانه» نه تنها بر مهاجران غیرقانونی، بلکه بر افراد اقلیت نژادی و قومی با وضعیت مهاجرت قانونی، که بسیاری از آنها شهروند انگلستان هستند یا حق شهروندی انگلستان را دارند، تأثیر گذاشته است.

متأسفانه، هسته پوسیده این سیاست تا حد زیادی در قوانین مهاجرتی ۲۰۱۴ و ۲۰۱۶ نیز قرار دارد. مطالعه ای توسط دانشگاه وارویک در مورد کمپین "به خانه برو یا دستگیر شو" نشان داده است که تمایز بین مهاجران عادی و غیرقانونی (مثلاً بین پناهندگان، پناهجویان، ساکنان و کارگران و یا بین مهاجران و متولدان انگلستان)، امری دشوار است و همین امر باعث می‌شود تا بسیاری از افراد مقیم یا شهروند انگلستان، آزار و اذیت مربوط به وضعیت مهاجرتی تصور شده یا فرضی خود را گزارش کنند.

علاوه بر این، دولت انگلستان صاحبخانه‌ها را موظف می‌کند که وضعیت مهاجرت همه مستاجران را بررسی کرده و از اجاره به دسته خاصی از مهاجران خودداری کنند، در غیر این صورت مشمول مجازات‌های مدنی و کیفری خواهند شد. بر اساس آمار به دست آمده از نتیجه یک نظرسنجی، ۵۱ درصد از مالکان اظهار داشتند طرح "حق اجاره" باعث می‌شود آنها کمتر

به اتباع خارجی اجازه دهند. تحقیقات نشان می‌دهد که خانوارهای سیاه‌پوست و اقلیت‌ها بیشتر از خانواده‌های سفیدپوست در مسکن‌های اجازه‌ای خصوصی زندگی می‌کنند. به طور کلی، بنابر اعلام جامعه مدنی نگرانی‌های مستندی مبنی بر اینکه پناهجویان و پناهندگان در انگلستان برای تامین معیشت آبرومندانه سختی‌های شدیدی را متحمل می‌شوند و دسترسی محدودی به خدمات اولیه در سراسر کشور دارند، وجود دارد.

بند پنج: تبعیض نژادی در برگزیت

سکوه‌های رسانه‌های مکتوب و برخط، نقش مهمی را در گسترش دیدگاه‌های نژادپرستانه و بیگانه‌هراسی و دامن زدن به فضای تعصب و عدم تساهل، از جمله با انتشار اطلاعات نادرست یا گمراه‌کننده، ایفاء می‌کنند. کمیته منع تبعیض نژادی در رابطه با مسئله برگزیت ابراز نگرانی کرده است که کارزار همه‌پرسی با الفاظ تفرقه افکنانه، ضد مهاجران و بیگانه‌هراسی همراه بوده و بسیاری از سیاستمداران و شخصیت‌های برجسته سیاسی نه تنها چنین لفاظی‌هایی را محکوم نکردند، بلکه تعصب‌هایی را ایجاد و ریشه‌دار کردند که افراد دیگر را نیز برای انجام اعمال ارباب‌آمیز و نفرت‌پراکنانه نسبت به جوامع اقلیت‌های قومی یا مذهبی، تحریک کرد. همچنین، افزایش جنایات نفرت‌پراکنانه و نژادپرستانه در هفته‌های قبل و پس از همه‌پرسی برگزیت، نگرانی کمیته منع تبعیض نژادی و نمایندگان اقلیت‌های نژادی و قومی را به دنبال داشت. به گفته نمایندگان اقلیت‌های نژادی و قومی، بلافاصله پس از همه‌پرسی برگزیت، حملات علیه گروه‌های اقلیت از جمله مراکز اجتماعی و عبادتگاه‌های آنها افزایش یافت و حتی اقلیت‌های نژادی و قومی بریتانیایی نیز مورد حمله قرار گرفتند. افزایش جرایم نفرت‌پراکنانه، مستقیماً با واکنش فزاینده ضد مهاجرتی که توسط برخی از بازیگران سیاسی پیش از همه‌پرسی ایجاد شده بود، مرتبط است. آمار موجود به وضوح افزایش جرایم ناشی از نفرت را پس از همه‌پرسی برگزیت نشان می‌دهد. به عنوان مثال، در روزهای پس از همه‌پرسی دولت گزارش داد که تعداد جنایات ناشی از نفرت در انگلیس و ولز افزایش یافته است. در سال ۲۰۱۷/۲۰۱۶، پلیس تعداد ۸۰۳۹۳ مورد جرایم ناشی از نفرت را ثبت کرد که از این تعداد، ۷۸ درصد به عنوان جرایم ناشی از نفرت نژادی و ۷ درصد به عنوان جرایم ناشی از نفرت مذهبی طبقه‌بندی شدند. این رقم، نشان‌دهنده افزایش ۲۹ درصدی نسبت به سال قبل و بالاترین درصد افزایش از سال ۲۰۱۱ است. طبق گزارش اکتبر ۲۰۱۸، جرایم ناشی از نفرت در سال ۲۰۱۸/۲۰۱۷ نسبت به سال قبل ۱۷ درصد افزایش یافته است که منعکس‌کننده اوج خشونت‌هاست که پس از حوادثی مانند حملات تروریستی ۲۰۱۷ و همه‌پرسی برگزیت رخ داد.

گفتار سوم: توصیه‌ها

با عنایت به این نتیجه‌گیری کلی که در سراسر دولت عضو افراد متعلق به اقلیت‌های نژادی

بخش پنجم: نقض حقوق اقلیت های نژادی بر اساس گزارش گزارشگر ویژه ... / ۷۱

و قومی برخورداری ضعیف تری در بسیاری از زمینه‌های زندگی دارند و نیز با توجه به مشاهدات و یافته‌های فوق‌الذکر، گزارشگر ویژه از مقامات انگلستان و سایر ذی‌نفعان کلیدی درخواست کرد تا اقدامات عینی زیر را با هدف حذف و جلوگیری از نژادپرستی، تبعیض نژادی، بیگانه‌هراسی و عدم تساهل مرتبط با آن اتخاذ کنند.

۱. حصول اطمینان از اینکه اصول و مقررات بین‌المللی کنوانسیون منع کلیه اشکال تبعیض نژادی به طور مستقیم و به طور کامل در سراسر قلمرو انگلستان اجراء می‌شوند؛ از جمله از طریق گنجاندن کنوانسیون در قوانین داخلی؛
۲. شناسایی و برطرف کردن نقایص موجود در قانون جرایم نفرت پراکنانه؛
۳. اطمینان از تصویب قوانین جامع منع تبعیض نژادی در ایرلند شمالی؛
۴. اتخاذ راهبردها و برنامه‌های عملیاتی خاص با هدف از بین بردن تبعیض نژادی و ارتقای برابری نژادی به شیوه‌ای جامع و هماهنگ در تمامی بخش‌های دولتی؛
۵. اتخاذ راهبردهای مشخص برای از بین بردن تبعیض نژادی علیه افراد آفریقایی تبار و اعضای جوامع کولی، روما و مسافران در راستای توصیه‌های کمیته رفع تبعیض نژادی؛
۶. رفع شکاف‌ها در جمع‌آوری داده‌ها برای اطمینان از اینکه داده‌های کافی و تفکیک شده به طور سیستماتیک در مورد برخورداری از حقوق بشر توسط همه اقلیت‌های نژادی و قومی در همه زمینه‌های زندگی، به ویژه توسط جوامع کولی، روما و مسافر، جمع‌آوری و منتشر می‌شود؛
۷. اتخاذ گام‌های مؤثر برای از بین بردن نابرابری‌های شناسایی شده در چارچوب «حسابرسی نابرابری نژادی»، از جمله با اتخاذ یک سیاست و راهبرد فرابخشی در انگلستان که برای از بین بردن این نابرابری‌ها طراحی شده است؛
۸. رفع موانع ساختاری برای برخورداری برابر و بدون تبعیض جوامع اقلیت‌های نژادی و قومی از حقوق بشر، از جمله حق برخورداری از بالاترین استاندارد قابل دستیابی سلامت جسمی و روانی، حق برخورداری از استانداردهای مناسب زندگی، از جمله مسکن مناسب و حق تحصیل؛
۹. رسیدگی به حذف رسمی و غیررسمی کودکان و جوانان اقلیت‌های نژادی و قومی از مدارس؛
۱۰. رسیدگی به مسئله عدم حضور اقلیت‌های نژادی و قومی در آموزش عالی و کارکنان آموزشی؛
۱۱. تضمین موجود و قابل دسترسی بودن خدمات مراقبت بهداشتی با کیفیت برای افراد متعلق به اقلیت‌های نژادی و قومی؛
۱۲. تضمین تأمین اسکان مناسب و دسترسی به خدمات اساسی، به ویژه برای اعضای جوامع کولی، روما و مسافران، پناهجویان و پناهندگان؛
۱۳. مبارزه با فقر مداوم، از جمله با رسیدگی به معضل‌های بیکاری و اعمال تبعیض آمیز در

- مورد استخدام، حقوق، ترفیع و سایر شرایط استخدام؛
۱۴. تضمین اینکه اقدامات ریاضتی منجر به نقض حقوق بشر از جمله حق برابری و عدم تبعیض نمی‌شود. بدین منظور، دولت عضو باید اطمینان حاصل نماید:
- سیاست‌های مالی و سایر اقدامات ریاضتی پیش از ارزیابی‌های تأثیر برابری، به‌درستی طراحی و اجرا می‌شوند؛
  - کاهش کمک‌های حقوقی، تأثیر نامتناسبی بر دسترسی مؤثر اقلیت‌های قومی و نژادی به عدالت نداشته باشد یا از آن جلوگیری نکند؛
  - کاهش بودجه منجر به ایجاد محدودیت در عملکرد مؤثر نهادهای ملی حقوق بشر، نهادهای برابری و سازمان‌های غیردولتی که در زمینه حقوق بشر و برابری نژادی کار می‌کنند، نمی‌شود.
۱۵. تضمین اینکه اجرای نتیجه همه‌پرسی برگزیت منجر به عقب‌نشینی از سطوح فعلی حمایت از حقوق بشر نشده و هرگونه تغییر در قوانین یا سیاست‌های پس از برگزیت، با اسناد بین‌المللی حقوق بشری از جمله کنوانسیون بین‌المللی منع کلیه اشکال تبعیض نژادی مطابقت کامل دارد؛
۱۶. اتخاذ تدابیر لازم به منظور جلوگیری و رفع هرگونه اثرات نامطلوب برگزیت بر برابری نژادی در کشور، از طریق تضمین اینکه برابری و عدم تبعیض از اهداف اصلی در فرآیندهای تصمیم‌گیری هستند؛
۱۷. تعلیق "وظیفه پیشگیری" و انجام بازنگری جامع اقدامات ضد تروریسم با هدف از بین بردن هرگونه تأثیر تبعیض آمیز و نامتناسب بر اقلیت‌های نژادی، قومی و مذهبی؛
۱۸. اجرای کامل توصیه‌های کمیته منع تبعیض نژادی در ملاحظات نهائی ۲۰۱۶ خود در رابطه با مبارزه با سخنان و خشونت نژادپرستانه و بیگانه‌هراسی؛
۱۹. بهبود پاسخگویی به تمامی اعمال تبعیض نژادی و بیگانه‌هراسی و حصول اطمینان از اینکه ادعاها در این زمینه به طور کامل مورد بررسی، پیگرد قانونی و مجازات قرار می‌گیرند و برای قربانیان تبعیض نژادی راه‌حل‌های مؤثری ارائه می‌شود؛
۲۰. از بین بردن تعصب، کلیشه‌های منفی و برجسب زنی، به‌ویژه توسط سیاستمداران و رسانه‌ها و اتخاذ تدابیر مؤثر با هدف ارتقای تساهل و تفاهم، در راستای ماده ۷ کنوانسیون بین‌المللی منع تمامی اشکال تبعیض نژادی؛
۲۱. تقویت اقدامات پیشگیرانه آموزشی و افزایش آگاهی به منظور تضمین اینکه تمامی مقامات دولتی، از جمله مسئولین اداره خدمات عمومی، از نژادپرستی، تبعیض نژادی، بیگانه‌هراسی و عدم تساهل مرتبط با آن خودداری می‌کنند.

بخش ششم:

وضعیت حقوق معلولین در انگلستان

از نظر کمیته حقوق افراد دارای معلولیت

کمیته حقوق افراد دارای معلولیت، اولین گزارش انگلستان در رابطه با وضعیت افراد دارای معلولیت را در نشست‌های ۳۴۸ و ۳۴۹ در تاریخ ۲۳ و ۲۴ اوت ۲۰۱۷ (۱ و ۲ شهریور ۱۳۹۶) مورد بررسی قرار داد. کمیته پس از بررسی گزارش دولت عضو، ملاحظات نهائی خود شامل موارد نگرانی در حوزه وضعیت افراد دارای معلولیت و توصیه‌های مربوطه به دولت عضو را در مورخ ۲۹ اوت ۲۰۱۷ (۷ شهریور ۱۳۹۶) در نشست ۳۵۶ خود به تصویب رساند.^۱

گفتار اول: چارچوب حقوقی

کنوانسیون حقوق افراد دارای معلولیت، به صورت مقتضی در قوانین داخلی دولت عضو ادغام نشده و نیز اجرای آن در حوزه‌ها و سطوح سیاستی مختلف در تمامی مناطق تحت صلاحیت و یا کنترل دولت عضو، به صورت نابرابر است. دولت عضو در زمینه شناسایی، انطباق و به کارگیری الگوی حقوق بشری معلولیت در بخش‌های مختلف حکومتی، منسجم عمل نکرده و فاقد یکپارچگی است. قوانین، مقررات و رویه‌های موجود در دولت عضو، علیه افراد دارای معلولیت تبعیض قائل می‌شوند. همچنین، اطلاعاتی در زمینه سیاست‌ها، برنامه‌ها و اقداماتی که توسط دولت عضو برای حمایت از افراد دارای معلولیت اعمال می‌شود، وجود ندارد.

دولت عضو هیچگونه ابتکاری با هدف ارزیابی و رسیدگی کافی به شرایط زندگی افراد دارای معلولیت، به‌ویژه در ایرلند شمالی و سرزمین‌های تحت صلاحیت و یا کنترل آن ندارد. سازمان‌های افراد دارای معلولیت، در دسترسی به حمایت و مشاوره و مشارکت فعال در اجرای کنوانسیون با چالش‌های متعدد مواجه هستند. همچنین، سازوکارهای کافی برای تضمین مشارکت مؤثر تمامی سازمان‌های افراد دارای معلولیت در فرآیندهای تصمیم‌گیری در مورد سیاست‌ها و قوانین در تمامی حوزه‌های مرتبط با کنوانسیون وجود ندارد.

گفتار دوم: برابری و عدم تبعیض

تصورات غالب جامعه انگلستان در رابطه با افراد دارای معلولیت، حیات این افراد را کم ارزش تر از حیات افراد سالم می‌داند و بنابراین، خاتمه بارداری در هر مرحله از دوران بارداری و صرف نظر از سن جنین، صرف اینکه جنین دارای معلولیت باشد، امکان پذیر است. همچنین، قانون مقابله با تبعیض در انگلستان، حمایت جامع و مناسب در برابر تبعیض و به ویژه تبعیض

۱. ملاحظات نهائی کمیته حقوق افراد دارای معلولیت، در رابطه با اولین گزارش پادشاهی انگلستان؛ اکتبر ۲۰۱۷؛ قابل

دسترسی در:

<https://digitallibrary.un.org/record/1310654?ln=en>

چندگانه، از جمله در دسترسی به مسکن را برای افراد دارای معلولیت ارائه نمی‌کند. از سویی دیگر، سطح پایین جبران خسارت در احکامی که توسط نظام قضائی در هنگام رسیدگی به پرونده‌های تبعیض علیه افراد دارای معلولیت صادر می‌شود، از جمله چالش‌هایی است که افراد دارای معلولیت در دولت عضو با آن مواجه هستند.

گفتار سوم: زنان و کودکان

در برنامه‌های برابری جنسیتی و معلولیتی، حقوق زنان و دختران دارای معلولیت به طور سیستماتیک گنجانده نشده است و به صورت کلی، تدابیر و داده‌های موجود در مورد تأثیر تبعیض چندگانه علیه زنان و دختران دارای معلولیت وجود ندارد. در حوزه کودکان دارای معلولیت، چارچوب سیاستی در دولت عضو برای رسیدگی به فقر بسیاری از خانواده‌های دارای فرزند معلول وجود ندارد، سازوکارهای نظارتی و شاخص‌های قابل اعتماد، به‌ویژه در مورد آزار و اذیت کودکان دارای معلولیت در مدرسه موجود نیست، اطمینان از ارائه مراقبت کافی به کودکان دارای معلولیت وجود ندارد، و موارد زورگویی، سخنان نفرت پراکنانه و جنایات ناشی از نفرت علیه کودکان دارای معلولیت رو به افزایش است.

گفتار چهارم: افزایش آگاهی و دسترسی

نگرش‌های منفی، کلیشه‌ها و تعصبات علیه افراد دارای معلولیت، به‌ویژه افراد دارای ناتوانی‌های ذهنی و یا روانی اجتماعی و افراد مبتلا به بیماری‌های عصبی و شناختی مانند زوال عقل و آلزایمر، و نادیده گرفتن حقوق اجتماعی آنها همچنان در دولت عضو ادامه دارد. گستره، محتوا و تعداد استانداردهای اجباری و قابل دسترس در رابطه با محیط فیزیکی، مسکن ارزان قیمت، فناوری اطلاعات و ارتباطات، حمل و نقل و دسترسی به اطلاعات در مناطق شهری و روستایی برای افراد دارای معلولیت در دولت عضو ناکافی است و اقدامات ریاضتی نیز مانع از پیشرفت دسترسی افراد دارای معلولیت در زمینه‌های مختلف شده است.

گفتار پنجم: حق حیات

تصمیم‌گیری جایگزین مبنی بر خاتمه دادن به حیات افراد دارای معلولیت یا عدم درمان و مراقبت همیشگی این افراد، با حق حیات آنها به عنوان اعضای برابر و مشارکت‌کننده جامعه مغایر است.

گفتار ششم: شرایط اضطراری

انگلستان فاقد سیاست‌های جامع در راستای کاهش خطر بلایا، که با توجه ویژه به افراد دارای معلولیت تعیین شده باشند و نیز یک نظام برنامه ریزی، اجرا و نظارت بر فرآیندهای کاهش خطر

بلافا با تمرکز بر وضعیت خاص این افراد است. این در حالیست که وضعیت تأثیرپذیری افراد دارای معلولیت از شرایط اضطراری مانند سیل و آتش سوزی نگران کننده است.

گفتار هفتم: شناسایی برابر در مقابل قانون

ظرفیت حقوقی افراد دارای معلولیت، در قوانین داخلی دولت عضو محدود شده و حق تصمیم‌گیری برای افراد دارای معلولیت به رسمیت شناخته نمی‌شود. پناهجویان و پناهندگان دارای ناتوانی‌های روانی اجتماعی و یا فکری، در اعمال ظرفیت حقوقی خود، مورد حمایت کافی قرار نمی‌گیرند. همچنین، تعداد افراد سیاه پوست دارای معلولیت که به اجبار بازداشت می‌شوند و مورد درمان‌های خودسرانه و بدون رضایت خود بیمار قرار می‌گیرند، رو به افزایش است.

گفتار هشتم: دسترسی به عدالت

مقامات قضایی و انتظامی از آگاهی و اطلاعات کافی در مورد حقوق بشر افراد دارای معلولیت برخوردار نیستند. علاوه بر این، بر اساس قانون "معاذت‌های حقوقی، محکومیت و مجازات مجرمان ۲۰۱۲"، افراد دارای معلولیت در انگلستان و ولز در دسترسی به معاضدات‌های حقوقی مدنی با موانعی رو به رو هستند و به صورت کلی، برخی از افراد دارای معلولیت‌های روانی اجتماعی و یا ذهنی، از حمایت‌های مناسب در اعمال ظرفیت قانونی و دسترسی به عدالت محروم هستند. همچنین مقررات دولت عضو، افراد دارای اختلالات شنوایی را از شرکت در جلسات هیئت منصفه محروم می‌کند.

گفتار نهم: آزادی و امنیت

قانون دولت عضو، بازداشت و درمان ناخواسته و خودسرانه هم در داخل و هم در خارج از بیمارستان‌ها بر اساس نقص واقعی یا احتمالی را مجاز می‌داند و بنابر این، افراد دارای معلولیت از جمله زنان، دختران و پسران، همچنان در دولت عضو تحت درمان‌های پزشکی ناخواسته، از جمله عقیم‌سازی اجباری قرار می‌گیرند.

گفتار دهم: شکنجه و رفتارها و مجازات‌های بی‌رحمانه، غیر انسانی و تحقیر آمیز

استفاده از کنترل کننده‌های فیزیکی، مکانیکی و شیمیایی، از جمله استفاده از تفنگ‌های تیزر و سلاح‌های مشابه، برای نگهداری از افراد دارای معلولیت، از جمله افراد دارای معلولیت‌های روانی اجتماعی و در زندان‌های نوجوانان و مراکز درمانی و آموزشی، امری رایج و مداوم در انگلستان است. درمان با تشنج الکتریکی بدون رضایت بیمار در سراسر کشور و به ویژه در ایرلند شمالی، و نیز استفاده از داروهای ضد روان پریشی بیش از حد در انگلستان و ولز، از جمله موارد نگران کننده در دولت عضو است. اینگونه اقدامات به طور نامتناسب بر سیاه پوستان و سایر افراد دارای معلولیت متعلق به اقلیت‌های قومی تأثیر می‌گذارد و راهبرد واحدی

در دولت عضو برای بازنگری آنها وجود ندارد.

گفتار یازدهم: بهره‌کشی، خشونت و سوءاستفاده

سوء استفاده، بدرفتاری، خشونت جنسی و بهره‌کشی علیه زنان، کودکان و افراد مسن دارای معلولیت مشاهده می‌شود و این در حالیست که در راستای جلوگیری از این موارد، اقدامات کافی صورت نمی‌گیرد. علاوه بر این، جرایم ناشی از نفرت پراکنی علیه افراد دارای معلولیت، به دلیل عدم جمع‌آوری اطلاعات و تفاوت در مقررات قانونی، به ویژه در انگلستان و ولز، به صورت مقتضی مورد پیگیری و بررسی قرار نمی‌گیرند.

گفتار دوازدهم: زندگی مستقل و پذیرش در اجتماع

قوانین دولت عضو، حیات مستقل و جامعه‌پذیری افراد دارای معلولیت به عنوان یک حق اساسی بشری را به رسمیت نمی‌شناسد. بسیاری از افراد دارای معلولیت همچنان در موسسات نگهداری می‌شوند و آنها از حق زندگی مستقل و عضویت در جامعه محروم هستند. برخی سیاست‌ها و اقدامات دولت عضو، از جمله سیاست کاهش طرح‌های حمایت اجتماعی مربوط به مسکن، درآمد خانوار و بودجه زندگی مستقل، بر امکان زندگی مستقل افراد دارای معلولیت در جامعه تأثیر منفی می‌گذارد. خدمات حمایتی و امکانات عمومی در دسترس برای افراد دارای معلولیت، صرف نظر از جنسیت، سن و سایر وضعیت‌های آنها، به منظور کمک به زندگی مستقل و جامعه‌پذیر کردن آنها وجود ندارد.

گفتار سیزدهم: آزادی بیان و عقیده و دسترسی به اطلاعات

اطلاعات قابل دسترسی در رابطه با خدمات عمومی به صورت مناسب به افراد دارای معلولیت ارائه نمی‌شود و استانداردهای لازم برای در دسترس ساختن وب سایت‌ها و نظارت بر دسترسی به فناوری اطلاعات و ارتباطات در دولت عضو ناکافی هستند. علاوه بر این، منابع برای آموزش مترجمان زبان اشاره کم هستند و دسترسی به مترجمان زبان اشاره تحصیل کرده با کیفیت بالا به ویژه در رابطه با تحصیل، اشتغال، بهداشت و فعالیت‌های اوقات فراغت محدود است. همچنین، دوره‌های آموزشی برای خانواده‌ها، همکاران و همکاران افراد دارای معلولیت، به ویژه ناشنوایان و افراد کم‌شنوا، در خصوص زبان اشاره با کیفیت بالا در راستای ایجاد شرایط بهتر برای حضور این افراد در جامعه وجود ندارد.

گفتار چهاردهم: احترام به حریم خصوصی و خانواده

والدین دارای معلولیت، خدمات و حمایت مناسب دریافت نمی‌کنند و در نتیجه، کودکان از محیط خانواده حذف شده و در مراکز نگهداری، خانه‌های گروهی یا موسسات قرار می‌گیرند. همچنین، والدین کودکان ناشنوا با کمبود بودجه برای برای یادگیری زبان اشاره مواجه هستند.

گفتار پانزدهم: تحصیل

سیستم آموزشی دوگانه که بر اساس انتخاب والدین، کودکان دارای معلولیت را در مدارس ویژه و جدا از سایر کودکان نگهداری می‌کنند، همچنان ادامه دارد و متأسفانه تعداد کودکان دارای معلولیت در محیط‌های آموزشی جداً رو به افزایش است. سیستم آموزشی برای پاسخگویی به الزامات آموزش فراگیر با کیفیت، به اندازه کافی مجهز نیست و مسئولین مدرسه بعضاً از ثبت نام دانش‌آموزان دارای معلولیت خودداری می‌کنند.

گفتار شانزدهم: بهداشت و سلامت

به صورت کلی، دسترسی برابر تمامی افراد به خدمات بهداشت و درمان در سراسر دولت عضو تمهید نشده است. موانع سیستمی، افراد دارای معلولیت را از دسترسی به خدمات اساسی بهداشتی مانند تجهیزات آموزشی و درمانی، دارو و تجهیزات پزشکی، وسایل اطلاعاتی و ارتباطی و همچنین کلینیک‌ها و متخصصان مراقبت‌های بهداشتی، بیمارستان‌ها، دندانپزشکان، متخصصین زنان و زایمان، باز می‌دارد. همچنین، افراد دارای معلولیت در حفظ حریم خصوصی خود در رابطه با مدیریت اطلاعات مربوط به سلامت شخصی، با چالش‌هایی مواجه هستند. زنان و دختران دارای معلولیت نیز در دسترسی به خدمات مراقبت‌های بهداشتی باروری و اطلاعات و آموزش در مورد تنظیم خانواده با محدودیت مواجه هستند. علاوه بر این، آمار خودکشی در میان افراد دارای معلولیت، به ویژه در ایرلند شمالی، همچنان بالا است.

گفتار هفدهم: اشتغال

افراد دارای معلولیت و به ویژه زنان، افراد دارای معلولیت‌های روانی-اجتماعی یا ذهنی و افراد دارای اختلالات بینایی، نسبت به سایر افراد از فرصت کمتری برای پیدا کردن کار برخوردارند و در ازای کار برابر، حقوق و دستمزد پایین‌تری دریافت می‌کنند. علیرغم تعهدات مندرج در دستورالعمل اتحادیه اروپا ۲۰۰۰، دولت عضو هیچ اقدام مثبت و تسهیلات مناسبی را به منظور تضمین اینکه افراد دارای معلولیت بتوانند به شغل مطمئن در بازار کار آزاد دسترسی پیدا کنند، اتخاذ نکرده است. علاوه بر این، حق شرطی که دولت عضو بر ماده ۲۷ کنوانسیون اعمال کرده است، افراد دارای معلولیتی که فعالانه در مسائل نظامی مشارکت دارند را به طور نامتناسب و منفی تحت تأثیر قرار می‌دهد.

گفتار هجدهم: استاندارد مناسب زندگی و حمایت اجتماعی

تأثیر اقدامات ریاضتی و ابتکارات ضد فقر دولت عضو که در نتیجه بحران مالی در سال ۲۰۰۸ معرفی شد، منجر به محدودیت‌های اقتصادی شدید در بین افراد دارای معلولیت و خانواده‌های آنها، از جمله افزایش اتکا به بانک‌های مواد غذایی شده است. کاهش حمایت‌های

اجتماعی، کمک هزینه بیکاری، پرداخت‌های مستقل و پرداخت‌های اعتباری جهانی و نیز جبران ناکافی هزینه‌های مربوط به معلولیت، تأثیر منفی قابل توجهی بر استاندارد زندگی افراد دارای معلولیت داشته است.

گفتار نوزدهم: مشارکت در زندگی سیاسی و عمومی

دولت عضو اطلاعات کافی در زمینه تسهیل دسترسی افراد دارای معلولیت در تمام مراحل چرخه انتخاباتی به حق رای خود از جمله از طریق رای دادن به صورت خصوصی و یا با کمک همراه مورد نظر خود فرد، در اختیار کمیته قرار نداده است. همچنین، تعداد افراد دارای معلولیت که در انتخابات مشارکت می‌کنند، ناچیز است.

گفتار بیستم: توصیه‌ها

کمیته در پایان گزارش خود، پس از پرداختن به موارد نگرانی موجود در انگلستان درخصوص افراد دارای معلولیت در حوزه‌های مختلف، توصیه‌های زیر را در راستای برطرف کردن هرچه سریعتر موانع و نگرانی‌ها ارائه نمود.

۱. گنجاندن کنوانسیون در قوانین داخلی، به رسمیت شناختن دسترسی به راه حل‌های داخلی در موارد نقض کنوانسیون و اتخاذ پاسخی مناسب و جامع به تعهدات مندرج در کنوانسیون در سیاست‌ها و برنامه‌های دولت عضو؛
۲. تصویب اسناد الزام‌آور در زمینه اجرای مفهوم معلولیت، مطابق با ماده ۱ کنوانسیون، و تضمین اینکه قوانین جدید و موجود، الگوی حقوق بشر معلولیت را در همه حوزه‌های سیاسی و همه سطوح و مناطق دولت عضو و حوزه‌های قضایی و یا سرزمین‌های تحت کنترل آن رعایت می‌کنند؛
۳. بازنگری فراگیر و فرابخشی قوانین و سیاست‌ها به منظور تطبیق آنها با ماده ۱ کنوانسیون و تضمین حمایت چارچوب قانونی از افراد دارای معلولیت در برابر تبعیض؛
۴. جمع‌آوری اطلاعات و اتخاذ یک برنامه اقدام راهبردی و قابل اندازه‌گیری برای بهبود شرایط زندگی همه افراد دارای معلولیت، از جمله با همکاری نزدیک با مقامات ایرلند شمالی و سرزمین‌های تحت صلاحیت و/یا کنترل دولت عضو؛
۵. تخصیص منابع مالی برای حمایت از سازمان‌های نماینده افراد دارای معلولیت، از جمله زنان و کودکان دارای معلولیت، و توسعه سازوکارهایی برای اطمینان از مشارکت فراگیر، راهبردی و فعال سازمان‌های افراد دارای معلولیت، از جمله زنان و کودکان، در برنامه ریزی و اجراء تمامی قوانین و اقداماتی که بر زندگی افراد دارای معلولیت تأثیر می‌گذارد؛
۶. گنجاندن صریح حمایت از افراد دارای معلولیت در برابر تبعیض چندگانه بر اساس

- جنسیت، سن، نژاد، معلولیت، وضعیت مهاجرت و پناهندگی و یا وضعیت‌های دیگر، ارائه غرامت و جبران خسارت مناسب برای قربانیان و مجازات‌های متناسب با شدت نقض برای مرتکبان، در قوانین ملی و در راستای هدف شماره ۱۰ از اهداف توسعه پایدار؛
۷. اتخاذ اقدامات فراگیر و هدفمند، از جمله مجموعه‌ای از داده‌های تفکیک‌شده، برای جلوگیری از تبعیض چندگانه علیه زنان و دختران دارای معلولیت، به‌ویژه افراد دارای ناتوانی‌های ذهنی و یا روانی اجتماعی، در حوزه‌های آموزش، اشتغال، بهداشت و دسترسی به عدالت؛
۸. رفع سطح بالای فقر در میان خانواده‌های دارای فرزند معلول؛
۹. گنجاندن الگوی حقوق بشری معلولیت در تمامی قوانین و مقررات مربوط به کودکان دارای معلولیت؛
۱۰. ایجاد یک سازوکار نظارتی مستقل برای ارزیابی وضعیت کودکان دارای معلولیت در مدرسه، به ویژه آنهایی که با قلدری مواجه هستند، از طریق شاخص‌های قابل اعتماد؛
۱۱. اتخاذ اقدامات مقتضی به منظور جلوگیری از زورگویی، سخنان تنفرپراکنانه و جنایات ناشی از نفرت علیه کودکان دارای معلولیت؛
۱۲. اتخاذ طرحی با هدف حذف برداشت‌ها و تفاسیر اشتباه از افراد دارای معلولیت مبنی بر «نداشتن زندگی خوب و شایسته» و به رسمیت شناختن افراد دارای معلولیت با دیگران به عنوان بخشی از تنوع نوع بشر؛
۱۳. تضمین برخورداری افراد دارای معلولیت از درمان و یا مراقبت حیاتی؛
۱۴. تدوین و اجرای برنامه‌های ظرفیت‌سازی در بین کارکنان نظام قضائی و نیروهای مجری قانون از جمله قضات، دادستان‌ها، افسران پلیس و کارکنان زندان در مورد حقوق افراد دارای معلولیت؛
۱۵. طراحی و اجرای یک نظام تصمیم‌گیری با دستورالعمل‌ها و منابع مناسب، با تمرکز بر احترام به اراده و ترجیحات افراد دارای معلولیت، به‌ویژه افراد دارای ناتوانی‌های ذهنی و یا روانی-اجتماعی در دادرسی‌های دادگاه؛
۱۶. ارائه معاضدت‌های حقوقی رایگان یا مقرون به صرفه برای افراد دارای معلولیت در تمام زمینه‌های قانونی و حذف هزینه‌های دسترسی به دادگاه‌ها؛
۱۷. تضمین برخورداری تمامی افراد دارای معلولیت از حق دادرسی عادلانه و از شرایط مناسب رویه‌ای در سیستم قضایی، به ویژه برای افراد ناشنوا اطمینان حاصل شود تا آنها از مترجمان زبان اشاره برخوردار هستند تا بتوانند به طور کامل و برابر در دادرسی‌های دادگاه مشارکت داشته باشند؛

۱۸. اتخاذ تدابیری برای توانمندسازی افراد دارای معلولیت برای کار در سیستم قضایی به عنوان قاضی، دادستان یا در سایر سمت‌ها با ارائه تمام حمایت‌های لازم؛
۱۹. اتخاذ تدابیر مناسب برای ریشه کن کردن استفاده از محدودیت‌ها به دلایل مربوط به معلولیت در همه محیط‌ها و جلوگیری از استفاده از تفنگ تیزر علیه افراد دارای معلولیت، و همچنین اعمال جداسازی و انزوا که ممکن است به شکنجه یا رفتار غیرانسانی یا تحقیرکننده علیه افراد معلول تبدیل شود؛
۲۰. ممنوعیت هرگونه بکارگیری درمان اجباری از طریق الکتروشوک برای هر نوع اختلال و در همه مناطق؛
۲۱. اتخاذ اقدامات مقتضی در راستای تضمین دسترسی برابر به عدالت و حمایت از افراد دارای معلولیت، به ویژه زنان، کودکان و افراد مسن دارای معلولیت در برابر سوء استفاده، بدرفتاری، خشونت جنسی و بهره‌کشی؛
۲۲. تعریف جامع جرم "جرائم نفرت پراکنانه علیه معلولیت" و اطمینان از تعقیب و محکومیت مناسب علیه مرتکبان؛
۲۳. لغو انواع قوانین، مقررات و شیوه‌هایی که اجازه هرگونه مداخله یا جراحی اجباری را می‌دهد و حصول اطمینان از رعایت حق رضایت آزادانه، قبلی و آگاهانه بیمار برای درمان؛
۲۴. شناسایی حق زندگی مستقل افراد دارای معلولیت؛
۲۵. تخصیص بودجه کافی برای مقامات و ادارات در راستای فراهم کردن امکان زندگی مستقل برای افراد دارای معلولیت، ادغام آن‌ها در جامعه و برخورداری آنها از حق انتخاب محل سکونت، محل زندگی و اینکه با چه کسی زندگی کنند؛
۲۶. تخصیص منابع کافی برای اطمینان از فراهم بودن خدمات حمایتی در دسترس، مقرون به صرفه، قابل قبول، سازگار و حساس به شرایط مختلف زندگی برای همه افراد دارای معلولیت در مناطق شهری و روستایی؛
۲۷. تخصیص منابع لازم برای آموزش کودکان دارای آسیب شنوایی، خانواده‌های آنان و دیگران، مانند همکلاسی‌ها و همکاران، به زبان اشاره انگلیسی و زبان لامسه؛
۲۸. ارائه داده‌های کافی و مرتبط در مورد تعداد دانش آموزان در آموزش فراگیر و دانش آموزان جدا شده بر اساس نقص، سن، جنس و پیشینه قومی، و همچنین در مورد نتایج تحصیلی آن‌ها؛
۲۹. تهیه یک برنامه اقدام هدفمند، قابل اندازه‌گیری و تأمین مالی شده، با هدف از بین بردن موانع دسترسی به مراقبت‌ها و خدمات بهداشتی، به ویژه در رابطه با افراد دارای ناتوانی‌های فکری و یا روانی - اجتماعی و مبتلایان به شرایط عصبی و شناختی؛

۳۰. تنظیم پروتکل‌هایی در خدمات پزشکی که حق افراد دارای معلولیت مبنی بر حفظ حریم خصوصی در اطلاعات مربوط به سلامت آنها را رعایت کند؛
۳۱. تضمین دسترسی برابر به خدمات مراقبت‌های بهداشتی و باروری، همانطور که در هدف ۳.۷ اهداف توسعه پایدار تعیین شده است، و ارائه اطلاعات و آموزش در مورد تنظیم خانواده برای افراد دارای معلولیت؛
۳۲. رسیدگی به نرخ بالای خودکشی در میان افراد دارای معلولیت، به ویژه افراد دارای ناتوانی‌های فکری و یا روانی.

بخش هفتم:

وضعیت محیط زیست در انگلستان بر اساس گزارش گزارشگر ویژه پایداری
حقوق بشری مدیریت سالم زیست محیطی و دفع مواد پسماندهای خطرناک

گزارشگر ویژه پیامدهای حقوق بشری مدیریت سالم زیست محیطی و دفع مواد و پسماندهای خطرناک، از ۱۷ تا ۳۱ ژانویه ۲۰۱۷ (۲۸ دی تا ۱۲ بهمن ۱۳۹۵) از بریتانیا و ایرلند شمالی بازدید رسمی به عمل آورد. هدف از این بازدید، نظارت و ارزیابی اقدامات انجام شده توسط دولت در راستای حمایت از حقوق بشر در زمینه مدیریت مواد و پسماندهای خطرناک بر اساس قطعنامه ۲۷/۲۳ شورای حقوق بشر بود و طی آن، گزارشگر ویژه با مقامات مختلف از جمله نمایندگان کمیسیون‌های حقوق بشری، اعضای پارلمان و سازمان‌های جامعه مدنی و همچنین جوامع متأثر از آلودگی ناشی از فعالیت‌های صنعتی، دیدار و گفتگو کرد. گزارشگر ویژه، گزارش بازدید خود حاوی یافته‌های سفر و توصیه‌ها به دولت عضو را در سی و ششمین نشست شورای حقوق بشر در مورخ ۱۱ تا ۲۹ سپتامبر ۲۰۱۷ (۲۰ شهریور تا ۷ مهر ۱۳۹۶) ارائه نمود.^۱

گفتار اول: مدیریت

از آنجا که در دولت عضو موضوع مواد شیمیایی سمی، حوزه‌های سیاستی متعددی را در بر می‌گیرد، هماهنگی و همکاری مؤثر بین آژانس‌ها برای رعایت، حفاظت و تحقق حقوق بشر امری ضروری است. وزارت تجارت، انرژی و راهبرد صنعتی، رهبری سیاست کلی را در این زمینه برعهده دارد. گزارشگر ویژه در جریان بازدید خود مشاهده کرد که ساختار حکومتی بسیار پیچیده و پراکنده در انگلستان، اغلب باعث سردرگمی مردم می‌شود. بنابر گفته شهروندان، مقامات محلی نسبت به نگرانی‌ها و چالش‌های زیست محیطی خاص هر منطقه، بی‌اعتنا هستند. به عنوان مثال، جامعه مرتیر تیدفیل^۲، در ولز همچنان به عملیات جاری معدن زغال سنگ روباز Fos y Fran که از سال ۲۰۰۷ آغاز شد، معترضند. اعطای مجوز این برنامه، مشروط به انجام اقدامات موثر برای مهار گرد و غبار بود که اکنون اجرا نمی‌شود. نزدیک‌ترین خانه‌ها به این معدن کمتر از ۴۰ متر فاصله دارند و این در حالیست که سازوکارهای سیاستی برای معادن روباز، اختصاص یک منطقه حفاظتی ۵۰۰ متری را برای این کار در نظر می‌گیرند. به طور مکرر، وزش باد از سمت معادن به سمت مناطق مسکونی، مقادیر زیادی گرد و غبار را به همراه می‌آورد و نگرانی‌های جدی برای سلامتی ساکنان این منطقه ایجاد می‌کند، تا جایی

۱. گزارش بازدید گزارشگر ویژه سازمان ملل متحد در خصوص پیامدهای حقوق بشری مدیریت سالم زیست محیطی و دفع

مواد و پسماندهای خطرناک از پادشاهی انگلستان؛ سپتامبر ۲۰۱۷؛ قابل دسترسی در:

<https://digitallibrary.un.org/record/1306330?ln=en>

2. Merthyr Tydfil

که موارد متعدد سرطان و شیوع بالای آسم در دوران کودکی در این منطقه مشاهده می‌شود. گروه دیگر، ساکنان فالکرک جنوبی در اسکاتلند هستند که در هفت سال گذشته با معضل پخش فاضلاب در زمین‌های کشاورزی مواجه بوده و از مقامات، درخواست رسیدگی به آن را داشته‌اند. این پسماندها حاوی فلزات سنگین و مواد سمی از جمله ذرات عفونی پروتئینی هستند که بر اساس شواهد علمی، به طور فزاینده‌ای با ابتلا به بیماری‌های آلزایمر و پارکینسون در ارتباط است. ساکنان فالکرک از اثرات نامطلوب سلامتی که گفته می‌شود ناشی از فاضلاب است، شکایت دارند و ادعا می‌کنند که مقامات دولتی در برنامه ریزی دفع پسماندها موفق نبوده‌اند. با وجود درخواست‌های مکرر ساکنین از مقامات، همچنان اطلاعاتی در مورد تصفیه این پسماندها وجود ندارد.

همچنین، اقدامات ریاضتی که در سال ۲۰۱۰ آغاز شد منجر به کمبود شدید منابع و کاهش کمک‌های مالی عمومی در سراسر بریتانیا شده است. کاهش منابع مالی، فنی و انسانی ناشی از اقدامات ریاضتی، همراه با افزایش مسئولیت‌های مربوط به مسائل زیست‌محیطی که به مقامات ذیصلاح داده می‌شود، شکاف‌های حاکمیتی جدی ایجاد کرده است.

گفتار دوم: مسائل خاص مورد نظر گزارشگر ویژه

آلودگی هوا، شکست هیدرولیکی (فرکینگ)^۱، دفع طولانی‌مدت زباله‌های رادیواکتیو در سطح بالا، محل‌های دفن زباله‌های قدیمی و سایر مسائل اینچنینی، در طول مأموریت گزارشگر ویژه مورد توجه وی قرار گرفت. این موضوعات در برگیرنده حق حیات افراد، حق برخورداری از بالاترین استانداردهای قابل دستیابی سلامت جسمی و روانی، مشارکت برابر در امور سیاسی و عمومی، حق دسترسی به اطلاعات، حق درمان موثر و همچنین حمایت‌های ویژه‌ای است که به موجب کنوانسیون حقوق کودک برای کودکان ارائه شده است.

بند یک: آلودگی هوا

انگلستان همچنان با مسئله آلودگی هوا مواجه است. تخمین زده می‌شود که سالانه بیش از ۴۰۰۰۰ مرگ زودرس در این کشور اتفاق می‌افتد که بیش از ۹۰۰۰ مورد آن تنها در لندن رخ می‌دهد. بر اساس گزارش موسسه ملی مراقبت و ارتقاء بهداشت، تأثیر کیفیت پایین هوا بر سلامتی در سراسر انگلستان حدود ۱۸.۶ میلیارد پوند در سال هزینه دارد. کودکان، افراد مسن و افراد دارای بیماری‌های مزمن در معرض خطر جدی مرگ و میر، عوارض و معلولیت قرار دارند و این خطرات در میان فقرا و اقلیت‌ها بیشتر مشاهده می‌شود. دولت انگلستان با عدم اتخاذ اقدامات فوری و مؤثر در راستای کاهش مرگ و میر نوزادان و افزایش امید به زندگی، تعهدات خود مبنی بر حمایت از حق حیات، سلامت و رشد کودکان در حوزه قضایی خود را نقض کرده است.

بخش هفتم: وضعیت محیط زیست در انگلستان بر اساس گزارش ... / ۸۹

متخصصان اطفال عموماً از تأثیرات آلودگی بر سلامت کودکان به عنوان یک بیماری همه گیر خاموش یاد می کنند. آلودگی هوا در کشور، موارد مرگ ناشی از نارسایی تنفسی، نقایص مادرزادی، پیامدهای نامطلوب بارداری (از جمله نقص ایمنی و زایمان زودرس)، آسم و نقص ایمنی را به دنبال دارد. ۱۶ مطالعه ای که به سفارش شهردار لندن در فوریه ۲۰۱۷ انجام شد، ۸۰۲ مؤسسه آموزشی از جمله مهدکودک ها و مدارس را شناسایی کرد که در معرض سطوح دی اکسید نیتروژن هستند که محدودیت های قانونی اتحادیه اروپا را نقض می کند. همانطور که توسط شهردار تأکید شد، این نه تنها یک چالش محیطی و بهداشت عمومی است، بلکه یک موضوع بی عدالتی و تبعیض است، زیرا قربانیان آلودگی اغلب متعلق به گروه های کم درآمد هستند.

در سراسر انگلستان، برخی شهرها از سال ۲۰۱۰، با عدم تطابق با سطوح آستانه توافق شده در دستورالعمل کیفیت هوای محیط اتحادیه اروپا، استانداردهای اتحادیه اروپا در مورد نیتروژن دی اکسید را زیر پا می گذارند. بر اساس گزارش وزارت محیط زیست، غذا و امور روستایی در دسامبر ۲۰۱۵، تعداد ۳۸ منطقه از ۴۳ منطقه در دولت عضو، از حداکثر میانگین سالانه مجاز دی اکسید نیتروژن فراتر رفتند.

گزارشگر ویژه نگران است که علیرغم دستورالعمل های مکرر قضایی و همچنین توصیه های کمیته حقوق کودک، دولت انگلستان همچنان از وظایف خود برای اطمینان از کیفیت مناسب هوا و حمایت از حق حیات و حق سلامت شهروندان خود سر باز می زند.

بند دو: شکست هیدرولیکی

توسعه گاز شیل در انگلستان در مراحل اولیه است و دولت انگلستان به منظور تأمین امنیت انرژی و رشد هرچه بیشتر، در پی پیشرفت در این زمینه است. تاکنون بیش از ۲۰۰ منطقه در انگلستان برای فرآیند شکست هیدرولیکی هدف گذاری شده اند و این در حالیست که شکست هیدرولیکی مخالفت شدید جامعه را به دنبال دارد.

فرآیند شکست هیدرولیکی نگرانی های متعدد حقوق بشری ایجاد می کند. مواد شیمیایی مورد استفاده در شکست هیدرولیکی برای سلامت انسان مضر شناخته شده و این فرآیند، مواد سمی و رادیواکتیو را آزاد می کند. هم این مواد شیمیایی و هم سموم، چه به صورت طبیعی تولید شوند و چه توسط انسان، در فاضلاب باقی می ماند، هر چاه میلیون ها لیتر «سیال برگشتی»^۱ تولید می کند و برای جلوگیری از آلودگی محیط زیست و قابل استفاده شدن توسط انسان، نیاز به تصفیه با دقت بالا دارد.

بر اساس یکی از دقیق ترین مطالعات بهداشت عمومی در مورد شکست هیدرولیکی که

---

1. Flowback fluid

توسط دپارتمان بهداشت ایالت نیویورک انجام شد، افراد ساکن در نزدیکی محل‌های حفاری گاز، به دلیل قرار گرفتن در معرض مواد شیمیایی مورد استفاده در فعالیت‌های شکست هیدرولیکی، دچار علائمی از جمله بشورات پوستی، تهوع و استفراغ، درد شکم و مشکلات تنفسی شده‌اند. علاوه بر این، استخراج غیر متعارف نفت و گاز، پیامدهای نامطلوب سلامتی را در نوزادان متولد شده از مادرانی که در مجاورت حلقه‌های چاه زندگی می‌کنند، به دنبال دارد. همچنین، خطر ابتلا به سیلیکوزیس و سرطان ریه در کارگران به دلیل قرار گرفتن در معرض سیلیس کریستالی بالاست. بر اساس ارزیابی انجام شده توسط دولت اسکاتلند در سال ۲۰۱۶، فرآیند شکست هیدرولیکی، هم آلودگی هوا و هم آلودگی آب به ویژه آب‌های زیرزمینی را به دنبال دارد. انگلستان در این زمینه موظف است از حق کودکان مبنی بر برخورداری از بالاترین استاندارد سلامتی در برابر آب‌های آلوده، محافظت کند.

بر اساس برنامه محیط زیست سازمان ملل متحد، گازهای غیرمتعارف حتی اگر به درستی استخراج شوند، باز هم شکست هیدرولیکی می‌تواند منجر به اثرات زیست محیطی اجتناب ناپذیری شود. حجم زیاد آب مورد استفاده، خطر نشت تصادفی و نشت از چاه‌ها و ظروف ذخیره سازی که خاک و آب‌های زیرزمینی مجاور را آلوده می‌کند، آلودگی ناشی از ماشین آلات و جابجایی‌های حمل و نقل، و آثار منفی بر حیات وحش، از جمله موارد نگرانی جدی در زمینه فعالیت‌های فراکینگ هستند. این در حالیست که مقررات انگلستان در مورد فعالیت‌های فراکینگ پیچیده و دارای چند مرجع تصمیم گیرنده بوده و به اندازه کافی سختگیرانه نیستند. فرآیند شکست هیدرولیکی به وضوح حق دسترسی افراد به اطلاعات را تحت تأثیر قرار می‌دهد. اطلاعات مربوط به مواد سمی و خطرناک در عملیات شکست هیدرولیکی باید موجود و در دسترس همه، به ویژه به افرادی که بیشترین خطر متحمل می‌شوند، بوده و همچنین اطلاعات بهداشتی و ایمنی در مورد مواد شیمیایی سمی و ضایعات هرگز نباید محرمانه باشند. اگرچه دولت عضو بر این باور است که اثرات منفی بهداشتی و زیست محیطی مرتبط با فراکینگ باید با مقررات قوی مدیریت شود، اما در عمل، سیاست‌گذاری پراکنده راه‌های گریز را فراهم کرده و آثار منفی بر جوامع آسیب‌دیده به اندازه کافی در تصمیم‌گیری سنجیده و بررسی نمی‌شوند.

بند سه: مکان‌های دفن زباله سمی

نگرانی‌هایی در رابطه با عدم دفع کامل بقایای فعالیت‌های سابق ارتش انگلستان وجود دارد. در سال ۲۰۱۱ در خلیج دالگتی^۱ که در جنگ جهانی دوم به عنوان ایستگاه پشتیبانی نیروی دریایی بود، عناصر رادیواکتیو کشف شد.

بخش هفتم: وضعیت محیط زیست در انگلستان بر اساس گزارش ... / ۹۱

حدود ۳۰۰۰۰۰ هکتار از خاک انگلستان آلوده به عناصر سمی هستند. تنها در انگلستان، تقریباً ۲۰۰۰۰ محل دفن زباله تاریخی وجود دارد که قدمت آنها به دهه ۱۸۰۰ بازمی‌گردد و معمولاً فاقد مدیریت شیرابه یا گاز هستند. با توجه به اینکه بیش از هزار سایت در ساحل واقع شده‌اند، خطر واقعی رها شدن پسماندها پس از سیل یا فرسایش وجود دارد. این در حالیست که در اغلب موارد، یک راهبرد جامع برای پاسخگویی در خصوص ارزیابی و مدیریت خطر آلودگی این اماکن وجود ندارد. مقامات معمولاً برای انجام تحقیقات پیشگیرانه یا بررسی سیستماتیک زمین به شدت با کمبود منابع از جمله برای هزینه‌های تجزیه و تحلیل نمونه، اصلاح و جابجایی زباله مواجه هستند. همچنین، با توجه به اینکه بسیاری از مکان‌های دفن زباله در مناطق توسعه نیافته قرار دارند، مسئولیت نظارت اغلب برعهده مقامات محلی است که به شدت تحت تأثیر منفی اقدامات ریاضتی قرار گرفته‌اند.

اقدامات ریاضتی و کاهش بودجه هرگز نباید حمایت از حقوق بشر را به خطر بیندازد. در مورد زباله‌های تاریخی، دولت عضو باید تهدیدات جانی، سلامتی، رشد کودک و سایر حقوق بشر را شناسایی کرده و به خطرات جدی آنها واکنش موثر نشان دهد.

بند چهار: پسماندهای قوی هسته‌ای

انگلستان میراث قابل توجهی از زباله‌های رادیواکتیو ناشی از برنامه‌های مدنی و دفاعی دارد. صنعت انرژی هسته‌ای، منبع اکثر زباله‌های رادیواکتیو در دولت عضو است. در حال حاضر، ۸ نیروگاه هسته‌ای در حال فعالیت و ۱۱ نیروگاه در حال برچیده شدن وجود دارند. به گفته دولت عضو، مقدار کل زباله‌های رادیواکتیو در تاریخ ۱ آوریل ۲۰۱۶ و میزان قابل پیش بینی تا ۲۱۲۵ که در انبارها نگهداری می‌شوند، حجمی در حدود ۴/۷۷۰/۰۰۰ متر مکعب، مشابه حجم ورزشگاه ومبلی^۱، را اشغال خواهند کرد.

در حال حاضر، بیشتر پسماندهای رادیواکتیو در انگلستان که نیاز به کنترل چند هزار ساله دارند، در سطح زمین در ساختمان‌ها نگهداری می‌شوند. ضمن شناسایی اثرات فاجعه بار بالقوه در صورت وقوع یک حادثه، دولت متعهد به ایجاد یک مرکز دفع طولانی مدت برای پسماندهای رادیواکتیو با فعالیت بالا است، اما تاکنون منطقه مناسبی برای این کار پیدا نشده است.

زمانی که قانونی در آوریل ۲۰۱۵ تصویب شد که بر اساس آن سایت‌های زباله رادیواکتیو «پروژه‌های زیرساختی مهم ملی» در نظر گرفته می‌شوند، نگرانی‌ها توسط مبارزان ضد هسته‌ای مطرح شد. این قانون که گفته می‌شود یک روز قبل از تصویب پارلمان، بدون بحث عمومی، با عجله اجرا شد، این نگرانی را ایجاد می‌کند که وزیر انرژی کشور ممکن است بتواند مقامات

---

1. Wembley stadium

برنامه‌ریزی محلی را در محل توسعه چنین سایتی دور بزند یا نادیده بگیرد. نحوه حمل و نقل پسماندهای هسته‌ای در سراسر انگلستان نیز یکی دیگر از نگرانی‌ها در این حوزه است؛ از جمله عبور از جاده یا ریل‌هایی که از مناطق دورافتاده روستایی می‌گذرند، عبور از مناطق پرجمعیت که گاهی در مجاورت مدارس و مناطق مسکونی قرار دارند، و نیز حمل و نقل‌های دریایی که ظاهراً بدون همراهی کشتی اضطراری صورت می‌پذیرند. شهروندان خواستار ذخیره پسماندهای هسته‌ای در محل تولید آنها تحت نظارت دائمی و ایمنی کافی هستند، چرا که در صورت وقوع حادثه، تصادف، حمله تروریستی و ... در فرآیند حمل و نقل پسماندها از محل تولید به محل دفن، فاجعه‌ای برای سلامت انسان و محیط زیست روی خواهد داد. بنا بر خطرات بسیار شدیدی که حق حیات و حق سلامت را تهدید می‌کنند، تمامی سیاست‌گذاری‌های مرتبط با زباله‌های هسته‌ای نیازمند مشارکت معنادار و ارائه تدابیری برای حفاظت از حقوق نسل‌های کنونی و آینده هستند.

گفتار سوم: تجارت و حقوق بشر در انگلستان، در داخل و خارج از کشور

اصول راهنمای تجارت و حقوق بشر تصریح می‌کند که بر اساس حقوق بین‌الملل بشر موجود، دولت‌ها موظفند در برابر نقض حقوق بشر توسط تمامی بازیگران در جامعه، از جمله مشاغل مستقر در قلمرو خود یا در حوزه قضایی خود، ایستادگی کنند.

بند یک: مسئولیت‌های کیفری و سایر مسئولیت‌های شرکت‌های تجاری

دولت عضو فاقد قوانین جامع در راستای پاسخگو نمودن تجارت‌ها در برابر نقض حقوق بشر است. اگرچه قانون، تعقیب کیفری شرکت‌های تجاری را شناسایی می‌کند، اما اثبات مسئولیت یک تجارت بسیار دشوار بوده و سیستم عدالت کیفری بیشتر بر مسئولیت کیفری فردی متمرکز است که به سختی به یک شرکت نسبت داده می‌شود.

با توجه به تجارت‌های انگلستان در خارج از کشور، قربانیانی که به دنبال پاسخگویی بر اساس قوانین انگلستان هستند، با موانع بزرگتری مواجه می‌شوند. در اینگونه موارد، پیگرد قانونی به ندرت اتفاق می‌افتد، زیرا شرکت‌های اصلی و شرکت‌های زیرمجموعه به عنوان اشخاص حقوقی جداگانه در نظر گرفته می‌شوند. علاوه بر این، سازمان‌های مجری ترجیح می‌دهند فاقد دانش تخصصی یا منابع لازم برای تحقیق در مورد جنایات شیمیایی سمی و زباله‌های ارتكابی در خارج از کشور باشند. دولت عضو نسبت به اینکه شرکت‌های خارج از کشور با استانداردهای مشابه داخلی فعالیت کنند، تضمینی ارائه نمی‌دهد و در برنامه اقدام ملی خود در مورد تجارت و حقوق بشر بیان می‌دارد "تعهدات حقوق بشر تنها در قلمرو یا حوزه قضایی یک دولت اعمال می‌شود ... هیچ الزام کلی برای دولت‌ها برای تنظیم فعالیت‌های فراسرزمینی

شرکت‌های تجاری مستقر در حوزه قضایی آنها وجود ندارد".

بند دو: برنامه‌های اقدام ملی

دولت عضو در آخرین نسخه برنامه اقدام ملی خود، فاقد تعهدات جدید و نیز جدول زمانی نشان دهنده دستیابی به اهداف بوده و مشخص نمی‌کند کدام ادارات دولتی مسئولیت اجزای مختلف تجارت و دستورکار حقوق بشر را برعهده دارند. برنامه اقدام ملی دولت عضو دارای ابهام است، به گونه‌ای که تنها اشاره‌ای گذرا به شرکت‌های تجاری کرده است، بدون اینکه انتظارات یا توصیه‌هایی را برای بخش‌های خاص، مانند گروه‌های تولید مواد شیمیایی، شرکت‌های دفع زباله و سایر شرکت‌هایی که با مواد پرخطر سر و کار دارند، پیش‌بینی کرده باشد.

بند سه: زنجیره تامین و تاثیرات تجارت‌های انگلستان در خارج از کشور

۱. صادرات گازوئیل نامرغوب

صادرات سوخت‌های نامرغوب به غرب آفریقا، یکی دیگر از نگرانی‌های موجود در زمینه تجارت انگلستان است. ظاهراً شرکت‌های بزرگ بازرگانی نفت و کالا، فرآورده‌های نفتی ترکیبی ارزان‌تر و سمی‌تر که استفاده از آنها در انگلستان و اروپا ممنوع است را به‌طور خاص برای صادرات به کشورهای غرب آفریقا تولید می‌کنند. این "ترکیب‌ها" حاوی سطوح بالایی از گوگرد و همچنین سایر مواد سمی مانند بنزن و مواد معطر هستند که آلودگی هوا را افزایش می‌دهند و آسیب‌رسانی آن به سلامت انسان ثابت شده است.

۲. صادرات سموم ممنوعه

انگلستان، مرجع سایت‌های تولیدکننده عمده جهانی در زمینه مواد شیمیایی است. برخی از این تولیدکنندگان، مواد شیمیایی صنعتی سمی و آفت‌کش‌هایی را برای صادرات تولید می‌کنند که مجاز به استفاده در انگلستان و یا اروپا نیستند. به عنوان مثال، گیاهان Syngenta در انگلستان، آفت‌کش بسیار سمی پاراکوات را تولید می‌کنند که در سراسر جهان با نام تجاری Gramoxone به فروش می‌رسد. پاراکوات در سال ۲۰۰۷ توسط اتحادیه اروپا ممنوع شد. بر اساس مطالعات انجام شده، قرار گرفتن طولانی مدت در معرض پاراکوات، با ابتلا به بیماری‌های ریوی و بیماری پارکینسون مرتبط است.

۳. فروش محصولات مصرفی خطرناک

گزارشگر ویژه در بازدید از جمهوری کره در سال ۲۰۱۵، از پرونده‌ای با بیش از ۱۰۰۰ قربانی یک محصول مصرفی آزمایش نشده مطلع شد. در میان قربانیان، تعداد زیادی کودکان خردسال و زنان باردار که بدن آنها به ویژه در برابر مواد ضدعفونی کننده آسیب‌پذیر بود، قرار

داشتند. اکثر این محصول توسط شرکت تابعه (Oxy)، یک شرکت داروسازی بریتانیایی (Reckitt Benckiser)، فروخته شده بودند که طبیعتاً باید از خطرات آن محصول آگاه می‌بود.

گفتار چهارم: دسترسی به عدالت و جبران خسارت

دسترسی به راه حل مناسب و جبران خسارت در انگلستان برای قربانیان، امری چالش برانگیز است. گزارشگر ویژه شواهد قابل توجهی را در مورد طیف وسیعی از موانع دسترسی به غرامت برای قربانیان نقض حقوق بشر توسط شرکت‌های دخیل در فروش محصولات بی‌کیفیت و مواد سمی مشاهده کرد. این موانع شامل محدود کردن ارائه معاضدت‌های حقوقی، محدودیت در بازیابی هزینه‌های حقوقی و هزینه‌های بالای دادرسی مدنی است. همچنین، رویه‌های دادگاه، دسترسی به اطلاعات از جمله به اسناد شرکت‌های مربوطه را به طور فزاینده‌ای دشوار کرده است. علاوه بر این، اقدامات ریاضتی که بسیاری از شوراها محلی را وادار به برداشتن بودجه از ارائه خدمات رفاهی حقوقی و مراکز حقوقی کرده است، منجر به جایگزینی خطوط تلفن یا وب سایت با این مراکز شده و این موضوع به ویژه قربانیان خارج از کشور را با مشکلات جدی رو به رو می‌سازد.

جوامع کم درآمد از جمله آسیب‌پذیرترین جوامع در برابر سوءاستفاده هستند. با وجود تضمین‌هایی مبنی بر اینکه گروه‌های آسیب‌پذیر تحت تأثیر این کاهش‌ها قرار نخواهند گرفت، بسیاری از کسانی که قبلاً می‌توانستند درخواست معاضدت حقوقی ارائه کنند، اکنون قادر به پرداخت هزینه وکلا یا دسترسی به مشاوره حقوقی نیستند.

در اسکاتلند، هزینه‌های دولت برای کمک‌های حقوقی در ۱۰ سال گذشته کاهش یافته است و سیستم ارائه معاضدت حقوقی، به یک سیستم غیرقابل دسترسی و پیچیده تبدیل شده است. کمیسیون حقوق بشر اسکاتلند با توجه به کمک‌های حقوقی مربوط به پرونده‌های منافع عمومی نیز تاکید کرده است که افراد در این نوع پرونده‌ها، تهدید به پرداخت هزینه‌های طرف مقابل می‌شوند که این امر می‌تواند مانع بزرگی برای طرح چنین پرونده‌هایی باشد.

بند یک: مصادیق داخلی

کارگرانی که در اثر قرار گرفتن در معرض مواد شیمیایی سمی در محل کار دچار بیماری می‌شوند، اغلب به غرامت، مراقبت‌های بهداشتی و سایر جنبه‌های حقوق آنها برای درمان موثر، دسترسی ندارند. کمتر از ۱ درصد از کارگران بیمار در انگلستان برای بیماری‌های شغلی غرامت دریافت می‌کنند. بر اساس ارزیابی اداره بهداشت و ایمنی، سالانه تقریباً ۱۳۰۰۰ مورد جدید بیماری‌های شغلی از جمله سرطان‌های مرتبط با قرار گرفتن در معرض مواد شیمیایی رخ می‌دهد، و این در حالیست که نقایص موجود در سیستم جبرانی انگلستان، بسیاری از متقاضیان را به دلایلی مانند کم بودن میزان آسیب به فرد، کافی نبودن مدت زمانی که فرد در

بخش هفتم: وضعیت محیط زیست در انگلستان بر اساس گزارش ... / ۹۵

معرض مواد سمی قرار داشته است و عدم شناسایی خطر، از دسترسی به غرامت محروم می‌کند. در سال ۲۰۱۵، یک گزارش داخلی از اداره بهداشت و ایمنی در ماه مه ۱۹۹۱ منتشر شد و آشکار کرد مقامات دولتی در زمینه خطرات قرار گرفتن در معرض آفت‌کش‌های ارگانوفسفره هشدار داده بودند؛ در حالی که در همان ماه وزیر کشاورزی از مقامات محلی خواست کشاورزانی را که از استفاده از این ماده شیمیایی امتناع می‌کنند، سرکوب کنند. انگلستان همچنان در تامین هزینه‌های حمایتی برای دسترسی افراد یا گروه‌های اجتماعی به روش‌های قانونی مقرون‌به‌صرفه برای اختلافات مربوط به آلودگی، قصور می‌ورزد.

بند دو: مصادیق بین المللی

رای دیوان عالی انگلستان در ۲۶ ژانویه ۲۰۱۷ مبنی بر غیر قابل استماع اعلام کردن دو دعوای حقوقی مجزا از سوی جوامع نیجریه علیه شرکت شل و شرکت تابعه آن در انگلستان، یک شکست نگران کننده برای قربانیان آلودگی سمی بود. متقاضیان پرونده معتقد بودند که شرکت نیجریه‌ای زیرمجموعه شرکت شل، تحت مالکیت ۱۰۰ درصد شل کنترل و هدایت شده و بنابراین، شرکت شل باید اطمینان حاصل کند که فعالیت‌های آن به طور سیستماتیک محیط را آلوده نمی‌کند. با این حال، بر اساس حکم دیوان عالی انگلستان، آن دعوا مسئولیت قانونی شرکت مادر را در قبال اقدامات زیرمجموعه اش ایجاد نکرده و انگلستان صلاحیت رسیدگی به دعوای شهروندان نیجریه‌ای برای نقض وظایف قانونی در نیجریه توسط یک شرکت محلی را ندارد. انتظار می‌رود که جوامع به این حکم اعتراض کنند. تایید این حکم، یک چراغ سبز برای شرکت‌های چندملیتی انگلستان است تا با مصونیت از مجازات، به نقض حقوق بشر در خارج از کشور ادامه دهند و جوامعی را که تحت تأثیر آلودگی سمی قرار گرفته اند، نادیده بگیرند.

گفتار پنجم: توصیه‌ها

- گزارشگر ویژه در پایان گزارش خود، توصیه‌های زیر را به دولت انگلستان ارائه کرد:
۱. تضمین یکپارچگی حقوق بشر در تصمیم‌گیری‌ها و همچنین تضمین شفافیت و وضوح بیشتر در مورد اینکه کدام نهادها مسئول مدیریت و تنظیم مواد و پسماندهای خطرناک هستند، از جمله از طریق برقراری ارتباط مؤثر با افراد متأثر از نقض حقوق بشر؛
  ۲. حصول اطمینان از اینکه اقدامات ریاضتی مانع از عملکرد تنظیم‌کننده‌های محیط‌زیست و سایر مقامات مربوطه برای محافظت از شهروندان انگلستان در برابر اثرات مضر مواد شیمیایی و زباله‌های سمی نمی‌شود؛
  ۳. حفظ استانداردهای حقوق بشر، در صورت امکان، بالاتر از استانداردهای مندرج در موافقت‌نامه‌های تجاری اتحادیه اروپا، با توجه به فرصت‌های تجاری جدید؛

۴. اجرای یک طرح قوی هوای پاک بدون تأخیر، با توجه به توصیه‌های متخصصان در مورد مؤثرترین روش‌ها برای کاهش آلودگی هوا، به‌عنوان مثال با توسعه شبکه گسترده مناطق هوای پاک در سراسر کشور؛
۵. اعمال مقررات قوی و منسجم‌تر در مورد فراکینگ، در راستای به حداقل رساندن تأثیرات منفی آن و تضمین اینکه تصمیم‌گیری محلی در مورد صدور مجوز فراکینگ، همراه با ارزیابی‌های کامل و شفاف و با در نظر گرفتن پیامدهای سلامت انسان، محیط زیست و حقوق بشر صورت می‌پذیرد؛
۶. نظارت کافی بر مکان‌های دفن زباله سمی در حال فرسایش و اجرای یک راهبرد واکنش موثر با استانداردهای خاص برای ارزیابی خطرات آلودگی؛
۷. تجدیدنظر در برنامه‌های ملی مبنی بر افزایش اتکا به انرژی هسته‌ای، با توجه به اینکه ذخیره‌سازی طولانی مدت زباله‌های هسته‌ای مطمئن نیست و خطرات قابل توجهی برای جمعیت به همراه دارد؛
۸. تکمیل برنامه اقدام ملی در زمینه تجارت و حقوق بشر با توصیه‌های خاص به بخش‌های تجاری مرتبط با مواد شیمیایی سمی، از جمله گروه‌های تولیدکننده مواد شیمیایی و شرکت‌های دفع زباله، مبنی بر بررسی دقیق، و ضرورت گزارش‌دهی جدی در مورد حقوق بشر و خطرات آلودگی در داخل و خارج از کشور؛
۹. تضمین معاضدت‌های حقوقی و اطمینان از در دسترس بودن هزینه‌های حمایتی برای قربانیان آلودگی شیمیایی سمی، و رفع موانع دسترسی به اطلاعات مربوط به حقوق بشر آنها؛
۱۰. بررسی موانع حق جبران مؤثر کارگران و سایر قربانیان که از قرار گرفتن در معرض مواد سمی رنج می‌برند، و تضمین اینکه قربانیان شرکت‌های انگلیسی که در خارج از کشور فعالیت می‌کنند، می‌توانند به عدالت و جبران خسارت در انگلستان دسترسی داشته باشند.

بخش ہشتم:

وضعیت حق تجمعات مسالمت آمیز در انگلستان بر اساس گزارش گزار شکر

حق تجمعات مسالمت آمیز و تشکیل انجمن

گزارشگر ویژه حق آزادی تجمعات مسالمت‌آمیز و تشکیل انجمن از تاریخ ۱۸ تا ۲۱ آوریل ۲۰۱۶ (۳۰ فروردین تا ۲ اردیبهشت ۱۳۹۵) مأموریت خود را در بریتانیا و ایرلند شمالی اجراء کرد. هدف از این مأموریت، ارزیابی مجدد و پیگیری وضعیت حق آزادی تجمعات مسالمت‌آمیز و تشکیل انجمن در انگلستان، پیرو بازدید پیشین گزارشگر ویژه از این کشور در تاریخ ۱۴ تا ۲۳ ژانویه ۲۰۱۳ (۲۵ دی تا ۴ بهمن ۱۳۹۱) بود. تمرکز گزارشگر ویژه در این بازدید، اجرای توصیه‌های ارائه شده در گزارش سال ۲۰۱۳ خود بود. گزارشگر ویژه در طول مأموریت خود با نمایندگان از جمله در وزارت امور خارجه، وزارت کشور، وزارت دادگستری، دفتر امنیت و مبارزه با تروریسم، خدمات پلیس متروپولیتن، کمیسیون برابری و حقوق بشر دیدار کرد. گزارشگر ویژه، گزارش بازدید از کشور انگلستان شامل مباحث مقابله با افراط‌گرایی و تروریسم، حقوق کارگری، اقدامات نیروهای مجری قانون، اعمال محدودیت در سازماندهی اعتراضات، احکام خصوصی بر اساس تباری پلیس و شرکت‌های خصوصی و پاسخگویی در قبال تخلفات پلیس را به نشست سی و پنج شورای حقوق بشر در مورخ ۶ تا ۲۸ ژوئن ۲۰۱۷ (۱۶ خرداد تا ۷ تیر ۱۳۹۶) ارائه نمود.^۱

گفتار اول: حق آزادی تشکیل انجمن

بند یک: مقابله با افراط‌گرایی و تروریسم

الف) راهبرد پیشگیری

یکی از بزرگ‌ترین نگرانی‌هایی که در طول مأموریت گزارشگر ویژه مورد توجه قرار گرفت، تمرکز دولت بر مقابله با افراط‌گرایی غیرخوشونت‌آمیز بدون ارائه تعریف دقیق و صریح، به بهای از دست دادن حقوق بنیادین بشر و آزادی‌های اساسی بود. بسیاری از افراد از «راهبرد پیشگیری» به عنوان دلیل اصلی این معضل نام بردند. اگرچه نیاز به مبارزه با تروریسم به شیوه ای جامع و قدرتمند، امری ضروری است، اما این موضوع نباید با نادیده گرفتن آزادی‌های اساسی صورت پذیرد. بازخوردی که در مورد تأثیر راهبرد پیشگیری بر بهره‌مندی از این آزادی‌ها از جامعه مدنی در انگلستان به گزارشگر ویژه رسید، بسیار منفی بود. دانشجویان، فعالان و اعضای سازمان‌های مذهبی از تبدیل شدن این راهبرد به نمایه‌های نژادی،

۱. گزارش بازدید گزارشگر ویژه سازمان ملل متحد در خصوص حق آزادی تجمعات مسالمت‌آمیز و تشکیل انجمن، از

پادشاهی انگلستان؛ ژوئن ۲۰۱۷؛ قابل دسترسی در:

<https://digitallibrary.un.org/record/1298881?ln=en>

ایدئولوژیک، فرهنگی و مذهبی خام و تأثیرات منفی آن بر حق آزادی انجمن‌ها برای برخی گروه‌ها خبر می‌دهند. برخی از مقامات دولتی، از جمله معلمان، موظف به مشاهده، ثبت و گزارش افرادی که ممکن است "افراطی" تلقی شوند، هستند که این امر منجر به اعمال محدودیت‌های نابجا در فعالیت‌های اتحادیه‌های دانش آموزی و جدایی دانش آموزان اقلیت از سایرین شده است. به عنوان مثال، یک دانش آموز ۱۷ ساله در ابراز همبستگی با مردم کشور فلسطین با پوشیدن نشان و روسری فلسطین و پخش اعلامیه‌هایی در مورد وضعیت حقوق بشر در آنجا، مورد هدف قرار گرفته است. این دانش آموز بر اساس راهبرد پیشگیری به مقامات بالاتر ارجاع شده و متعاقباً دو افسر پلیس به منظور بازجویی از او در مورد دیدگاه‌هایش در مورد فلسطین، اسرائیل و خاورمیانه، به منزل او رفتند. به طور کلی، به نظر می‌رسد که راهبرد پیشگیری با جداسازی، انگ زدن و بیگانگی سازی بخشی از جامعه، به جای مقابله با افراط گرایی، آن را تشدید می‌کند. این در حالیست که دولت عضو در اکتبر ۲۰۱۶، پس از بررسی داخلی، ضرورت تقویت راهبرد پیشگیری را اعلام نمود.

ب) لایحه مبارزه با افراط گرایی

در سال ۲۰۱۵، دولت انگلستان از ارائه لایحه ای برای مبارزه با افراط گرایی خبر داد که بعداً به لایحه «حفاظت و مبارزه با افراط گرایی» تغییر نام داد. این لایحه می‌تواند احکام مدنی از جمله مبنی بر ممنوعیت گروه‌های افراطی غیرخوشونت‌آمیز، جلوگیری از انجام رفتارهای افراطی از سوی افراد و بستن اماکن مورد استفاده برای حمایت از افراط‌گرایان را صادر کند. با تصویب این لایحه، افراد بی گناه هدف قرار خواهند گرفت و بسیاری از افراد از این می‌ترسند که ممکن است به دلیل رنگ پوست، مذهب یا اعتقادات سیاسی خود هدف قرار گیرند. این وظیفه دولت است که تمام تلاش خود را برای جلوگیری، محدود کردن و کاهش حملات تروریستی احتمالی که ممکن است ناشی از افراط گرایی باشد، انجام دهند. بر اساس یافته‌های کمیته مشترک حقوق بشر: «دولت نباید حداقل در زمینه‌هایی که حقوق بشر را نقض می‌کند، قانون وضع کند، مگر اینکه شکاف روشنی در چارچوب قانونی موجود وجود داشته باشد. از آنجا که دولت نتوانسته است چنین شکافی را نشان دهد، بنابراین، نیازی به وضع قوانین جدید نیست چرا که هر قانون جدید ممکن است نتیجه معکوس داشته باشد».

ج) محدودیت‌های بی مورد در استفاده از وجوه توسط انجمن‌ها

گزارشگر ویژه در گزارش خود در سال ۲۰۱۳ خاطر نشان کرد که سازمان‌های مسلمان ثبت شده در انگلستان و سایر موسسات خیریه فعال در کشورهای حساس، به دلیل ظن "تأمین مالی تروریسم" با مشکلات جدی در انتقال و هزینه کردن وجوه روبرو هستند. بنابر اطلاعات

ارائه شده توسط جامعه مدنی، چنین مشکلاتی همچنان وجود دارند و شامل جلوگیری یا به تعویق انداختن تراکنش‌های مالی بین‌المللی توسط بانک‌های انگلستان یا بانک‌های وابسته در برخی کشورهای دیگر، مسدود شدن وجوه در بانک به بهانه فرآیند بررسی دقیق بانک‌ها، تاخیر در افتتاح حساب‌های بانکی و بسته شدن حساب‌ها می‌باشد. به طور کلی، گزارشگر ویژه در این زمینه تاکید می‌کند که بانک‌ها نقش کلیدی در این زمینه دارند و می‌توانند با کسب شناخت کامل و دقیق از فعالیت‌های مشتریان خیریه‌شان، برای جلوگیری از تأخیر در امور خیریه‌ها امور آنها را تسهیل نمایند.

د) قانون اختیارات تحقیق ۲۰۱۶

قانون اختیارات تحقیق که ناظر بر حوزه‌های شنود مکالمات، تجهیزات مداخله جویانه و ضبط و نگهداری داده‌های ارتباطی است، در ۲۹ نوامبر ۲۰۱۶ به تصویب رسید. پیش از تصویب این قانون، چندین گزارشگر ویژه در رابطه با تعدادی از مقررات مندرج در لایحه از جمله بند ۶۱ در مورد صدور حکم دسترسی به داده‌های ارتباطات خبرنگاران، بندهای ۷۱ تا ۷۳ در مورد ضبط اطلاعات ارتباطی و بندهای ۱۰۶، ۱۰۷، ۱۰۹ در رابطه با شنودهای گروهی، ابراز نگرانی کرده بودند. به گفته گزارشگران، لایحه حاوی رویه‌هایی بدون نظارت کافی، همراه با تعاریف بسیار گسترده و موسع بود که منجر به تداخل غیرضروری با حق حریم خصوصی، حق آزادی عقیده و بیان و حق آزادی انجمن، چه در داخل و چه در خارج از انگلستان می‌شد. این نگرانی‌ها پس از تصویب لایحه و تبدیل به قانون شدن هم وجود دارد، زیرا لایحه بدون تغییرات اساسی به قانون تبدیل شد. متأسفانه، چنین قدرت‌های قوی و مداخله‌ای، تأثیر مخربی بر فعالیت‌های مشروع جامعه مدنی و فعالان سیاسی، سازمان‌دهندگان و شرکت‌کنندگان تجمعات مسالمت‌آمیز، و بسیاری دیگر از افرادی که به دنبال برخورداری از آزادی‌های اساسی خود هستند، دارد.

بند دو: اتحادیه کارگری

یکی از نگرانی‌های قابل توجه در زمان بازدید گزارشگر ویژه در حوزه حقوق کار، درخصوص لایحه اتحادیه کارگری بود که در ۴ مه ۲۰۱۶، به قانون اتحادیه کارگری ۲۰۱۶ تبدیل شد. این در حالیست که کمیته کارشناسان در مورد اجرای کنوانسیون‌ها و توصیه‌های سازمان بین‌المللی کار، طی گزارشی در فوریه ۲۰۱۶ موارد نگرانی جدی در مورد آن لایحه مطرح نموده بود. بخش‌هایی از این قانون به‌طور غیرمنصفانه اعتراضات را محدود می‌کند. بر اساس این قانون، اتحادیه باید یک ناظر اعتصابی را منصوب و نام و مشخصات تماس او را با پلیس در میان بگذارد. علاوه بر این، به افسر صدور مجوز که مسئول تنظیم امور اتحادیه‌های کارگری است، اختیارات گسترده‌تری در زمینه بررسی جزئیات امور اتحادیه‌ها و دسترسی به سوابق محرمانه،

مانند نام و آدرس اعضای اتحادیه، اعطا می‌شود. این قانون، همچنین رای گیری الکترونیکی برای اقدامات صنعتی و اعتصابات، که مدت‌هاست توسط اتحادیه‌ها درخواست شده است را به رسمیت نمی‌شناسد.

با تمامی ایرادات موجود در لایحه و نیز علیرغم اعترافات مقامات دولت عضو مبنی بر اینکه آنها پیش بینی دعوای قضایی گسترده در مورد مفاد مختلف را داشتند، دولت لایحه را با عجله به مجلس برد. گزارشگر ویژه این رویکرد را نگران کننده اعلام کرد، زیرا روند تهیه پیش‌نویس قانون باید دقیق باشد. گزارشگر ویژه از دولت عضو خواست تا قانون اتحادیه کارگری را با هدف اطمینان از انطباق کامل آن با هنجارها و استانداردهای بین‌المللی حقوق کار اصلاح کند.

گفتار دوم: حق آزادی تجمعات مسالمت آمیز

بند یک: پلیس مخفی

بر اساس گزارش گزارشگر ویژه حق آزادی تجمعات مسالمت آمیز در گزارش سال ۲۰۱۳ خود، بکارگیری افسران پلیس مخفی برای نفوذ به گروه‌های غیرخشونت آمیز که از حق آزادی تجمعات خود بهره می‌برند، یکی از بزرگترین نگرانی‌ها در حوزه حق تجمعات مسالمت آمیز در انگلستان است. استفاده از پلیس‌های مخفی علیه جنبش‌های اعتراضی، محیط‌بانان، و سایر افرادی که از حقوق مشروع خود برای مخالفت و تجمع مسالمت‌آمیز استفاده می‌کنند، قابل توجیه نیست.

بند دو: محدودیت در سازماندهی اعتراضات

برای برگزاری تظاهرات در میدان پارلمان و میدان ترافالگار، برگزارکنندگان باید از مقامات لندن بزرگ مجوز دریافت نمایند. بر اساس مقررات اداره لندن بزرگ، درخواست‌ها نباید بیشتر از ۶ ماه قبل از تاریخ مورد نظر برای برگزاری تجمعات ارائه شوند؛ سازمان‌دهندگان نمی‌توانند به صورت همزمان بیش از یک درخواست را ارائه دهند؛ درخواست‌ها باید حداقل ۷ روز قبل از برگزاری تجمع ارسال شوند، اما تصمیم‌گیری در مورد یک درخواست توسط مرجع لندن بزرگ ممکن است تا ۲۱ روز زمان ببرد؛ در هر روز تنها یک جلسه عمومی مجاز خواهد بود؛ میدان ترافالگار و باغ میدان پارلمان را نمی‌توان دوبار در یک روز برای یک تجمع رزرو کرد؛ علاوه بر این، مدت تجمع نباید بیشتر از ۳ ساعت باشد و حتماً باید در ساعات روز برگزار شود.

به گفته گزارشگر ویژه، آزادی تجمعات مسالمت آمیز یک حق است نه یک امتیاز و به همین دلیل اعمال آن نباید منوط به مجوز قبلی مقامات باشد. هدف از ایجاد سیستم اطلاع‌رسانی قبلی، باید تسهیل اعمال حق تجمعات مسالمت آمیز، اتخاذ تدابیری برای حفاظت از امنیت عمومی و یا نظم عمومی و حمایت از حقوق و آزادی‌های سایر افراد باشد و نه اعمال محدودیت بر احقاق حق.

بخش هشتم: وضعیت حق تجمعات مسالمت‌آمیز در انگلستان ... / ۱۰۳

گزارشگر ویژه در گزارش خود تأکید داشت مقررات اداره لندن بزرگ، محدودیت‌های مجاز طبق ماده ۲۱ میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی که انگلستان عضو آن است را رعایت نمی‌کند. به طور مثال، بر اساس قوانین لندن، تجمعات خودجوش اساساً غیرقانونی تلقی می‌شوند؛ چندین مورد از محدودیت‌های مصرح در قوانین لندن، مانند محدودیت «یک جلسه عمومی در روز» یا «یک درخواست برای هر سازمان دهنده»، اصل "ضرورت در یک جامعه دموکراتیک" مصرح در ماده ۲۱ میثاق را برآورده نمی‌کنند؛ حداکثر مدت زمان یک فعالیت تا «سه ساعت در طول روز» تعیین شده است که ذاتاً نامتناسب و تبعیض‌آمیز است؛ برگزارکنندگان باید حداقل ۵ میلیون پوند مسئولیت بیمه عمومی را تأمین کنند و هزینه نظافت و سایر هزینه‌های پیمانکاری را متقبل شوند؛ فرآیند طولانی تصمیم‌گیری تا ۲۱ روز به طول می‌انجامد که امری غیرقابل قبول است، زیرا یک دوره اطلاع‌رسانی باید تا حد امکان کوتاه باشد، یعنی حداکثر چند روز و در حالت ایده آل ۴۸ ساعت. جملگی این محدودیت‌ها، عوامل بازدارنده قوی برای برگزاری اعتراضات در انگلستان هستند.

بند سه: اعمال زور و آزار و اذیت

گزارشگر ویژه در گزارش سال ۲۰۱۳ خود نسبت به موارد استفاده بیش از حد از زور توسط پلیس در انگلستان علیه معترضان ابراز نگرانی کرده بود و در این بازدید هم تداوم این روند مشاهده شد. یکی از موارد نمادینی که مورد توجه او قرار گرفت، اقدام خشونت‌آمیز و آزار و اذیت پلیس بزرگ منچستر علیه معترضان در کمپ بارتون ماس، سالفورد، و منچستر بزرگ از نوامبر ۲۰۱۳ تا آوریل ۲۰۱۴ بود.

بر اساس گزارشات، پلیس بزرگ منچستر مکرراً معترضان مسالمت‌آمیز را مورد ضرب و شتم و آزار لفظی قرار می‌دادند. افسران پلیس همچنین تعدادی از معترضان، از جمله جوانان، افراد مسن و دارای معلولیت را به اتهام "عکس‌العمل خشونت‌آمیز" هدف قرار دادند. افسران پلیس مرد در برخورد با معترضان زن، اقدام به توهین به آنها، دست زدن به اندام‌های خصوصی آنها حین دستگیری و آزار و اذیت جنسی کردند که منجر به ایجاد ترس و وحشت در بسیاری از معترضان زن شد. همچنین، در رابطه با اعتراض دیگری که در سال ۲۰۱۳ پس از اولین مأموریت گزارشگر ویژه در بالکامب، ساسکس غربی، برگزار شد، گزارش‌هایی مبنی بر اعمال زور بیش از حد وجود دارد.

بند چهار: بازداشت دسته جمعی

گزارشگر ویژه همچنین ادعاهایی مبنی بر تداوم بازداشت‌های دسته جمعی توسط پلیس در چارچوب اعتراضات، مانند تظاهرات در بالکامب و بارتون ماس و تظاهرات ضد فاشیسم علیه لیگ دفاع انگلیس در سال ۲۰۱۳ دریافت کرد. در بسیاری از این بازداشت‌ها که با هدف جمع

آوری اطلاعات درباره معترضان انجام شده بود، حتی اتهامی علیه معترضان مطرح نشد و این موضوع نشان دهنده فقدان مبنای قانونی برای دستگیری‌ها و انجام آنها صرفاً برای آزار و اذیت معترضان است. توقف و جستجو علیه معترضان مسالمت‌آمیز توسط پلیس همچنان ادامه دارد. موضوع دیگری که گزارشگر ویژه در گزارش خود در سال ۲۰۱۳ مطرح کرده بود و همچنان ادامه دارد، وضع وثیقه‌های سنگین برای معترضان بازداشتی است که به نوعی از برخورداری افراد از حق آزادی تجمعات مسالمت‌آمیز ممانعت به عمل می‌آورد.

نگرانی دیگر گزارشگر ویژه مربوط به محدودیت‌های موجود در ارائه معاضدت‌های حقوقی به متهمان و مجرمان، بر اساس قانون "معاضدت‌های حقوقی، محکومیت و مجازات مجرمان ۲۰۱۲" است. بر اساس این قانون، دریافت‌کنندگان مزایای رفاهی اغلب باید از نظر مالی در هزینه‌های حقوقی خود مشارکت داشته باشند، و این امر مانعی برای مراجعه افراد به امکانات معاضدت‌های حقوقی است. موانع سیستماتیک موجود برای امکان دفاع معترضان از خود در دادگاه، به مصونیت پلیس از مجازات برای موارد ارتكابی سوء استفاده می‌انجامد و احتمال ادامه این سوء استفاده‌ها در آینده را افزایش می‌دهد.

بند پنج: افراط‌گرایی داخلی و نظارت

گزارشگر در گزارش خود در سال ۲۰۱۳، نسبت به تفسیر موسع از تعریف «افراط‌گرایی داخلی» در انگلستان و امکان ایجاد یک تفسیر توهین‌آمیز ابراز نگرانی کرد. بر اساس این نوع تعریف گسترده، معترضان مسالمت‌آمیز به راحتی در دسته افراط‌گرایان و افراد دارای خشونت قرار می‌گیرند. در جریان اعتراضات مسالمت‌آمیز در بیرمنگام (فوریه ۲۰۱۶)، لندن (فوریه ۲۰۱۶)، لستر (آوریل ۲۰۱۶) و در ولز (آوریل و می ۲۰۱۶) پلیس انگلستان به منظور جمع‌آوری اطلاعات تلفن همراه معترضان، از ابزارهای شناسایی بین‌المللی مشترکین تلفن همراه استفاده کرد. پلیس انگلستان در تظاهرات مسالمت‌آمیز به منظور شناسایی شرکت‌کنندگان و کسب اطلاعات در مورد آنها، اقدام به استفاده از ابزارهای شناسایی بین‌المللی مشترکین تلفن همراه می‌کند که به گفته گزارشگر ویژه نقض حق حریم خصوصی است و تأثیر مخربی بر برخورداری افراد از حق اجتماعات مسالمت‌آمیز و آزادی بیان دارد.

بند شش: افسران رابط اعتراضات

گزارشگر ویژه چندین گزارش از گروه‌های جامعه مدنی دریافت کرد مبنی بر اینکه افسران رابط اعتراضات، از جمله در تظاهرات بالکامب و بارتون ماس، همچنان از طریق تعامل با معترضان، اقدام به جمع‌آوری اطلاعات می‌کنند. چنین رویه‌ای منجر به از بین رفتن اعتماد افراد و به خطر افتادن هرگونه گفتگوی واقعی در رابطه با اعتراضات می‌شود، این در حالیست که وظیفه ارتباطی

بخش هشتم: وضعیت حق تجمعات مسالمت‌آمیز در انگلستان ... / ۱۰۵

باید از سایر وظایف پلیسی جدا باشد. سازمان‌های مجری قانون باید اطمینان حاصل کنند که قبل، در حین و پس از یک تجمع، یک نقطه تماس در داخل سازمان وجود دارد که در مهارت‌های ارتباطی و مدیریت تعارض آموزش دیده است و به مسائل امنیتی و رفتار پلیس و همچنین خواسته‌ها و دیدگاه‌های اساسی بیان شده توسط شرکت کنندگان پاسخ می‌دهد.

بند هفت: احکام خصوصی بر اساس تبانی پلیس و شرکت‌های خصوصی

در انگلستان، بین مقامات مجری قانون و شرکت‌های خصوصی در زمینه اعتراضات علیه مشاغل، تبانی وجود دارد. معترضان، دستگیر شده و مجبور به ارائه نام و نشانی خود می‌شوند، سپس به عنوان افراد مورد هدف احکام خصوصی در فعالیتهای اعتراضی آتی معرفی می‌شوند. اینگونه تشریک آشکار اطلاعات بین پلیس و شرکت‌های خصوصی، بیشتر در چارچوب برخی از اعتراضات ضد سرقت رخ داده است.

بند هشت: پاسخگویی در قبال تخلفات پلیس

استفاده بیش از حد از زور و آزار جنسی، با موضوع شناسایی عاملان ادعایی مرتبط با موارد نقض و پاسخگویی متعاقب آنها، ارتباط نزدیکی دارد. در موارد متعدد، افسران پلیس در هنگام اجرای مأموریت خود حین برگزاری تجمعات، به ویژه پلیس منچستر بزرگ، به طور کامل قابل شناسایی نیستند. عدم امکان شناسایی نیروهای پلیس در دولت عضو، مشکلی جدی بوده و ناظران بر این امر، در قبال عدم رعایت افسران پلیس پاسخگو هستند.

گفتار سوم: توصیه‌ها

۱. گزارشگر ویژه در پایان گزارش خود، توصیه‌های زیر را به مقامات مربوطه ارائه کرد:
  ۱. اجازه بررسی مستقل راهبرد «پیشگیری» برای تعیین تأثیر آن بر برخورداری از آزادی‌های اساسی، از جمله آزادی انجمن‌ها و اجتماعات مسالمت‌آمیز، با هدف اصلاح/لغو آن؛
  ۲. عدم ارسال لایحه مبارزه با افراط‌گرایی و حفاظت به مجلس؛
  ۳. اصلاح قانون اختیارات تحقیق ۲۰۱۶ برای رسیدگی به موضوعات مورد نگرانی مشخص شده در گزارش حاضر و مطابقت آن با هنجارها و استانداردهای بین‌المللی حقوق بشری حاکم بر حق حریم خصوصی، حق آزادی عقیده و بیان، حق آزادی اجتماعات مسالمت‌آمیز و حق آزادی تشکل؛
  ۴. اصلاح قانون اتحادیه کارگری ۲۰۱۶ برای رسیدگی به موضوعات مورد نگرانی مشخص شده در گزارش حاضر، با هدف اطمینان از انطباق کامل آن با هنجارها و استانداردهای بین‌المللی حقوق بشر و کار؛

۵. دعوت از گزارشگر ویژه در مورد حق آموزش و گزارشگر ویژه در مورد حق آزادی مذهب یا عقیده، برای انجام بازدید رسمی از انگلستان؛
۶. تصویب یک قانون ارتقائی در مورد حق آزادی تجمعات مسالمت آمیز، با هدف تسهیل و حمایت از این حق با مشورت کامل با جامعه مدنی و سایر ذینفعان مرتبط؛
۷. تکمیل تحقیقات عمومی در مورد پلیس مخفی، به منظور جلب رضایت همه بازماندگان آسیب دیده؛
۸. افشای هویت مخفی تمامی افسرانی که از فعالان صلح جو جاسوسی می‌کنند؛
۹. جلوگیری سازوکارهای نظارتی از استقرار افسران مخفی در گروه‌های فعال غیرخشونت آمیز؛
۱۰. اصلاح مقررات اداره لندن بزرگ در رابطه با موضوعات مورد توجه، به منظور تطبیق هرچه بیشتر با هنجارها و استانداردهای بین‌المللی حقوق بشری حاکم بر آزادی تجمعات مسالمت‌آمیز؛
۱۱. خودداری از تحمیل هزینه‌های مربوط به برگزاری تجمعات به سازمان‌دهندگان تجمعات؛
۱۲. تضمین استفاده متناسب و ضروری از زور توسط پلیس در تجمعات؛
۱۳. تضمین عدم طبقه بندی افراد به عنوان افراط گرا، تنها به دلیل فعالیت‌های اعتراضی مسالمت آمیز آنها؛
۱۴. حذف تمامی سوابق مربوط به معترضان مسالمت آمیز، فعالان سیاسی و سایر فعالان غیرخشونت آمیز از پایگاه ملی افراط گرایی داخلی و سایر پایگاه‌های اطلاعاتی؛
۱۵. تفکیک وظایف پلیس اعتراضات از نیروهای جمع آوری اطلاعات؛
۱۶. توقف بکارگیری دستگیری‌های دسته جمعی و اختیارات توقف و جستجو در چارچوب اعتراضات مسالمت آمیز، از جمله با هدف جمع آوری اطلاعات؛
۱۷. خودداری از تحمیل شرایط وثیقه سختگیرانه برای معترضان مسالمت آمیز.

بخش نهم:

وضعیت حقوق مدنی و سیاسی در انگلستان از نظر کمیته حقوق بشر

کمیته حقوق بشر سازمان ملل متحد، ششمین گزارش دوره‌ای ارائه شده توسط پادشاهی انگلستان را در نشست‌های ۲۵۴۱، ۲۵۴۲ و ۲۵۴۳ خود که در ۷ و ۸ ژوئیه ۲۰۰۸ (۱۷ و ۱۸ تیر ۱۳۸۷) برگزار شد، مورد بررسی قرار داد. کمیته پس از بررسی گزارش دولت عضو، گزارش ملاحظات نهائی خود شامل موارد نگرانی در حوزه حقوق مدنی و سیاسی در دولت عضو را به همراه توصیه‌های مربوطه، در نشست‌های ۲۵۵۸ و ۲۵۵۹ خود در مورخ ۱۸ ژوئیه ۲۰۰۸ (۲۸ تیر ۱۳۸۷) به تصویب رساند.^۱

گفتار اول: چارچوب حقوقی

مفاد میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی، مستقیماً در دولت عضو قابل اجرا نیست. بسیاری از حقوق میثاق در میان مقررات کنوانسیون اروپایی حقوق بشر که از طریق قانون حقوق بشر ۱۹۹۸ در نظام حقوقی داخلی گنجانده شده است، وجود ندارند. علاوه بر این موارد، دولت عضو همچنان حق شرط‌های خود در رابطه با مفاد میثاق را حفظ کرده است. اجرای عملی قانون افترا توسط دولت عضو، باعث خودداری رسانه‌های انتقادی از گزارش در مورد موضوعات منافع عمومی شده و امکان انتشار آثار دانشمندان و روزنامه‌نگاران را نیز به صورت منفی تحت تأثیر قرار می‌دهد. این قانون بر اعمال حق آزادی بیان به ویژه در خصوص منافع عمومی تأثیر منفی وارد می‌کند.

گفتار دوم: تحقیق، پاسخگویی و جبران خسارت

علیرغم گذشت مدت قابل توجهی از موارد اقدام به قتل (از جمله کشتن مدافعان حقوق بشر) در ایرلند شمالی، در زمان بررسی گزارش دولت عضو توسط کمیته، همچنان تحقیقات چندانی در مورد بررسی این پرونده‌ها یا آغاز نشده یا به نتیجه نرسیده بود و همچنین مسئولین یا مرتکبین این قتل‌ها هنوز تحت پیگرد قانونی قرار نگرفته بودند. در پرونده‌هایی که تحقیقات آغاز شده بود نیز، به جای اینکه پرونده تحت کنترل یک قاضی مستقل باشد، تحقیقات بر اساس "قانون تحقیقات ۲۰۰۵" و تحت نظارت وزیر کشور که خود مسئول تشکیل روند تحقیق بود، اجرا شده و جوانب مهم تحقیقات در دست او بود.

به صورت مشابه، روند بررسی کشته شدن یک شهروند توسط نیروهای پلیس در یک ایستگاه مترو بسیار کند بوده و اقدامات مقتضی در این باره صورت نپذیرفت.

۱. ملاحظات نهائی کمیته حقوق بشر در رابطه با ششمین گزارش دوره‌ای پادشاهی انگلستان؛ ژوئیه ۲۰۰۸؛ قابل دسترسی در: <https://digitallibrary.un.org/record/633435?ln=en>

گفتار سوم: پناهندگان و مهاجران

اگرچه دولت عضو تعدادی یادداشت تفاهم در مورد «اخراج با تضمین» منعقد کرده است، اما متأسفانه این یادداشت‌ها در عمل تضمین نمی‌کنند که افراد متأثر، مشمول رفتارهای خلاف ماده ۷ میثاق نخواهند شد. همچنین، دولت عضو از قلمرو بریتانیایی اقیانوس هند برای بازگرداندن (استرداد) افراد به کشورهایی که ممکن است در آنجا در معرض شکنجه یا بدرفتاری قرار بگیرند، استفاده می‌کند.

دولت عضو همچنان به رویه خود در بازداشت تعداد زیادی از پناهجویان از جمله کودکان ادامه می‌دهد. این در حالیست که هرگونه بازداشت پناهجویان در زندان‌ها غیرقابل قبول است. دولت عضو اقدام به زندانی کردن تعدادی از پناهجویان به دلایل امنیتی و کنترلی می‌کند. برخی از این افراد دسترسی اولیه به نماینده حقوقی ندارند و بنابراین، از حق خود مبنی بر ارائه درخواست وثیقه بی‌اطلاع هستند. علاوه بر این، آمار مربوط به افراد مشمول اخراج که از ایرلند شمالی به بریتانیا منتقل شده‌اند و همچنین بازداشت موقت آنها در سلول‌های پلیس، در دولت عضو بایگانی نمی‌شود.

گفتار چهارم: مقابله با تروریسم

تدابیر قانونی دولت عضو در راستای مبارزه با فعالیت‌های تروریستی، اثرات منفی گسترده‌ای بر حقوق تضمین شده در میثاق دارد. دولت عضو حداکثر مدت بازداشت بدون اتهام مظنونان تروریستی بر اساس قانون تروریسم ۲۰۰۶ را از ۱۴ روز به ۲۸ روز افزایش و در لایحه مبارزه با تروریسم، آن را از ۲۸ روز به ۴۲ روز تغییر داد.

کمیته همچنین در گزارش خود، در رابطه با «رژیم دستور کنترل» دولت عضو که بر اساس قانون پیشگیری از تروریسم ۲۰۰۵ ایجاد شده است، ابراز نگرانی کرد؛ این دستور شامل اعمال طیف وسیعی از محدودیت‌ها، از جمله منع رفت و آمد تا ۱۶ ساعت بر افرادی است که مظنون به «دست داشتن در تروریسم» هستند؛ در حالی که این افراد متهم به هیچ جرم کیفری نشده‌اند. مجلس اعیان، احکام «رژیم دستور کنترل» را به عنوان دستورات مدنی طبقه بندی کرده است اما در صورت نقض، این جرایم می‌توانند مسئولیت کیفری به همراه داشته باشند. همچنین، رویه قضایی که به موجب آن می‌توان حکم کنترل را مورد اعتراض قرار داد، با مشکلاتی مواجه است، زیرا دادگاه مطالب محرمانه را در جلسه غیرعلنی بررسی کرده و این امر باعث می‌شود تا فردی که دستور کنترل به او ابلاغ شده است، فرصت کافی و موثر برای به چالش کشیدن اتهامات علیه خود را نداشته باشد.

بر اساس جدول ۸ قانون تروریسم ۲۰۰۰، اگر پلیس به این نتیجه برسد که دسترسی به

بخش نهم: وضعیت حقوق مدنی و سیاسی در انگلستان از نظر کمیته حقوق بشر / ۱۱۱

وکیل، منجر به ایجاد تداخل در شواهد یا هشدار دادن به مظنون دیگر می‌شود، این دسترسی می‌تواند تا ۴۸ ساعت به تعویق بیفتد. کمیته معتقد است که دولت عضو نتوانسته است این اختیارات را توجیه کند، به ویژه با توجه به این واقعیت که ظاهراً این اختیارات در سال‌های اخیر در انگلستان و ولز و در ایرلند شمالی به ندرت استفاده شده است؛ این در حالیست که حق دسترسی به وکیل از لحظه دستگیری، یک تضمین اساسی در برابر بدرفتاری است و چنین حقی باید به هر کسی که به اتهام تروریسم دستگیر یا بازداشت می‌شود، اعطاء شود.

جرم "تحریک به تروریسم" در بخش ۱ قانون تروریسم ۲۰۰۶ در دولت عضو، به صورت گسترده و مبهم تعریف شده است. بر این اساس، یک شخص حتی زمانی که قصد نداشته است افراد جامعه را به طور مستقیم یا غیرمستقیم با اظهارات خود به انجام اقدامات تروریستی تشویق کند، اگر اظهارات وی توسط برخی از اعضای جامعه به عنوان تشویق برای ارتکاب اعمال تروریستی برداشت شود، آن فرد مرتکب جرم "تحریک به تروریسم" شده است.

گفتار پنجم: عدالت کیفری و آیین دادرسی

عدم هماهنگی و انسجام بین بخش‌های مختلف حکومتی دولت عضو، از جمله دیگر موارد نگرانی در انگلستان است. به طور مثال، برخی از عناصر آیین دادرسی کیفری همچنان بین ایرلند شمالی و سایر بخش‌های دولت عضو متفاوت است. بر اساس قانون عدالت و امنیت (ایرلند شمالی) ۲۰۰۷، افرادی که پرونده آنها توسط مدیر دادستان عمومی ایرلند شمالی تأیید شده است، بدون حضور هیئت داوران محاکمه می‌شوند. همچنین، هیچ حق تجدیدنظرخواهی علیه تصمیم اتخاذ شده توسط مدیر دادستان عمومی ایرلند شمالی وجود ندارد.

علیرغم اینکه بر اساس قوانین داخلی دولت عضو، دستورات رفتار ضد اجتماعی (ASBOs) دستورات مدنی هستند، اما در اجراء، نقض آنها یک جرم کیفری تلقی شده و می‌تواند تا پنج سال حبس را به دنبال داشته باشد. آنچه که بیشتر جای نگرانی دارد، این است که این مجازات‌ها در انگلستان و ولز علیه کودکان ۱۰ ساله و در اسکاتلند علیه کودکان ۸ ساله اعمال می‌شوند. کمیته به ویژه نگران این واقعیت است که ASBO می‌تواند بر کودکان ۱۰ ساله در انگلستان و ولز و ۸ سال در اسکاتلند تحمیل شود و حتی برخی از این کودکان ممکن است متعاقباً به دلیل مورد تجاوز قرار گرفتن، تا دو سال بازداشت شوند.

بخش ۳ (۱) قانون نمایندگی مردم ۱۹۸۳ در دولت عضو، زندانیان محکوم را از استفاده از حق رای خود منع می‌کند، به ویژه با توجه به حکم دادگاه اروپایی حقوق بشر در مورد هیرست علیه انگلستان (۲۰۰۵). کمیته بر این نظر است که محرومیت عمومی از حق رأی برای زندانیان محکوم، خلاف الزامات مندرج در بند ۳ ماده ۱۰ و نیز ماده ۲۵ میثاق است.

دولت عضو معتقد است تعهدات آن بر اساس میثاق تنها در مورد افرادی قابل اعمال است که توسط نیروهای مسلح بازداشت شده و در بازداشتگاه‌های نظامی تحت کنترل انگلستان در خارج از دولت عضو نگهداری می‌شوند. علاوه بر این، دولت عضو اطلاعات کافی در مورد پیگردهای آغاز شده، احکام صادر شده و غرامت اعطا شده به قربانیان شکنجه و بدرفتاری در بازداشتگاه‌های خارج از کشور ارائه نمی‌کند.

گفتار ششم: گروه‌های آسیب‌پذیر

میزان حضور زنان و افراد متعلق به اقلیت‌های قومی در پست‌های تصمیم‌گیرنده به ویژه در نظام قضائی در سراسر دولت عضو، ناچیز است. علاوه بر این، در رابطه با کودکان، در مدارس برمودا، جزایر ویرجین بریتانیا، جبل الطارق، مونتسرات و سایر مناطق وابسته، تنبیه بدنی آزاد است. وجود پروفایل نژادی^۱ در موارد توقف و جستجو توسط مأموران مجری قانون به همراه آثار نامطلوب آن بر روابط نژادی، همچنان در دولت عضو مشهود و ادامه دار است و نگرش منفی عمومی نسبت به اعضای مسلمان جامعه نیز در دولت عضو تداوم دارد.

گفتار هفتم: توصیه‌ها

کمیته پس از بررسی موارد نگرانی موجود در دولت عضو در حوزه حقوق مدنی و سیاسی، توصیه‌های زیر را به دولت عضو ارائه داد.

۱. تضمین رعایت تمامی حقوق مصرح در میثاق، در قوانین داخلی؛
۲. تضمین آشنایی قضات با مفاد میثاق؛
۳. بررسی حق شرط‌های اعمال شده بر مفاد میثاق به منظور برداشتن آنها؛
۴. افزایش نمایندگی زنان و اقلیت‌های قومی در نظام قضائی؛
۵. انجام تحقیقات مستقل و بی‌طرفانه در راستای تهیه گزارش کامل، شفاف و معتبر از شرایط مربوط به نقض حق حیات در ایرلند شمالی؛
۶. تضمین عدم بازگرداندن افراد به کشور دیگر، از جمله افراد مظنون به تروریسم، در صورتی که دلایل قابل توجهی برای احتمال شکنجه یا مجازات و رفتارهای بی‌رحمانه، غیرانسانی یا تحقیرآمیز علیه آنها وجود داشته باشد؛
۷. ایجاد رویه‌های شفاف که امکان بررسی کافی قبل از اخراج افراد توسط سازوکارهای قضائی و همچنین ابزارهای مؤثر برای نظارت بر سرنوشت افراد آسیب‌دیده را فراهم کند؛
۸. تضمین اجرای میثاق برای تمامی افرادی که تحت صلاحیت یا کنترل دولت عضو

۱. استفاده از نژاد یا قومیت افراد به عنوان دلیلی برای وارد کردن اتهام به آنها (Racial Profiling)

- هستند، تضمین انجام تحقیقات سریع و مستقل در مورد تمامی ادعاهای مربوط به مرگ‌های مشکوک، شکنجه یا رفتار یا مجازات‌های بی رحمانه، غیرانسانی یا تحقیرآمیز که توسط کارکنان دولت عضو (از جمله فرماندهان) در بازداشتگاه‌ها در افغانستان و عراق اعمال می‌شود، تضمین تعقیب و مجازات مسئولان و مرتکبان موارد مذکور مطابق با شدت جرم، اتخاذ اقدامات لازم برای جلوگیری از تکرار چنین حوادثی به ویژه از طریق ارائه آموزش کافی و دستورالعمل‌های روشن به کارکنان (از جمله فرماندهان) و کارکنان قراردادی خود در مورد تعهدات و مسئولیت‌های مربوطه مطابق با مواد ۷ و ۱۰ میثاق؛
۹. حصول اطمینان از اینکه هر مظنون تروریستی دستگیر شده فوراً از هرگونه اتهام علیه خود مطلع شده و در یک زمان معقول محاکمه یا آزاد شود؛
۱۰. اتخاذ اقدامات جدی در راستای مبارزه با پدیده اسلام ستیزی و از بین بردن آن، مجازات عاملان اعمال تبعیض آمیز دینی، تضمین اینکه مبارزه با تروریسم به ایجاد سوء ظن علیه تمامی مسلمانان منجر نمی‌شود؛
۱۱. تضمین دسترسی فوری به وکیل برای تمامی افرادی که به اتهام کیفری دستگیر یا بازداشت می‌شوند، از جمله افراد مظنون به تروریسم؛
۱۲. بازبینی قوانین در مورد "دستورات رفتارهای ضد اجتماعی"، از جمله تعریف رفتار ضد اجتماعی به منظور اطمینان از انطباق آن با مفاد میثاق، تضمین اینکه کودکان خردسال در نتیجه نقض شرایط "دستورات رفتارهای ضد اجتماعی" بازداشت نمی‌شوند و حق حریم خصوصی کودکان و بزرگسالان مشمول "دستورات رفتارهای ضد اجتماعی" رعایت می‌شود؛
۱۳. بازنگری سیاست‌های بازداشت در مورد پناهجویان به ویژه کودکان، اتخاذ اقدامات فوری و مؤثر به منظور تضمین اینکه تمامی پناهجویانی که در انتظار اخراج هستند در مراکزی نگهداری می‌شوند که به طور خاص برای این منظور طراحی شده اند و نه در بازداشتگاه‌ها، تعیین جایگزین برای بازداشت و پایان دادن به بازداشت پناهجویان در زندان‌ها؛
۱۴. تضمین دسترسی پناهجویان به نمایندگی قانونی زودهنگام و رایگان؛
۱۵. اصلاح بخش ۱ قانون تروریسم ۲۰۰۶ که به "تشویق تروریسم" مربوط می‌شود، تا اعمال آن منجر به تداخل نامتناسب با آزادی بیان نشود؛
۱۶. بازنگری قوانین داخلی در مورد محرومیت تمامی زندانیان محکوم از حق رأی با توجه به میثاق؛
۱۷. بازبینی اختیارات توقف و جستجو بر اساس بخش ۴۴ قانون تروریسم ۲۰۰۰، به منظور اعمال اختیارات توقف و جستجو به روشی غیر تبعیض آمیز.

بخش دهم:

نقض حقوق کودکان در انگلستان بر اساس ملاحظات نهائی کمیته حقوق کودکان

کمیته حقوق کودک سازمان ملل متحد، گزارشات دوره‌ای سوم و چهارم بریتانیا و ایرلند شمالی را در نشست‌های ۱۳۵۵ تا ۱۳۵۷ خود مورخ ۲۳ و ۲۴ سپتامبر ۲۰۰۸ (۲ و ۳ مهر ۱۳۸۷) مورد بررسی قرار داد. ملاحظات نهائی کمیته در رابطه با این گزارشات، در نشست ۱۳۶۹ آن در تاریخ ۳ اکتبر ۲۰۰۸ (۱۲ مهر ۱۳۸۷) به تصویب رسید.^۱

گفتار اول: چارچوب قانونی و ساختاری

اصول کنوانسیون حقوق کودک به صورت کامل در تمام قوانین در سراسر کشور به درستی در نظر گرفته نشده است و انگلستان مفاد کنوانسیون را در قوانین داخلی ادغام نکرده و انطباق کلیه قوانین مربوط به کودکان با مفاد کنوانسیون را تضمین نکرده است. علاوه بر این، یک نهاد ویژه، موظف به هماهنگی و ارزیابی اجرای جامع و مؤثر کنوانسیون در سراسر کشور عضو، به صورت یکپارچه و منسجم، در دولت عضو وجود ندارد. نظام افزایش آگاهی در مورد کنوانسیون حقوق کودک، در دولت عضو وجود نداشته و سطح علم به مفاد آن در میان کودکان، والدین یا کارشناسان کار با کودکان پایین است.

دولت عضو به طور منظم و به عنوان چارچوبی در راستای توسعه راهبردها در سراسر کشور، از مفاد کنوانسیون بهره برداری نکرده و یک خط مشی فراگیر برای تضمین تحقق کامل اصول، ارزش‌ها و اهداف کنوانسیون، در دولت عضو موجود نیست. همچنین، استقلال و اختیارات کمیسره‌های مستقل حقوق کودک در دولت عضو محدود بوده و مأموریت و شرح وظایف آنها در انطباق کامل با اصول پاریس ایجاد نشده است.

در زمینه تخصیص بودجه نیز، بودجه تخصیص یافته به حوزه کودکان در دولت عضو، برای ریشه کن کردن فقر و مقابله با نابرابری‌ها کافی نیست. همچنین، فقدان تجزیه و تحلیل و ارزیابی در زمینه تخصیص بودجه، تشخیص این امر را مشکل می‌کند چه میزان هزینه به کودکان در سراسر کشور عضو تخصیص یافته است و اینکه آیا این میزان بودجه به اجرای مؤثر سیاست‌ها و قوانین مؤثر بر کودکان کمک می‌کند یا خیر.

دولت عضو نسبت به اجرای توصیه‌های دوره قبل از طرف کمیته، از جمله توصیه‌های مربوط به انتشار و آگاهی از کنوانسیون (بندهای ۲۰ و ۲۱)، عدم تبعیض (بندهای ۲۲ و ۲۳)، تنبیه بدنی (بندهای ۳۵ تا ۳۸) و آموزش و پرورش (بندهای ۴۷ و ۴۸)، کودکان پناهجو و

۱. ملاحظات نهائی کمیته حقوق کودک سازمان ملل متحد در رابطه با گزارشات دوره‌ای سوم و چهارم پادشاهی انگلستان؛

اکتبر ۲۰۰۸؛ قابل دسترسی در:

<https://digitallibrary.un.org/record/639907?ln=en>

پناهنده (بندهای ۴۹ و ۵۰) و عدالت نوجوانان (بندهای ۴۹ تا ۶۲) کوتاه کرده است.

گفتار دوم: اصول کلی

بند یک: عدم تبعیض

گروه‌های خاصی از کودکان مانند کودکان مسافر روما و ایرلندی، کودکان مهاجر، پناهجو و پناهنده، کودکان متعلق به گروه‌های اقلیت، همچنان تبعیض و انگ اجتماعی را تجربه می‌کنند. کمیته همچنین نگران فضای کلی عدم تساهل و نگرش منفی عمومی نسبت به کودکان، به ویژه نوجوانان در جامعه است، که از جمله در رسانه‌ها وجود دارد و اغلب علت اصلی نقض بیشتر حقوق آنها می‌باشد.

بند دو: منافع عالی‌ه کودک

اصل منافع عالی‌ه کودک هنوز به عنوان یک اصل اساسی در حوزه قانونگذاری و سیاستی تأثیرگذار بر کودکان، به ویژه در زمینه عدالت نوجوانان، مهاجرت و آزادی جا به جایی و اجتماعات مسالمت‌آمیز در نظر گرفته نمی‌شود.

بند سه: حق حیات

بر اساس بررسی‌های قانونی مرگ کودکان در انگلیس و ولز، شش کودک در حبس پس از آخرین معاینه جان خود را از دست داده‌اند و رفتارهای خودزنی در میان کودکان در بازداشتگاه همچنان شیوع بالایی دارد. همچنین، صدور مجوز استفاده از اسلحه‌های تیزر برای افسران پلیس در انگلیس و ولز و همچنین در ایرلند شمالی، به شدت نگران کننده است.

بند چهار: احترام به نظرات کودکان

احترام به نظرات کودکان خردسال در برنامه ریزی خدمات مربوط به کودکان و همچنین مشورت بازرسان با کودکان هنگام بازدید از مدارس و سایر مکان‌های سازمانی، دو امر مهم و گام موثر در زمینه احترام به نظرات کودکان است. متأسفانه، در انگلستان پیشرفت اندکی در تطبیق قانون و سیاست آموزشی دولت عضو با ماده ۱۲ کنوانسیون حاصل شده است. علاوه بر این، اقدامات کافی برای تضمین اعمال حقوق مندرج در ماده ۱۲ کنوانسیون در مورد دارای معلولیت انجام نشده است.

گفتار سوم: حقوق و آزادی‌های مدنی

بند یک: آزادی تجمعات مسالمت‌آمیز

دولت عضو از طریق صدور "دستورات مقابله با رفتارهای ضد اجتماعی" و نیز معرفی مفهومی به نام "مناطق پراکنده"، آزادی جابه‌جایی و تجمعات مسالمت‌آمیز را برای کودکان محدود می‌کند.

بند دو: حق محرمانگی

در فرآیند دادرسی، صرف نظر از اینکه کودک در نهایت متهم/مجرم شناخته شود یا خیر، داده‌های DNA مربوط به آنها در پایگاه ملی DNA نگهداری می‌شوند. همچنین، در حوزه رسانه، دولت عضو اقدامات کافی در راستای محافظت از کودکان در برابر نمایش منفی رسانه‌ای و بدنام‌سازی عمومی را اتخاذ نکرده است، در حالی که حضور کودکان در برنامه‌های زنده تلویزیونی ممکن است منجر به تداخل غیرقانونی در حریم خصوصی آنها شود.

بند سه: رفتارها و مجازات‌های بی رحمانه، غیرانسانی و تحقیرآمیز

دولت عضو همچنان به اعمال محدودیت فیزیکی برای کودکان در مکان‌های دارای ماهیت سالب آزادی، از جمله بازداشتگاه و مراکز نگهداری از کودکان، ادامه می‌دهد. دولت عضو همچنین، اقدامی در زمینه ممنوعیت صریح تمامی اشکال تنبیه بدنی در خانه اتخاذ نکرده است و در تمام مناطق وابسته در خارج از کشور نیز ممنوعیتی برای تنبیه بدنی در محیط خانه، مدارس و مراکز مراقبت جایگزین اعمال نشده و این اقدامات، قانونی هستند.

گفتار چهارم: محیط خانواده

بند یک: محیط خانوادگی و مراقبت‌های جایگزین

بسیاری از خانواده‌های انگلستان و به ویژه خانواده‌هایی که به دلیل فقر در وضعیت بحرانی قرار دارند، در اجرای مسئولیت‌های فرزندپروری خود از کمک مناسب برخوردار نیستند. علاوه بر این، در زمینه حمایت از کودکان محروم از مراقبت والدین نیز سرمایه‌گذاری کافی انجام نشده است. در خانواده‌های کم درآمد، کودکان به دلیل فقر ممکن است تحت مراقبت‌های جایگزین قرار گیرند و شاید به همین دلیل است که متأسفانه تعداد کودکان تحت مراقبت‌های جایگزین، به ویژه کودکان آفریقایی تبار، کودکان دارای معلولیت و کودکان متعلق به اقلیت‌های قومی افزایش یافته است. در نظام مراقبت‌های جایگزین، نظارت کافی از جمله در مورد بازنگری روند درمان برای کودکان تحت مراقبت جایگزین وجود ندارد، کودکان تحت مراقبت‌های جایگزین مکرراً بین مکان‌های نگهداری مختلف جا به جا می‌شوند، امکان تماس بین آنها و والدین و خواهر و برادرهایشان کم است و تعداد محدودی از آنها به سازوکارهای شکایت دسترسی دارند.

بند دو: فرزندخواندگی

وضعیت کودکانی که به واسطه زندانی بودن یکی از والدین یا هر دو والدین آنها از داشتن پدر و مادر محروم هستند، نگران کننده است. همچنین، به واسطه تبعیض‌های چندگانه، کودکان آفریقایی تبار و فرزندان اقلیت‌های قومی دوره طولانی تری از سایر کودکان را در انتظار

فرزندخواندگی سپری می‌کنند. علاوه بر این، دولت عضو اعلامیه‌ای را به کنوانسیون لاهه در مورد فرزندخواندگی بین کشوری وارد کرده است که به موجب آن، اعمال این کنوانسیون را به سرزمین‌های خارج از کشور خود گسترش نمی‌دهد.

بند سه: خشونت، سوءاستفاده و بی توجهی

خشونت، بدرفتاری و بی توجهی به کودکان در انگلستان، از جمله در محیط خانه و خانواده شیوع بالایی داشته و راهبردی جامع در سراسر کشور برای مقابله با این پدیده وجود ندارد. دولت عضو همچنان فاقد سیستم جامعی برای ثبت و تجزیه و تحلیل آزارهای ارتكابی علیه کودکان بوده و سازوکارهای‌های توانبخشی جسمی و روانی و ادغام مجدد اجتماعی برای قربانیان به اندازه کافی در سراسر کشور وجود ندارد.

گفتار پنجم: رفاه، بهداشت و سلامت

بند یک: کودکان دارای معلولیت

هیچ راهبرد ملی و جامعی در دولت عضو به منظور ادغام کودکان دارای معلولیت در جامعه وجود ندارد. علاوه بر این، کودکان دارای معلولیت همچنان در برخورداری از حقوق تضمین شده در کنوانسیون، از جمله حق دسترسی به خدمات بهداشتی، اوقات فراغت و تفریح، با مانع مواجه هستند.

بند دو: خدمات بهداشت و سلامت

نابرابری‌ها در زمینه دسترسی به خدمات بهداشت و سلامت در دولت عضو همچنان یک مشکل باقی مانده است؛ به عنوان مثال شکاف آمار مرگ و میر نوزادان در فقیرترین و ثروتمندترین اقشار جامعه روز به روز بیشتر می‌شود. در زمینه سلامت روان، تنها ۲۵ درصد از کودکان دارای مشکل سلامت روان قابل تشخیص، به درمان مراقبت مورد نیاز دسترسی دارند و آنها هم ممکن است در بخش‌های روانپزشکی بزرگسالان تحت درمان قرار گیرند. ضمن اینکه، در ایرلند شمالی وضعیت کودکان از این نظر بسیار حساس تر است.

بند سه: سلامت نوجوانان

نرخ بارداری بین نوجوانان در انگلستان، به‌ویژه در میان دخترانی که دارای زمینه اقتصادی-اجتماعی پایین تری هستند و نیز در سرزمین‌های فرادریایی بریتانیا، به‌ویژه مناطق تورکس و کایکوس، بالا و نگران کننده است. علاوه بر این، مصرف الکل، مواد مخدر و سایر مواد سمی توسط نوجوانان در دولت عضو، از جمله سرزمین‌های فرادریایی بریتانیا شیوع بالایی دارد.

بند چهار: استاندارد زندگی

فقر یک مشکل بسیار جدی است که تمامی بخش‌های دولت عضو از جمله سرزمین‌های فرادریایی آن را تحت تأثیر قرار می‌دهد و این موضوع به ویژه در ایرلند شمالی که بر اساس

بخش دهم: نقض حقوق کودکان در انگلستان بر اساس ملاحظات ... / ۱۲۱

گزارشات بیش از ۲۰ درصد از کودکان در آن در فقر مداوم زندگی می‌کنند، نگران کننده است. این موارد در حالی هستند که راهبرد دولت به اندازه کافی آن دسته از کودکان که در فقر شدید زندگی می‌کنند را مورد توجه قرار نداده و استاندارد زندگی کودکان ضعیف است.

گفتار ششم: آموزش، تفریح و فعالیت‌های فرهنگی

بند یک: آموزش

کودکان در خانواده‌های کم درآمد با نابرابری‌های قابل توجهی در رابطه با پیشرفت تحصیلی مواجه هستند. کودکان دارای معلولیت، کودکان مسافران، روما، پناهجو و مادران نوجوان برای ثبت نام در مدرسه یا ادامه تحصیل یا ورود مجدد به مدرسه، چه در مدارس عادی یا مراکز آموزشی جایگزین، با موانعی رو به رو هستند که منجر به عدم برخورداری آنها از حق آموزش می‌شود. مشارکت کودکان در تمام جنبه‌های تحصیلی به واسطه حق ناچیزی که در زمینه مشورت با آنها وجود دارد، ناکافی است، به طور مثال، آنها حق ندارند در مورد محرومیت خود از تحصیل یا نسبت به تصمیمات یک دادگاه نیازهای آموزشی ویژه تجدیدنظر کنند. همچنین، حق شکایت در مورد مقررات آموزشی تنها به والدین اعطا می‌شود، که این موضوع به ویژه برای کودکانی که مقامات محلی نقش والدین آنها را دارند، مشکل ایجاد می‌کند. علاوه بر این، رواج زورگویی در مدارس انگلستان که به عنوان یک مشکل جدی و گسترده مانع حضور کودکان در مدرسه و یادگیری موفق آنها می‌شود، تعداد بالای محرومیت‌های دائمی و موقت از مدرسه و مشکل تفکیک در سیستم آموزشی در ایرلند شمالی، از جمله دیگر موانع و چالش‌های موجود در حوزه آموزش در دولت عضو هستند.

بند دو: حق بر تفریح و بازی

در انگلستان، به ویژه به دلیل زیرساخت‌های ضعیف در زمینه تفریح و بازی کودکان، همه کودکان از حق بازی و اوقات فراغت به طور کامل برخوردار نیستند و این موضوع، کودکان دارای معلولیت را حتی بیشتر و شدیدتر تحت تأثیر قرار می‌دهد. کاهش مداوم زمین‌های بازی در سال‌های اخیر در انگلستان، باعث سوق دادن کودکان به تجمع در مکان‌های باز عمومی شده است و این امر بر اساس "دستور مقابله با رفتارهای ضد اجتماعی" می‌تواند به عنوان یک رفتار ضد اجتماعی تلقی شود.

گفتار هفتم: اقدامات حمایتی ویژه

بند یک: پناهجویان و مهاجران

انگلستان همچنان به بازداشت کودکان پناهجو، از جمله کودکانی که در فرآیند ارزیابی سن قرار دارند، ادامه می‌دهد و در برخی موارد آنها ممکن است تا پایان ارزیابی به مدت چند هفته

در بازداشت نگه داشته شوند. همچنین، بخش ۲ قانون پناهندگی و مهاجرت سال ۲۰۰۴ تعقیب کیفری کودکان بالای ۱۰ سال را در صورتی که مدارک معتبری در هنگام ورود به بریتانیا نداشته باشند، مجاز می‌داند. این موارد در حالی هستند که نه داده ای در مورد تعداد کودکان پناهجو وجود دارد و نه سازوکار نظارتی مستقلی، مانند سیستم سرپرستی، برای ارزیابی شرایط پذیرش کودکان بدون همراهی که باید به کشورشان بازگردانده شوند.

بند دو: آزار و اذیت و سوءاستفاده جنسی، فروش و قاچاق

دولت عضو، اطلاعات کافی در مورد کودکان قربانی بهره‌کشی جنسی، از جمله در سرزمین‌های وابسته خارج از کشور در اختیار کمیته قرار نداده و همچنین، اقدام به تأمین منابع مورد نیاز برای تضمین ارائه خدمات با کیفیت بالا و اسکان امن برای کودکان قاچاق شده نکرده است.

بند سه: عدالت نوجوانان

سن مسئولیت کیفری در اسکاتلند ۸ سال و در انگلیس، ولز و ایرلند شمالی ۱۰ سال تعیین شده است و در برخی پرونده‌ها کودکان بین ۱۶ تا ۱۸ سال در دادگاه بزرگسالان محاکمه می‌شوند. علاوه بر این، تعداد کودکان بازداشتی در دولت عضو همچنان زیاد است و این امر نشان دهنده این است که در دولت عضو، بازداشت همیشه به عنوان آخرین راه حل اعمال نمی‌شود. دولت عضو کودکان تحت بازداشت را از حق آموزش محروم می‌کند. همچنین، در سرزمین‌های فرادریایی محل بازداشت و یا حبس افراد زیر ۱۸ سال و افراد بزرگسال در یک مکان است و تفکیکی در این زمینه وجود ندارد.

اصول لایحه مبارزه با تروریسم در مورد کودکان مظنون یا متهم به جرایم تروریسم نیز اعمال می‌شود و اصول مربوط به بازداشت طولانی مدت قبل از اتهام و نظام اطلاع رسانی در این لایحه، به صورت ویژه نگران کننده است. علاوه بر این، به دلیل کمبود امکانات بازداشت برای کودکان در مناطق تورکس و کایکوس، کودکان بازداشت شده در این مناطق به جامائیکا منتقل می‌شوند.

اجرای "دستورات مقابله با رفتارهای ضد اجتماعی" که یک سری دستورات مدنی هستند، محدودیت‌هایی را بر گردهمایی‌های کودکان اعمال می‌کند که در صورت نقض آنها، کودکان متهم به جرایم کیفری خواهند شد.

گستره رفتارهای ممنوعه بر اساس "دستورات مقابله با رفتارهای ضد اجتماعی" وسیع است و صدور احکام کیفری برای نقض مفاد این قانون، به آسانی صورت می‌پذیرد. در واقع، این قانون به جای اینکه معیاری در جهت منافع کودکان باشد، در عمل احتمال ورود آنها به نظام عدالت کیفری را افزایش می‌دهد. اکثر کودکانی که تحت این قانون قرار می‌گیرند، متعلق به گروه‌های محروم و کم برخوردار هستند.

گفتار هشتم: توصیه‌ها

۱. تضمین هماهنگی مؤثر اجرای کنوانسیون در سراسر دولت عضو، به ویژه در مواردی که مقامات محلی اختیارات قابل توجهی برای تعیین اولویت‌ها و تخصیص بودجه دارند؛
۲. تضمین آموزش تمام مفاد کنوانسیون به طور گسترده به بزرگسالان و کودکان به طور یکسان، از جمله با گنجاندن کنوانسیون در برنامه درسی ملی قانونی؛
۳. ارائه آموزش کافی و سیستماتیک مفاد کنوانسیون به همه گروه‌های تخصصی که برای کودکان و با آنها کار می‌کنند، به ویژه مقامات اجرای قانون، مقامات مهاجرت، رسانه‌ها، معلمان، پرسنل بهداشتی، مددکاران اجتماعی و کارکنان موسسات مراقبت از کودکان؛
۴. اتخاذ تدابیر فوری برای رسیدگی به عدم تساهل و توصیف نامناسب کودکان و نوجوانان در داخل جامعه، از جمله در رسانه‌ها؛
۵. اتخاذ اقدامات لازم به منظور اطمینان از اینکه تمامی موارد تبعیض علیه کودکان در تمام بخش‌های جامعه، از جمله از طریق مجازات‌های انضباطی، اداری یا در صورت لزوم، کیفری به طور مؤثر مورد رسیدگی قرار می‌گیرند؛
۶. تضمین ادغام اصل منافع عالی‌ه کودک، مطابق با ماده ۳ کنوانسیون، به صورت مقتضی در تمامی قوانین و سیاست‌هایی که بر کودکان تأثیر می‌گذارد، از جمله در زمینه عدالت کیفری و مهاجرت؛
۷. استفاده از تمامی منابع موجود برای حمایت از حق حیات کودکان، از جمله با بررسی اثربخشی اقدامات پیشگیرانه؛
۸. ایجاد بررسی‌های خودکار، مستقل و عمومی در مورد هرگونه مرگ غیرمنتظره یا آسیب جدی مربوط به کودکان چه در مراکز مراقبت و چه در حبس؛
۹. ارتقاء، تسهیل و اجراء اصل احترام به نظرات کودک در قانون و همچنین در عمل، در داخل خانواده، مدارس و جامعه و همچنین در موسسات و در مراحل اداری و قضایی؛
۱۰. ادامه همکاری با سازمان‌های جامعه مدنی برای افزایش فرصت‌ها برای مشارکت معنادار کودکان، از جمله در رسانه‌ها؛
۱۱. حمایت از کودکان در قانون و در عمل، در برابر مداخله غیرقانونی یا خودسرانه در حریم خصوصی آنها، از جمله با ارائه مقررات قوی تر برای حفاظت از داده‌ها؛
۱۲. تضمین اعمال محدودیت علیه کودکان تنها به عنوان آخرین راه‌حل و منحصرأ برای جلوگیری از آسیب رساندن به خود کودک یا دیگران و نیز لغو تمام روش‌های مهار فیزیکی برای اهداف انضباطی؛

۱۳. ممنوعیت فوری مجازات‌های بدنی در خانواده و نیز لغو تنبیه بدنی در مدارس و سایر مؤسسات مراقبت‌های جایگزین، در سراسر دولت عضو و سرزمین‌های فرادریایی آن؛
۱۴. ارائه کمک‌های مناسب به والدین و سرپرستان قانونی در انجام مسئولیت‌های خود در زمینه تربیت فرزند؛
۱۵. خودداری از قرار دادن فرزندان تحت مراقبت جایگزین، به دلیل درآمد کم والدین آنها؛
۱۶. ایجاد سازوکارهای شکایت قابل دسترس برای کودکان در تمام نقاط دولت عضو؛
۱۷. تضمین حمایت از کودکانی که یک یا هر دو والدین آنها در زندان هستند، به ویژه در زمینه برقراری ارتباط با والدین (مگر اینکه این امر مخالف با منافع آنها باشد) و همچنین جلوگیری از ایجاد انگ و تبعیض علیه این کودکان؛
۱۸. نظارت بر وضعیت کودکانی که در خانه‌های خویشاوندی، سرپرستی، تحت فرزندخواندگی و سایر مؤسسات مراقبت قرار دارند؛
۱۹. ارزیابی اینکه چرا تعداد زیادی از کودکان دارای معلولیت تحت مراقبت‌های بلندمدت نهادی قرار دارند و همچنین بررسی مراقبت و درمان آنها در این محیط‌ها؛
۲۰. ایجاد سازوکارهای نظارت بر تعداد موارد و میزان خشونت، سوءاستفاده جنسی، بی‌توجهی، بدرفتاری یا بهره‌کشی، از جمله در داخل خانواده، مدارس و مراقبت‌های سازمانی؛
۲۱. تضمین ارائه آموزش به متخصصانی که با کودکان کار می‌کنند (شامل معلمان، مددکاران اجتماعی، متخصصان پزشکی، اعضای پلیس و نظام قضائی)، در مورد تعهدات خود برای ارائه گزارش و انجام اقدامات مقتضی در موارد مشکوک خشونت خانگی که کودکان را تحت تأثیر قرار می‌دهد؛
۲۲. تقویت حمایت از قربانیان خشونت، سوء استفاده، بی‌توجهی و بدرفتاری، به منظور جلوگیری از قربانی شدن مجدد آنها طی رسیدگی‌های قانونی؛
۲۳. امکان دسترسی قربانیان خشونت به خدمات کافی برای بهبودی، مشاوره و سایر اشکال ادغام مجدد در جامعه؛
۲۴. تضمین اجرای مؤثر قوانین حمایتی از افراد دارای معلولیت؛
۲۵. توسعه برنامه‌های شناسایی اولیه افراد دارای معلولیت؛
۲۶. ارائه آموزش به کارکنان تخصصی که با کودکان دارای معلولیت کار می‌کنند، مانند کارکنان پزشکی، پیراپزشکی و مرتبط، معلمان و مددکاران اجتماعی؛
۲۷. ایجاد یک راهبرد ملی جامع برای گنجاندن کودکان دارای معلولیت در جامعه؛
۲۸. ایجاد کمپین‌های آگاهی بخشی در مورد حقوق و نیازهای ویژه کودکان دارای معلولیت، تشویق به ادغام آنها در جامعه و جلوگیری از اعمال تبعیض علیه آنها؛

بخش دهم: نقض حقوق کودکان در انگلستان بر اساس ملاحظات ... / ۱۲۵

۲۹. تضمین استفاده از بازداشت کودکان پناهجو و مهاجر تنها به عنوان آخرین راه حل و برای کوتاه‌ترین زمان ممکن، مطابق با ماده ۳۷ کنوانسیون؛
۳۰. انتصاب قیّم برای پناهجویان بدون همراه و کودکان مهاجر؛
۳۱. حصول اطمینان از اینکه بازگشت کودکان با تدابیر کافی از جمله ارزیابی مستقل از شرایط پس از بازگشت، از جمله محیط خانوادگی اتفاق می‌افتد؛
۳۲. افزایش حداقل سن مسئولیت کیفری مطابق با نظر تفسیری شماره ۱۰ کمیته و به ویژه بندهای ۳۲ و ۳۳ آن؛
۳۳. ایجاد گستره وسیعی از اقدامات جایگزین برای بازداشت کودکان و استفاده از بازداشت به عنوان آخرین راه حل و برای کوتاه‌ترین مدت؛
۳۴. تضمین برخورد با کودکان معارض قانون در نظام قضایی اطفال و نوجوانان و نه بزرگسالان، و عدم محاکمه آنان به عنوان بزرگسال در دادگاه‌های عادی، صرف‌نظر از شدت جرمی که به آن متهم شده‌اند.

بخش یازدهم:

نقض حقوق اقلیت‌های نژادی بر اساس ملاحظات نهائی کمیته منع تبعیض

نژادی در مورد گزارش‌های انگلستان

کمیته سازمان ملل متحد در خصوص منع تبعیض نژادی، گزارشات دوره ای شانزدهم و هفدهم انگلستان را در نشست‌های ۱۵۸۸ و ۱۵۸۹ خود در مورخ ۶ و ۷ اوت ۲۰۰۳ (۱۵ و ۱۶ مرداد ۱۳۸۲) مورد بررسی قرار داد. ملاحظات نهائی کمیته در رابطه با این گزارشات شامل برخی موارد نگرانی از جمله در حوزه‌های حقوق مهاجران، اسلام ستیزی و مقابله با تروریسم در تاریخ ۲۰ اوت ۲۰۰۳ (۲۹ مرداد ۱۳۸۹) به تصویب رسید.^۱

گفتار اول: چالش‌ها و موارد نگرانی

بر اساس گزارش ملاحظات نهائی کمیته منع تبعیض نژادی، دولت عضو هیچ الزامی برای ادغام کنوانسیون منع تمامی اشکال تبعیض نژادی در بخشی از نظام حقوقی داخلی خود نمی‌بیند. از سوی دیگر، دادگاه‌های دولت عضو به مفاد کنوانسیون منع تبعیض نژادی ترتیب اثر نمی‌دهند، مگر اینکه کنوانسیون صریحاً در قوانین داخلی دولت عضو گنجانده شده باشد یا دولت عضو مفادی را در قوانین خود اتخاذ کرده باشد. علاوه بر این، دولت عضو همچنان تفسیری محدود کننده از مفاد ماده ۴ کنوانسیون ارائه داده و این در حالیست که چنین تفسیری، نقض تعهدات دولت عضو طبق بند ب ماده ۴ کنوانسیون می‌باشد.

تعصب نژادی علیه اقلیت‌های قومی، پناهجویان و مهاجران در رسانه‌های دولت عضو در حال افزایش است و این درحالیست که کمیسیون شکایات مطبوعاتی در برخورد با این موضوع، ناکارآمد می‌باشد. همچنین، حملات مکرر به پناهجویان در دولت عضو مسئله ای نگران کننده است، ضمن اینکه مقابله با پناهجویان به حمایت از نظرات سیاسی افراطی دامن می‌زند.

قانون داخلی «دستورالعمل نژاد اروپایی»، مقررات اصلاحی تبعیض بر اساس رنگ یا ملیت را پوشش نمی‌دهد و این امر می‌تواند منجر به تناقض در قوانین تبعیض و سطوح متفاوت حمایت بر اساس طبقه بندی تبعیض (یعنی نژاد، منشاء قومی، رنگ، ملیت و غیره) شده و مشکلاتی را برای عموم مردم و همچنین سازمان‌های مجری قانون ایجاد کند.

بر اساس بخش ۱۹ (د) قانون اصلاحی روابط نژادی سال ۲۰۰۰، افسران مهاجرت به شرط داشتن مجوز از جانب وزیر، می‌توانند بر اساس ملیت یا منشاء قومی "تبعیض" قائل شوند که این امر با اصل عدم تبعیض مصرح در کنوانسیون در تضاد است.

قانون "امنیت و جرایم ضد تروریسم" دولت عضو، بازداشت نامحدود و بدون اتهام یا محاکمه

۱. ملاحظات نهائی کمیته منع تبعیض نژادی در رابطه با گزارشات دوره‌ای شانزدهم و هفدهم پادشاهی انگلستان؛ دسامبر

۲۰۰۳؛ قابل دسترسی در:

افراد غیر اتباع بریتانیایی مظنون به فعالیت‌های مرتبط با تروریسم را مجاز می‌داند. همچنین، میزان مرگ و میر اعضای گروه‌های اقلیت قومی یا نژادی در بازداشت نسبت به سایر افراد به میزان چشمگیری بالاتر است. در همین راستا، موارد "ایست و بازرسی و تفتیش" توسط پلیس علیه اعضای اقلیت‌های قومی یا نژادی، در دولت عضو همچنان ادامه داشته و بسیار بالاست.

بروز مصادیق «اسلام هراسی» پس از حملات ۱۱ سپتامبر در دولت عضو شایع است. این در حالیست که تحریک به تفرپراکنی مذهبی با انگیزه نژادی، در انگلستان تخلف قانونی شناخته نمی‌شود و بنابراین، قربانیان قادر به دادخواهی نیستند. به صورت مشابه، تبعیض علیه روماها، کولی‌ها و مسافران از جمله در نرخ بالای مرگ و میر کودکان، محرومیت از مدرسه، امید به زندگی کمتر، شرایط بد مسکن، کمبود مکان‌های کمپینگ در دسترس، نرخ بالای بیکاری و دسترسی محدود به خدمات بهداشتی، ادامه دارد. علاوه بر جمعیت روماها، کولی‌ها و مسافران، برخی دیگر از گروه‌های متعلق به اقلیت‌ها و اقوام، در زمینه‌های اشتغال، آموزش، مسکن و بهداشت تبعیض را تجربه می‌کنند.

گفتار دوم: توصیه‌ها

کمیته در گزارش خود پس از پرداختن به موارد نگرانی موجود علیه اقلیت‌ها در انگلستان، توصیه‌های زیر را به دولت عضو ارائه نمود:

۱. بررسی کارآمدی و تأثیرگذاری کمیسیون شکایات مطبوعاتی برای رسیدگی به شکایات دریافتی از کمیسیون برابری نژادی و همچنین سایر گروه‌ها یا سازمان‌هایی که در زمینه روابط نژادی کار می‌کنند؛
۲. اتخاذ اقدامات مقتضی در راستای مقابله با تنش‌های نژادی ناشی از مسائل مربوط به پناهندگی، از جمله با توسعه برنامه‌های آموزشی عمومی و ترویج تصاویر مثبت از اقلیت‌های قومی، پناهجویان و مهاجران؛
۳. اتخاذ اقدامات لازم به منظور ایجاد رویه‌های پناهندگی عادلانه، کارآمد و بی‌طرف؛
۴. حصول اطمینان از اینکه اقدامات اتخاذ شده در مبارزه با تروریسم، در هدف یا تأثیرگذاری، بر اساس نژاد، رنگ، تبار یا منشاء ملی یا قومی تبعیض قائل نمی‌شوند؛
۵. حصول اطمینان از ثبت تمامی موارد «توقف‌ها و تفتیش‌ها» به طور مؤثر و ارائه یک نسخه از فرم به شخص مربوطه؛
۶. بررسی گسترش جرم تحریک به تنفر نژادی، به منظور پوشش جرائم ناشی از نفرت مذهبی علیه جوامع مهاجر؛
۷. اتخاذ راهبردها و برنامه‌های ملی مناسب، با هدف بهبود وضعیت کولی‌ها، روماها و مسافران در برابر تبعیض توسط سازمان‌ها، افراد یا سازمان‌های دولتی.

بخش دوازدهم:

وضعیت حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی در انگلستان بر اساس ملاحظات

نهایی کمیته حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی

کمیته حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی در بیست و هشتمین نشست خود در مورخ ۲۹ آوریل تا ۱۷ مه ۲۰۰۲ (۹ تا ۲۷ اردیبهشت ۱۳۸۱)، چهارمین گزارش ادواری پادشاهی انگلستان را در رابطه با اجرای میثاق بین‌المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی مورد بررسی قرار داد. کمیته در تاریخ ۱۴ مه ۲۰۰۲ (۲۴ اردیبهشت ۱۳۸۱) ملاحظات نهائی خود حاوی موارد نگرانی و توصیه‌های لازم در حوزه رعایت و اجرای حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی در دولت عضو را به تصویب رساند.^۱

گفتار اول: چالش‌ها و موارد نگرانی

اگرچه دولت عضو تعدادی قانون در زمینه حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی تصویب کرده است، اما این میثاق هنوز در نظام حقوقی داخلی گنجانده نشده و برنامه‌ای از سوی دولت عضو مبنی بر انجام این کار در آینده نزدیک مشاهده نمی‌شود. از سوی دیگر، دولت عضو هنوز یک برنامه اقدام ملی حقوق بشر را بر اساس بند ۷۱ اعلامیه وین ۱۹۹۳ تهیه نکرده و بنابر اعلام دولت، برنامه‌ای برای انجام این کار وجود ندارد.

آموزش‌های حقوق بشری نقش تعیین‌کننده‌ای در چگونگی اجرای مفاد تعهدات بین‌المللی در هر کشوری دارند. این در حالیست که در دولت عضو در آموزش‌های حقوق بشری که به دانش‌آموزان، نظام قضائی، دادستان‌ها، مقامات دولتی، کارمندان دولت و سایر مسئولان اجرای میثاق ارائه می‌شود، توجه کافی به حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی نمی‌شود.

علاوه بر این، تبعیض عملی در رابطه با برخی از گروه‌های به حاشیه رانده شده و آسیب‌پذیر جامعه، به ویژه اقلیت‌های قومی و افراد دارای معلولیت، در زمینه‌های مختلف از جمله اشتغال، مسکن، بهداشت و آموزش همچنان در دولت عضو ادامه دارد. به عنان مثال، ایدز و اچ‌آی‌وی در برخی از مناطق کارائیب دولت عضو بسیار شایع است. تعداد موارد ایدز و اچ‌آی‌وی در جزایر تورکس و کایکوس و سنت وینسنت و گرنادین‌ها رو به افزایش بوده و دسترسی به داروهای ضد ویروسی برای کارگران مهاجر و فرزندان والدین مبتلا دشوار است.

مسئله نگران‌کننده دیگر در انگلستان، موضوع حداقل استاندارد زندگی مناسب برای شهروندان است. در دولت عضو، حداقل دستمزد ملی در سطحی نیست که استانداردهای زندگی مناسبی را برای همه کارگران مطابق با میثاق فراهم کند. حمایت از حداقل دستمزد،

۱. ملاحظات نهائی کمیته حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی سازمان ملل متحد در رابطه با چهارمین گزارش پادشاهی انگلستان؛ ژوئن ۲۰۰۲؛ قابل دسترسی در:

<https://digitallibrary.un.org/record/473973?ln=en>

شامل کارگران زیر ۱۸ سال نمی‌شود و به صورت کلی، تخصیص حداقل دستمزد بر اساس سن، تبعیض‌آمیز است زیرا برای افراد بین ۱۸ تا ۲۲ سال نسبت کمتری از حداقل دستمزد در نظر گرفته می‌شود. سطح قابل توجهی از فقر، به ویژه در بخش‌های خاصی از کشور مانند ایرلند شمالی، و در میان بخش‌های خاصی از جمعیت مانند اقلیت‌های قومی، افراد دارای معلولیت و افراد مسن همچنان تداوم دارد. همچنین، سطوح بالای فقر کودکان در میان گروه‌های خاصی از جامعه قابل مشاهده است و به صورت کلی، شکاف بین اقشار فقیر و ثروتمند در دولت عضو افزایش یافته است. به دلیل فقدان دستمزد و درآمد مناسب و شیوع فقر، بی‌خانمانی، به ویژه در میان گروه‌های خاصی از جامعه، مانند اقلیت‌های قومی همچنان در دولت عضو تداوم دارد. مسکن با کیفیت پایین و عدم دسترسی به سوخت کافی، همچنان برای تعداد زیادی از خانواده‌ها و افراد مشکل ساز است. علاوه بر این، وضعیت فقر و درآمد کم از یک سو و وضعیت شهریه‌ها و وام‌های دانشجویی که خلاف شق ج بند دو ماده ۱۳ میثاق است، باعث وخیم‌تر شدن وضعیت دانشجویان کم‌برخوردار در آموزش عالی شده است. علاوه بر این، خشونت خانگی نیز یکی دیگر از مسائل مورد نگرانی در دولت عضو است که در سال‌های اخیر افزایش پیدا کرده است.

گفتار دوم: توصیه‌ها

کمیته در پایان گزارش خود، با توجه به موارد نگرانی مطروحه، توصیه‌های زیر را به دولت عضو ارائه نمود:

۱. بررسی تطبیق حقوق داخلی با مفاد میثاق از جمله در تدوین قوانین و سیاست ملی در مورد موضوعاتی مانند کاهش فقر، رفاه اجتماعی، مسکن، بهداشت و آموزش؛
۲. ایجاد کمیسیون ملی حقوق بشر برای انگلیس، ولز و اسکاتلند با مأموریت ارتقاء و حمایت از تمامی حق‌های بشری، از جمله حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی؛
۳. حمایت مؤثر از حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، مطابق با مفاد میثاق، در هر منشور حقوقی که برای ایرلند شمالی وضع می‌شود؛
۴. تضمین اینکه برنامه‌های درسی آموزش حقوق بشر و برنامه‌های آموزشی برای دانش‌آموزان و نیز برای نظام قضائی، دادستان‌ها، مقامات دولتی، کارمندان دولت و سایر بازیگران مسئول اجرای میثاق، توجه کافی به مسائل اقتصادی، اجتماعی و حقوق فرهنگی دارند؛
۵. اتخاذ گام‌های مؤثر برای مبارزه با تبعیض عملی، به ویژه علیه اقلیت‌های قومی و افراد دارای معلولیت در رابطه با اشتغال، مسکن و آموزش؛
۶. وضع قوانین جامع در مورد برابری و عدم تبعیض در قوانین انگلستان، مطابق با مواد ۲.۲ و ۳ میثاق؛

۷. تضمین اینکه سطح حداقل دستمزد ملی با توجه به الزامات استاندارد زندگی مناسب تعیین می‌شود؛
۸. اتخاذ اقدامات لازم در راستای مبارزه با خشونت خانگی و به ویژه حصول اطمینان از وجود پناهگاه‌های کافی برای رفع نیازهای قربانیان خشونت خانگی؛
۹. ممنوعیت تنبیه بدنی کودکان در خانواده‌ها، با توجه به اصل کرامت انسانی که پایه و اساس حقوق بین الملل حقوق بشر را فراهم می‌کند، با توجه به ماده ۱۰.۱ و ۱۰.۳ میثاق و نیز با عنایت به توصیه کمیته حقوق کودک؛
۱۰. رسیدگی به مشکل فقر و طرد اجتماعی به عنوان موضوعی با اولویت بالا، با تمرکز ویژه بر نیازهای گروه‌های حاشیه‌نشین و آسیب‌پذیر و مناطق خاصی مانند ایرلند شمالی؛
۱۱. اتخاذ اقدامات مقتضی در راستای مبارزه با بی‌خانمانی و با تمرکز بر گروه‌هایی در جامعه که به طور نامتناسبی تحت تأثیر قرار می‌گیرند، مانند اقلیت‌های قومی؛
۱۲. اتخاذ اقدامات لازم برای تضمین برخورداری افراد بی‌خانمانی که از مشکلات جدی سلامتی رنج می‌برند، از مراقبت‌های بهداشتی کافی؛
۱۳. اتخاذ اقدامات فوری به منظور بهبود وضعیت تعداد زیادی از خانواده‌ها و افرادی که در شرایط نامناسب مسکن زندگی می‌کنند و نیز بهبود وضعیت کسانی که به سوخت دسترسی ندارند؛
۱۴. اتخاذ اقدامات مؤثر در راستای تضمین اینکه وضع شهریه‌ها و وام‌های دانشجویی تأثیر منفی بر دانش‌آموزانی که دارای پیشینه‌های کمتر برخوردار هستند، نخواهد داشت (مطابق با بندهای ۱۴، ۲۰ و ۴۵ نظر عمومی شماره ۱۳ کمیته با موضوع حق تحصیل).

فهرست منابع

۱. گزارش بازدید گروه کاری سازمان ملل متحد در خصوص افراد آفریقایی تبار، از پادشاهی انگلستان؛ اکتبر ۲۰۲۳؛ قابل دسترسی در:
<https://digitallibrary.un.org/record/1310654?ln=en>
۲. ملاحظات نهائی کمیته سازمان ملل متحد در خصوص منع شکنجه و سایر رفتارها و مجازات‌های بی‌رحمانه، غیر انسانی و تحقیرآمیز، در رابطه با ششمین گزارش دوره‌ای پادشاهی انگلستان، ژوئن ۲۰۱۹، قابل دسترسی در:
<https://digitallibrary.un.org/record/3859788?ln=en>
۳. ملاحظات نهائی کمیته سازمان ملل متحد در خصوص منع تمامی اشکال تبعیض علیه زنان، در رابطه با هشتمین گزارش دوره‌ای پادشاهی انگلستان؛ مارس ۲۰۱۹؛ قابل دسترسی در:
<https://digitallibrary.un.org/record/3801131?ln=en>
۴. گزارش گزارشگر ویژه سازمان ملل متحد در خصوص فقر شدید و حقوق بشر، در رابطه با بازدید از پادشاهی انگلستان؛ آوریل ۲۰۱۹؛ قابل دسترسی در:
<https://digitallibrary.un.org/record/3806308?ln=en>
۵. گزارش گزارشگر ویژه سازمان ملل متحد در خصوص اشکال معاصر نژادپرستی، تبعیض نژادی، بیگانه‌هراسی و عدم تساهل، در رابطه با بازدید از پادشاهی انگلستان؛ مه ۲۰۱۹؛ قابل دسترسی در:
<https://www.ohchr.org/en/documents/country-reports/ahrc4154add2-visit-united-kingdom-great-britain-and-northern-ireland>
۶. ملاحظات نهائی کمیته حقوق افراد دارای معلولیت، در رابطه با اولین گزارش پادشاهی انگلستان؛ اکتبر ۲۰۱۷؛ قابل دسترسی در:
<https://digitallibrary.un.org/record/1310654?ln=en>
۷. گزارش بازدید گزارشگر ویژه سازمان ملل متحد در خصوص پیامدهای حقوق بشری مدیریت سالم زیست محیطی و دفع مواد و پسماندهای خطرناک از پادشاهی انگلستان؛ سپتامبر ۲۰۱۷؛ قابل دسترسی در:
<https://digitallibrary.un.org/record/1306330?ln=en>

۸. گزارش بازدید گزارشگر ویژه سازمان ملل متحد در خصوص حق آزادی تجمعات مسالمت‌آمیز و تشکیل انجمن، از پادشاهی انگلستان؛ ژوئن ۲۰۱۷؛ قابل دسترسی در:
<https://digitallibrary.un.org/record/1298881?ln=en>
۹. ملاحظات نهائی کمیته حقوق بشر در رابطه با ششمین گزارش دوره‌ای پادشاهی انگلستان؛ ژوئیه ۲۰۰۸؛ قابل دسترسی در:
<https://digitallibrary.un.org/record/633435?ln=en>
۱۰. ملاحظات نهائی کمیته حقوق کودک سازمان ملل متحد در رابطه با گزارشات دوره‌ای سوم و چهارم پادشاهی انگلستان؛ اکتبر ۲۰۰۸؛ قابل دسترسی در:
<https://digitallibrary.un.org/record/639907?ln=en>
۱۱. ملاحظات نهائی کمیته منع تبعیض نژادی در رابطه با گزارشات دوره‌ای شانزدهم و هفدهم پادشاهی انگلستان؛ دسامبر ۲۰۰۳؛ قابل دسترسی در:
<https://digitallibrary.un.org/record/508349?ln=en>
۱۲. ملاحظات نهائی کمیته حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی سازمان ملل متحد در رابطه با چهارمین گزارش پادشاهی انگلستان؛ ژوئن ۲۰۰۲؛ قابل دسترسی در:
<https://digitallibrary.un.org/record/473973?ln=en>